

صبح جمعه

۱۴۰۰/۸/۲۱

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان پایان آزمون عمومی: ۹:۱۵



آزمون ۲۱ آبان ماه ۱۴۰۰

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
فارسی	۱	۲	۳	۵	۶	
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۴	۶	
دین و زندگی	۱	۳	۵	۷	۸	
زبان انگلیسی	۱	۲	۳	۵	۶	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

به اینستاگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی به آدرس [Kanoonir_12e](https://www.instagram.com/Kanoonir_12e) و

کانال تلگرامی [@kanoonir_e](https://www.t.me/kanoonir_e) پیوندید.

۱۵ دقیقه

فارسی ۳

ادبیات پایداری

درس ۳ تا پایان درس ۵
صفحه ۲۴ تا صفحه ۴۳

۱- معنی واژه‌های «ارغند، سریر، مسلک، سفله» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- الف) کم‌تر از ذره نه‌ای پست مشو، مهر بورز
ب) عشق کو تا آتشی در خرمن اخگر زخم
ج) مکن ز غصه شکایت که در طریق طلب
د) علامتی به از این نیست آشنایی را
- تا به خلوتگه خورشید رسی چرخ‌زنان
چتر شاهی بر سر اورنگ خاکستر زخم
به راحتی نرسید آن‌که زحمتی نکشید
که خشمگین و سراسیمه‌وار می‌گذری

۱) د، ب، ج، الف ۲) د، الف، ج، ب ۳) ب، د، ج، الف ۴) د، الف، ب، ج

۲- با توجه به معنا و املای کلمات، کدام گزینه به درستی جاهای خالی را در ابیات زیر تکمیل می‌کند؟

- الف) گفت آیا ای عجب با چشم کور
ب) روی خاکی و نم چشم مرا (...)
ج) (...) بزن خوب به عکسم چه در آن می‌بینی
د) این (...) وجود آمده بیرون ز نهفت
- چون همی‌خوانی همی‌بینی (...)
چرخ فیروزه طربخانه از این کهگل کرد
من به تصویر در این قاب شباهت دارم؟
کس نیست که این گوهر تحقیق بسفت

۱) سطور - خوار - زل - بحر

۳) سطور - خار - زل - بهر

۳- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«ای عشق دردبخش که درمان مراد نیست

- ۱) ایهام، تناقض، تشبیه، حسن تعلیل
۲) تکرار، استعاره، تناقض، تضاد
۳) تلمیح، ایهام، حسن تعلیل، تضاد
۴) کنایه، مراعات‌نظیر، ایهام تناسب، تشبیه

۴- در بررسی قلمرو ادبی دو بیت زیر، کدام گفته درست نیست؟

- «هیچ دانی که آب دیده پیر
برف بر بام سالخورده ماست
- از دو چشم جوان چرا نچکد؟
آب در خانه شما نچکد»

۱) «برف» استعاره از موی سپید است.

۲) «خانه» استعاره از چشم است.

۳) برای سپید شدن موها در پیری، علتی تخیلی و شاعرانه ارائه شده است.

۴) برای گریستن در پیری و سالخوردگی، علتی تخیلی و شاعرانه ارائه شده است.

۵- شمار ترکیب‌های وصفی در کدام گزینه بیشتر است؟

- ۱) گفتا نکو رفت این سخن هشدار و انبان گم مکن
۲) سوی من وحشی‌صفت عقل رمیده
۳) من سیه‌روز و سیه‌کار و سیه‌اقبالم
۴) بهشتی است آراسته پر نگار
- نیکو کلیدی یافتی، ای معتمد دربان من
آهوروشی کبک‌خرامی نفرستی
تو سیه‌زلف و سیه‌چشم و سیه‌مژگانی
چو خورشید تابان به خرم‌بهار

۶- در بیت «تو هم دل مبند ای خداوند ملک / چو کس را ندانی که جاوید ماند» کدام مورد دیده نمی‌شود؟

- (۱) حذف متمم جمله پایه به قرینه معنایی
 (۲) آمدن مفعول فعل «ندانی» به شکل جمله پیرو
 (۳) حذف نهادها در هر دو جمله پیرو
 (۴) یک مورد حذف فعل به قرینه معنایی

۷- همه گزینه‌ها به لحاظ مفهوم با بیت زیر، تناسب و هماهنگی دارند؛ به جز ...

«برکن ز بُن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برگند»

- (۱) ظلم شاخ است و بیخ آن ظالم
 (۲) عدل را رو به چرخ والا کن
 (۳) تیغ از ظالمان مدار دریغ
 (۴) جفاپیشگان را بده سر به باد
 (۱) شاخ را بیخ پرورد دایم
 (۲) ظلم را در چه عدم جا کن
 (۳) عدل را دار در حمایت تیغ
 (۴) ستم بر ستم‌پیشه عدل است و داد

۸- بیت «با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است/ ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت» با کدام گزینه تناسب مفهومی دارد؟

- (۱) اگر دل از غم دنیا جدا توانی کرد
 (۲) ز روزگار فراغت چگونه دارم چشم؟
 (۳) ز سلطان بی‌نیازی نیست در دنیا توانگر را
 (۴) خسروان را همه اسباب فراغت دادند
 (۱) نشاط و عیش به باغ بقا توانی کرد
 (۲) چنین که خواجه فراغت ز حال ما دارد
 (۳) به من ده ملک درویشی ز سلطان بی‌نیازم کن
 (۴) وز همه خسرو بیچاره فراغت دارد

۹- مفهوم ابیات کدام گزینه با بیت‌های زیر، یکسان است؟

«تا واره‌ی از دم ستوران وین مردم نحس دیو مانند»

با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند»

- (الف) تو را دام و دد باز داند به مهر
 (ب) لعل تو که هست جان حافظ
 (ج) گر فتد ذره‌ای از خشم تو بر اوج سپهر
 (د) به یکی جرعه که آزار کشش در پی نیست
 (ه) پای ستوران به زمین در شده
 (و) نازنینی چو تو پاکیزه‌دل و پاک‌نهاد
 (۱) الف، ج، و (۲) الف، د، ه
 (۳) ب، د، و (۴) ج، د، ه
- چه مردم بود کیت نداند به چهر دور از لب مردمان دون باد
 گردد از هیبت تو شیر سپهر اندر تب زحمتی می‌کشم از مردم نادان که می‌پرس
 گاو زمین را سمشان سر شده بهتر آن است که با مردم بد نشینی

۱۰- همه ابیات مضمون مشترکی دارند؛ به جز:

- (۱) آن روز باخت این وطن پا برهنه، سر
 (۲) بگو به دوست نشاید نهاد پای امید
 (۳) تا سر مویی تعلق هست، دل آزاد نیست
 (۴) ما به توضیح دو چشمان تو قانع نشویم
 (۱) کاین جا نهاد اجنبی سربرهنه پای
 (۲) به خانه‌ای که در آن سرکشید بیگانه
 (۳) ریشه این سبزه بیگانه می‌باید کشید
 (۴) زانکه با خارجیان الفت و نجوا دارند

فارسی ۱

ادبیات سفر و زندگی
ادبیات انقلاب اسلامی
درس ۸ تا پایان درس ۱۱
صفحه ۵۶ تا صفحه ۹۱

۱۱- کدام گزینه، پاسخ مناسبی برای معانی تعداد بیشتری از واژه‌های زیر است؟

«قیاس کردن، مکاری، تسلا، وقب، ملاک، آخره»

(۱) معیار، چاروادار، آرامش یافتن، چنبره گردن

(۲) مقایسه، میان دو کتف، حيله‌گر، اصل هر چیز

(۳) کرایه‌دهنده اسب و الاغ، قوس زیر گردن، تسلیت، برآورد کردن

(۴) قوس گردن، ابزار سنجش، هر فرورفتگی اندام، تخمین زدن

۱۲- در همه گزینه‌ها به جز ... غلط املایی مشهود است.

(۱) پروانه مبارک رسید و جا داشت که نقد جان را نثار سطور مشک‌بار نمایم.

(۲) هنوز لب من از وصال تو شیرین نشده؛ این چه زهر فراغی است که در حلق من می‌ریزی؟

(۳) این سخن با والی گفتند و مثالی از امیر به وکیل هرس آوردند و مرا از زندان بیرون کردند.

(۴) اندر روزگار جالینوس یکی را انگشت راست درد خواست. طبیبان ناقص دارو بر انگشت وی می‌نهادند.

۱۳- در کدام گزینه پدیدآورندگان آثار زیر به ترتیب، به درستی معرفی شده‌اند؟

«ارزیابی شتاب‌زده، اسرارالتوحید، من زنده‌ام، اتاق آبی»

(۱) جلال آل احمد - محمدبن منور - سپیده کاشانی - سهراب سپهری

(۲) نیما یوشیج - ابوسعید ابوالخیر - سپیده کاشانی - معصومه آباد

(۳) نیما یوشیج - محمدبن منور - معصومه آباد - سهراب سپهری

(۴) جلال آل احمد - محمدبن منور - معصومه آباد - سهراب سپهری

۱۴- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«به یک کرشمه که نرگس به خودفروشی کرد

فریب چشم تو صد فتنه در جهان انداخت»

(۱) استعاره، مجاز، تشخیص، تشبیه

(۲) تشخیص، حسن تعلیل، ایهام، جناس

(۳) تشبیه، حسن تعلیل، ایهام تناسب، جناس

(۴) تشخیص، استعاره، ایهام تناسب، مجاز

۱۵- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ... هر دو آرایه «مجاز» و «حسن تعلیل» به کار رفته است.

(۱) این همه ناله مرغان به چمن زان سبب است

که نقاب از رخ گل باد سحر دیر کشید

(۲) بر لب کشت چرا سرخ برآمد لاله

گرنه در دور گل از ساغر خالی خجل است

(۳) از شرم چه گشته است نهان چشمه حیوان

گرنه ز تو و طبع لطیف تو خبر یافت

(۴) نرگس قدح باده نهادست به کف بر

زان است که در دیده او خواب و خمار است

۱۶- «ردیف» در مصراع‌های زوج همه ابیات، در گذر زمان دچار تحول معنایی شده است؛ به‌جز

- | | |
|-----------------------------------|---|
| از زیر ماه به زیر آمده در چاه شدم | (۱) قبله اجرام فلک یوسف من بود و به امر |
| از تگ زندان هوا بر زبر گاه شدم | (۲) حالی در مصر بقا یوسف عالی حسیم |
| معتکف کعبه دل از روش و راه شدم | (۳) از روش و راه شوی معتکف کعبه دل |
| چندی آلوده شدم باز به درگاه شدم | (۴) خرد شدم سوده شدم از خودی آسوده شدم |

۱۷- ترتیب اجزای چند مورد از ابیات زیر به شیوه بلاغی است؟

- | | | | |
|--------------------------------------|---|--------|--------|
| چون هست اگر چراغ نباشد منور است | الف) شاهد که در میان نبود شمع گو بمیر | | |
| درمانده‌ام هنوز که نزلی محقر است | ب) جان می‌روم که در قدم اندازمش ز شوق | | |
| باز آمدی که دیده مشتاق بر در است | ج) کاش آن به خشم رفته ما آشتی‌کنان | | |
| هیئات از این خیال محالت که در سر است | د) زنهار از این امید درازت که در دل است | | |
| من در میان جمع و دلم جای دیگر است | ه) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای | | |
| (۴) چهار | (۳) سه | (۲) دو | (۱) یک |

۱۸- به‌ترتیب مفهوم متناسب و متضاد عبارت زیر در کدام ابیات دیده می‌شود؟

«معلم دور نبود صورتک به رو نداشت»

- | | | | |
|---|---|------------|----------|
| زان که در هر کان درو در هر صدف دردانه نیست | الف) چشم صورت‌بین نبیند روی معنی را به خواب | | |
| جمال نقش آدم را نقاب نفس شیطانی | ب) مسازید از برای نام و دام و کام چون غولان | | |
| مشک هرچند که در پرده بود غماز (سخن‌چین) است | ج) خامشی پرده اسرار حقیقت نشود | | |
| اغیار همی بیند از آن بسته نقاب است | د) معشوق عیان می‌گذرد بر تو ولیکن | | |
| ظاهری آرام دارد باطن طوفانیم | ه) من کویری خشکم اما ساحلی بارانیم | | |
| (۴) الف، د | (۳) ب، د | (۲) الف، ج | (۱) ب، ه |

۱۹- عبارت زیر با بیت کدام گزینه تناسب مفهومی دارد؟

«بعضی دیگر از بچه‌ها گوشه خلوتی یافته‌اند و گذشته خود را با وسواس یک قاضی می‌کاوند و سراپای زندگی خویش را محاسبه می‌کنند و وصیت‌نامه می‌نویسند.»

- (۱) وصیت می‌کنم جان را که هر دم بر سرش گردی / وصیت این کنم باری چو خواهم کرد تسلیمش
- (۲) دل شب بس که در حساب خودند / هست روز حساب درویشان
- (۳) اگر از شکوه خاموشم نه خرسندی‌ست می‌خواهم / که در دیوان محشر مهر از این طومار بردارم
- (۴) فردای قیامت که حساب همه خواهند / خونین‌کفنان هیچ حساب از تو نخواهند

۲۰- کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

گاهی شود بهار دگرگه خزان شود»

- (۱) آمد ایام خزان تاراج با غم کرد و رفت
- (۲) حافظ شب هجران شد بوی خوش یار آمد
- (۳) که در مواعظ و پند است روزگار شفیق
- (۴) وقت طرب و موسم شادی دگر آمد

«دوران روزگار به ما بگذرد بسی

- (۱) از می وصلش دماغم بود باغ دلگشا
- (۲) فصل غم و محنت رفت ایام بهار آمد
- (۳) ببین خزان و بهار جهان و عبرت گیر
- (۴) ساقی تو کجایی که شد ایام غم هجر

۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن ۱ و ۳

عربی، زبان قرآن ۳

من الأشعار المنسوبة

إلى الإمام علي (ع)

درس ۱

صفحه‌های ۱۱ تا ۱۸

عربی، زبان قرآن ۱

هذا خلق الله

المعالم الخلابية

درس ۵ تا پایان درس ۶

صفحه‌های ۴۷ تا ۷۰

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۲۱ - ۲۸)

۲۱- ﴿ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ ۖ﴾

(۱) گفت در زمین حرکت کردند و نگریستند عاقبت کسانی که قبل از آن‌ها بودند چگونه بوده است!

(۲) بگو در زمین بگردید و نگاه کنید سرانجام کسانی که قبلاً بودند چگونه بوده است!

(۳) بگو در زمین بگردید و بنگرید عاقبت پیشینیان پیش از شما به چه صورت بوده است!

(۴) بگو در زمین سیاحت کنید و ببینید عاقبت کسانی که قبل از شما بودند چه شده است!

۲۲- «لِإِيرَانِ مَعَالِمِ أَثَرِيَّةٍ وَ ثِقَافِيَّةٍ مَتَنَوَعَةٍ تَجْذِبُ الْعَدِيدَ مِنْ سَائِحِي الْعَالَمِ إِلَيْهَا!»:

(۱) ایران دارای آثار باستانی و فرهنگی متعددی است که بسیاری از گردشگران جهان را به خود جذب می‌کند!

(۲) آثار فرهنگی و باستانی زیادی در ایران وجود دارد که گردشگران بسیاری را از جهان به خود جذب می‌کند!

(۳) ایران دارای آثار باستانی و فرهنگی متعددی است که تعدادی از گردشگران جهان به سوی آن جذب می‌شود!

(۴) آثار باستانی و تمدنی زیادی برای ایران وجود دارد که گردشگران دنیا را بسیار به خود جذب کرده است!

۲۳- «لَمَّا حَضَرَ السِّيَاحُ فِي قَاعَةِ ذَلِكَ الْمَطَارِ لَمْ يَرَوْا دَلِيلَهُمْ فَقَالَ كَبِيرُهُمْ لَا طَرِيقَ لَنَا إِلَّا الْإِنْتِظَارُ!»:

(۱) هنگامی که گردشگران در سالن فرودگاه حاضر شدند راهنمایان خود را ندیدند پس بزرگ آن‌ها گفت: برای ما هیچ راهی نیست پس منتظر باشید!

(۲) وقتی گردشگران در سالن آن فرودگاه حاضر شدند راهنمایان را ندیدند پس بزرگشان به آن‌ها گفت: ما راهی به جز انتظار نداریم!

(۳) هنگامی که گردشگران در آن سالن فرودگاه حضور یافتند راهنما را ندیدند پس بزرگشان گفت: برای ما هیچ راهی جز انتظار کشیدن نیست!

(۴) وقتی گردشگران در سالن آن فرودگاه حاضر شدند راهنمای خود را ندیدند پس بزرگشان گفت: هیچ چاره‌ای جز انتظار نداریم!

۲۴- «أَوْلَيْكَ السِّيَاحُ الْحَاضِرُونَ فِي مَهْرَجَانِ الثَّقَافَةِ الْعَالَمِيِّ إِنْتَحَبُوا بِلَدْنَا لِقِضَاءِ الْعَطَلَاتِ!»:

(۱) آن گردشگران حاضر در جشنواره فرهنگ جهانی برای گذراندن تعطیلات خود کشور ما را انتخاب کردند!

(۲) آن جهانگردان که در جشنواره جهانی فرهنگ حاضر هستند برای سپری کردن تعطیلات کشور ما را برگزیدند!

(۳) آن‌ها گردشگران حاضر در جشنواره فرهنگ جهانی هستند که کشور ما را برای گذراندن تعطیلات انتخاب کرده‌اند!

(۴) آن جهانگردان حاضر در جشنواره جهانی فرهنگ کشور ما را برای سپری کردن تعطیلات برگزیدند!

۲۵- «تَحْوُلُ ظِلَامِ الْمَدَنِ إِلَى ضِيَاءِ النَّهَارِ بِمَا يَنْبَعُثُ مِنَ الْبَكْتِيرِيَا الَّتِي تَعِيشُ تَحْتَ عَيُونِ الْأَسْمَاكِ مِنَ آمَالِ الْبَشَرِ الْحَدِيثَةِ!»:

(۱) تبدیل کردن تاریکی شهرها به روشنایی روز با آنچه باکتری‌ای که زیر چشمان ماهی‌ها زندگی می‌کند، می‌فرستد از امیدهای تازه بشر است!

(۲) تبدیل شدن تاریکی شهرها به روشن با چیزهایی که از باکتری‌ای که پشت چشم‌های ماهی‌ها زندگی می‌کند، فرستاده می‌شود از آرزوهای بشر کنونی است!

(۳) تبدیل شدن تاریکی شهرها به روشنی روز با چیزی که از باکتری‌ای که در زیر چشم‌های ماهی‌ها زندگی می‌کند، فرستاده می‌شود، از آرزوهای جدید بشر است!

(۴) تبدیل کردن شهرهای تاریک به روز روشن با آنچه که باکتری‌ای که در چشم‌های ماهی‌ها زندگی می‌کند، می‌فرستد از امیدهای بشر کنونی است!

۲۶- عین الخطأ:

- (۱) يُوجَد في هذه المنطقة عشب طبيّ نستفيده لِإلتئام الجروح العميقة!: گیاهی دارویی که برای بهبود زخم‌های عمیق مفید است در این منطقه وجود دارد!
- (۲) الشرطيّ يستخدم كلاباً لحفظ الأمن تملك حاسّة الشمّ القويّة!: پلیس برای حفظ امنیت سگ‌هایی را به کار می‌گیرد که حس بویایی قوی دارند!
- (۳) كثيرٌ من مواطنينا يذهبون إلى شمال بلادنا لقضاء العطلات!: بسیاری از هم‌وطنان ما برای گذراندن تعطیلات به شمال کشورمان می‌روند!
- (۴) لا بدّ لنا من أن نبيع الصناعات اليدويّة حتّى نحصل على نقود!: ناگزیریم که صنایع دستی بفروشیم تا پولی به دست بیاوریم!

۲۷- عین الصحيح:

- (۱) هل عندكم معلومات عن خاقانيّ تُعرفنا عليه جيّداً!: آیا معلوماتی درباره خاقانی دارید که او را به ما به خوبی معرفی کند!
 - (۲) قد أنشيد بيتّ واحد فقط عن طاق كِسرى في تلك القصيدة!: در آن قصیده فقط یک بیت درباره طاق کسری سروده‌ام!
 - (۳) كيف تأمرين إخوتك بالبرّ و تنسينّ نفسك!: چگونه خواهرانت را به نیکی فرمان می‌دهی و خودت را فراموش می‌کنی!
 - (۴) هل يُمكن أن يُعوض هذا النقص العظيم يوماً!: آیا امکان دارد که روزی این نقص بزرگ را جبران کند!
- ۲۸- «ساکنان روستا گردشگران را به آثار باستانی جذاب در ساحل دریاچه راهنمایی کردند»:

- (۱) أُرشد ساكن الريف السائحون إلى المعالم التاريخية الخلابّة في ساحل البحيرة!
 - (۲) أُرشد ساكني القرية السياح إلى المعالم الأثريّة الخلابّة في شاطئ البحر!
 - (۳) دلّ ساكنو القرية السائحين على المعالم الأثريّة الرائعة في شاطئ البحيرة!
 - (۴) سكَان الريف دلّوا السياح على المعالم التاريخية الرائعة في ساحل البحر!
- ■ ■ اِقْرَأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۲۹ - ۳۳) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

حين نتكلّم عن "آكل النمل" نقصد في الغالب الحيوانات العجيبة التي تعيش في الغابات و بين الأعشاب و لا تأكل إلا النمل، و هذه الحيوانات ماهرة في صيد النمل لأنّ الله قد خلق أعضائها صالحاً لهذه الوظيفة، ففي رجليها الأماميتين مخالبٌ * طويلة قويّة تهدم بها بيوت النمل لكي تصلّ إليه، ولها لسانٌ طويلٌ وعليه لعابٌ لزج، تُخرجه من فمها فيلتصقُ به عدد كبير من النمل، ثمّ تسحبهُ لتبتلع ما جمع، و تُكرّر هذا بسرعة كبيرة، و آكل النمل ليس له أسنان فهو لا يحتاج إليها لأنّ طعامه لينّ و صغير الحجم.

أكبر أنواع آكل النمل هو الذي يعيش على الأرض و يزيد طوله على متر، أما آكل نمل الأشجار فيكون طوله أقلّ من نصف متر، إنّه لا ينزل من الأشجار أبداً و يستخدم ذيله الطويل في التعلّق بالأغصان. (*مخالب: ج مخلب: چنگال)

۲۹- عین الصحيح عن آكل النمل:

- (۱) لا يستطيع أن يعيش على الأرض!
- (۲) يبتلع كلّ نمل يري حوله في مرّة واحدة!
- (۳) إنّه حيوان يتغذى على الأعشاب أيضاً!
- (۴) هناك أنواع مختلفة منه تختلف في الحجم!

٣٠- عَيْنِ الْخَطَا: ماذا يُساعد أَكَلَ النَّمْلِ على أَكْلِ الفَرِيَسَةِ؟

- (١) لسان طويل عجيب في فمه!
- (٢) سائل لزج يُوجد على سطح لسانه!
- (٣) أسنان تُسبب أن لا يحتاج إلى شيء آخر!
- (٤) مخالب طويلة حادة جداً في رجليه الأماميتين!

٣١- عَيْنِ الْخَطَا حسب النَّصِّ: أَكَلَ النَّمْلُ . . .

- (١) يستطيع أن يتعلّق بالغصون!
- (٢) للأشجار أكبر من أنواعه الأخرى!
- (٣) قادر على ابتلاع عدد كبير من النمل!
- (٤) يُمكن أن يبلغ طوله أكثر من متر واحد!

■ عَيْنِ الْخَطَا في الإعراب و التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٣٢ و ٣٣)

٣٢- «الأغصان»:

- (١) اسم - جمع مكسّر / مجرور بحرف جارّ
- (٢) اسم - مفردة: مذكّر / بالأغصان: جارّ و مجرور
- (٣) منثى (مفردة: غُصْن) / مع حرف «بِ»: جارّ و مجرور
- (٤) اسم - جمع تكسير (مفردة: غُصْن) / مجرور بحرف الجرّ

٣٣- «تبتلع»:

- (١) فعل مضارع - ماضيه: ابتلع، مصدره: ابتلاع / فعل و فاعل
- (٢) فعل - للمؤنث - مصدره على وزن: « افتعال » / فاعله «ما»
- (٣) مضارع - له ثلاثة حروف أصلية و حرفان زائدان / الجملة فعلية
- (٤) للمفرد المؤنث الغائب - حروفه الأصلية: ب ل ع / فعل و جاء مفعوله بعده

■ عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٣٤ - ٤٠)

٣٤- عَيْنِ الْخَطَا في ضبط حركات الحروف:

- (١) هُوَ مِنْ أَطْوَلِ الْكُهُوفِ الْمَائِيَةِ قَدْ سَجَّلَتْهَا مُنْظَمَةُ الْيُونِسْكَو!
- (٢) بَعْضُ الْحَيَوَانَاتِ تَسْتَعْمَلُ الْعُشْبَ الْمُنَاسِبَ لِلْوَقَايَةِ مِنَ الْأَمْرَاضِ!
- (٣) لَا يُصَدِّقُ الْعَاقِلُ قَوْلًا سَمِعَهُ لِأَنَّهُ يُمَكِّنُ أَنْ يَكُونَ كِذْبًا!
- (٤) أَظُنُّ الْمَسَافَةَ مِنْ هُنَاكَ إِلَى الْمَدَائِنِ سَبْعَةً وَ ثَلَاثِينَ كِيلُومِتْرًا!

٣٥- عَيْنُ الْخَطَا عَنْ تَوْضِيحِ الْمَفْرَدَاتِ:

- (١) التَّامُّ: تحسّن الجروح أو الإصابات بالأدوية أو شيء مثلها!
- (٢) التَّقَايَةُ: إتّباع بقايا موادّ غير صالحة للأكل التي يتمّ التخلص منها!
- (٣) الخَلَابَةُ: إتّباع صفة جذابة لما تثير العواطف و تتلذذ العيون برويته!
- (٤) المُهْدِيّ: الشخص الذي يهدي الآخرين من الوقوع في الهلاك!

٣٦- عَيْنُ الصَّحِيحِ لِمَا تَحْتَهُ خَطٌّ:

- (١) كان النَّاسُ يستفيدون من النار لِإِنَارَةِ الشُّوَارِعِ!: مضادّها «ظلام»
- (٢) فَأَنْزَلَ اللهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ!: مرادفها «هدوء»
- (٣) أَتَدْرِي أَنَّ لِبَعْضِ الطُّيُورِ أَذْنَابٌ تَسْتَعِينُ بِهَا لِلطَّيْرَانِ!: مفردها «ذئب»
- (٤) مِنْ سَارٍ فِي الْأَرْضِ شَاهِدٌ عَجَائِبِ مَخْلُوقَاتِ اللهِ!: مرادفها «حرك»

٣٧- عَيْنُ الْخَطَا فِي تَعْيِينِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ:

- (١) مَا قَسَمَ اللهُ لِلْعِبَادِ شَيْئاً أَفْضَلَ مِنَ الْعَقْلِ!: (صفة)
- (٢) تُحَوَّلُ الْأَسْمَاكُ الْمُضِيئَةُ ذَلِكَ الظَّلَامَ إِلَى نَهَارٍ مُضِيءٍ!: (مفعول)
- (٣) تَتَوَعَّعُ مَعَالِمَ إِيْرَانِ وَ اسْتِقْرَارُ الْوَضْعِ الْأَمْنِيِّ فِيهَا يُشْجَعُ السَّائِحِينَ إِلَى السَّفَرِ إِلَيْهَا!: (خبر)
- (٤) اللَّوْنُ الْأَحْمَرُ لَوْنٌ يَجْذِبُ كَثِيراً مِنَ الشَّبَابِ!: (صفة)

٣٨- عَيْنُ الْفَاعِلِ مُعْرَباً:

- (١) أَخْبَرَنَا الْمُعَلِّمُ أَنَّ زَمِيلَنَا مُصَابٌ بِفَيْرُوسِ كُورُونَا وَ عَلَيْهِ أَنْ يَبْقَى فِي الْبَيْتِ!
- (٢) الْمَطَرُ يَنْزِلُ عَلَى الْأَرْضِ وَ هُوَ مِنْ مَصَادِرِ الْحَيَاةِ لِلْمَوْجُودَاتِ الْحَيَّةِ!
- (٣) تَقَدَّمَ الطَّالِبُ فِي دُرُوسِهِ حَصَلَ بِسَبَبِ جُهْدِهِ الْكَثِيرِ لَيْلاً وَ نَهَاراً!
- (٤) نِمْتُ بِسَهْوَةٍ لِأَنَّهُ هَدَى اللَّوْنُ الْبَنَفْسَجِيَّ أَعْصَابِي فِي عُرْفَةِ النَّوْمِ!

٣٩- عَيْنُ مَفْعُولاً بِهِ يَخْتَلَفُ عِلْمُهُ نَصْبُهُ:

- (١) مَعَالِمَ إِيْرَانِ التَّارِيخِيَّةِ تَجْذِبُ السَّائِحِينَ مِنْ كُلِّ الْعَالَمِ!
- (٢) تَحْدُثُ ظَاهِرَةٌ مَطَرِ السَّمَكِ لِمُدَّةِ سَاعَتَيْنِ أحياناً!
- (٣) مِئَةٌ تَقْسِمُ عَلَى خَمْسَةِ يُسَاوِي عَشْرِينَ!
- (٤) عَلَيْنَا أَنْ نَحْتَرِمَ قَوَانِينِ الْمَجْتَمَعِ حَتَّى نَصِلَ إِلَى مَجْتَمَعٍ سَعِيدٍ!

٤٠- عَيْنُ الْخَطَا فِي تَعْيِينِ نَوْعِ «لَا»:

- (١) عَلَيْكُمْ أَنْ لَا تَقْشَرُوا فِي الْحَصُولِ عَلَى غَايَاتِكُمْ بِاجْتِهَادِكُمُ الْمُثَالِي!: ناهية
- (٢) لَنْ يَنْجَحَ فِي الْحَيَاةِ مَنْ لَا تَحْمُلُ لَهُ أَمَامَ الْمَشَاكِلِ!: نافية للجنس
- (٣) كُنْتُ نَادِماً عَلَى فِعْلِي فَقَالَ أَخِي لَا بَأْسَ!: نافية للجنس
- (٤) لَمَّا رَأَيْتُ سَكُوتَ صَدِيقِي قُلْتُ لَهُ لَا تَرْضَ أَنْ تُظْلِمَ!: ناهية

۱۵ دقیقه

دین و زندگی ۳

دانش‌آموزان اقلیت‌های مذهبی؛ شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

یگانه بی‌همتا

توحید و سبک زندگی

درس ۲ تا پایان درس ۳

صفحه ۱۵ تا پایان صفحه ۳۸

۴۱- پذیرش کدام آیه، مقدمه تحقق آیه شریفه «ما لهم من دونه من ولی...» است؟

(۱) «لا یشرک فی حکمه احداً» (۲) «و لله ما فی السموات و ما فی الارض»

(۳) «و هو الواحد القهار» (۴) «افاتخذتم من دونه اولیاء»

۴۲- امیرالمؤمنین علی (ع) نسبت به مفهوم کدام آیه شریفه، احساس افتخار می‌کند و پیامبر (ص) چه نسبتی با ولایت الهی دارند؟

(۱) «الله خالق کلّ شیء» - ولایت به ایشان واگذار شده است.

(۲) «و هو ربّ کلّ شیء» - ولایت به ایشان واگذار شده است.

(۳) «و هو ربّ کلّ شیء» - در مجرای ولایت قرار گرفته بودند.

(۴) «الله خالق کلّ شیء» - در مجرای ولایت قرار گرفته بودند.

۴۳- برای بیان مرزهای توحید و شرک، کدام توضیح مناسب است؟

(۱) در مباحث توحیدی تأکید مکرر آمده است که موجودات گوناگون در عالم تکوین، به‌طور مستقل در عالم مؤثرند.

(۲) اگر ما از رسول خدا (ص) چیزی درخواست می‌کنیم، درخواست از وجود روحانی و معنوی ایشان است.

(۳) اگر توانایی پیامبر اسلام (ص) را از خود ایشان و مستقل بدانیم، دچار شرک در مالکیت شده‌ایم.

(۴) توحید در ربوبیت در اصل، بدین معناست که هرگونه تأثیر از اشیا یا انسان را سلب کنیم و درک کنیم که همه از سوی خداست.

۴۴- اگر بخواهیم برای توحید در خالقیت علتی بیان کنیم، انیس شدن با مفهوم کدام آیه ما را به پاسخ سؤال رهنمون خواهد نمود؟

(۱) «و لله ما فی السموات و ما فی الارض» (۲) «ما لهم من دونه من ولی»

(۳) «قلّ الله خالق کلّ شیء» (۴) «و هو الواحد القهار»

۴۵- نتیجه «و من الناس من یعبد الله علی حرف» کدام است؟

(۱) به دین حق کافر بوده و زیان آن را تا قیامت خواهند دید.

(۲) به هنگام بلا از خداوند روی‌گردان شده و در دنیا و آخرت زیان می‌بینند.

(۳) بنده هوای نفس بوده و در دنیا و آخرت زیان می‌بینند.

(۴) دشمنان خدا را به دوستی خواهد گرفت و با آنان مهربان خواهد بود.

۴۶- از آیه شریفه «أرأیت من اتخذ الهه هواه افانت تكون علیه وکیلاً» چه موضوعاتی مستفاد می‌گردد؟

الف) این آیه وصف کسانی است که هوای نفس را به عنوان بت درون معبود خود قرار داده‌اند و دچار شرک عملی در بُعد فردی شده‌اند.

ب) پرستشی که از روی تردید باشد، شخصیتی ناپایدار و ناآرام در برابر خیر است و بدی‌ها را به دنبال می‌آورد.

ج) در این آیه با لحن استفهام انکاری، وکیل و مدافع گرفتن پیامبر (ص) را در عین دل سپردن به هوای نفس منتفی می‌داند.

د) برقراری رابطه دوستانه با دشمنان خدا سازگار نیست؛ زیرا شرک عملی در بُعد فردی را پی‌درپی به دنبال دارد.

الف، ج (۱) الف، ب (۲)

ج، د (۳) ب، د (۴)

۴۷- موهبتی که خداوند به انسان مؤمن و موحد می‌دهد، علاوه بر ثبات شخصیت چیست؟

آرامش و اطمینان قلبی (۱) عدالت‌طلبی و ظلم‌ستیزی (۲)

میل به جاودانگی و گریز از فنا و نابودی (۳) گرایش به نیکی‌ها و بیزارى از بدی‌ها (۴)

۴۸- رابطه بُعد فردی و اجتماعی توحید چگونه است و کدام عبارت وحیانی دوری از پذیرش طاغوت را توصیه می‌نماید؟

متقابل - «ان الله ربی و ربکم فاعبدوه» (۱)

مقابل - «ان الله ربی و ربکم فاعبدوه» (۲)

متقابل - «لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء...» (۳)

مقابل - «لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء...» (۴)

۴۹- کدام عناوین با عبارتهای مربوط به خود مناسبت دارند؟

الف) فرجام پرستش خدا تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی ← تنها زیان در آخرت

ب) ریشه آسان‌تر شدن زمینه رشد انسان‌ها ← بُعد اجتماعی توحید عملی

ج) شرط تبدیل دشواری‌های زندگی به زمینه‌ای برای رشد ← بُعد فردی توحید عملی

د) لازمه جهان‌بینی توحیدی ← زندگی توحیدی

الف، ج (۱) الف، د (۲)

ب، ج (۳) ب، د (۴)

۵۰- چه کسانی مخاطب آیه شریفه «لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء...» قرار گرفته‌اند و علت نهی از دوستی با دشمنان به چه دلیلی است؟

همه مردم - قرار دادن شریکانی برای خدا (۱) همه مردم - کفر ورزیدن به دین الهی (۲)

مؤمنان - قرار دادن شریکانی برای خدا (۳) مؤمنان - کفر ورزیدن به دین الهی (۴)

دین و زندگی ۱

منز نگاه بعد،

واقعه بزرگ، فرجام کار
درس ۶ تا پایان درس ۸
صفحه ۵۹ تا صفحه ۹۲

۵۱- کدام یک از موارد زیر امکان گفت‌وگوی انسان با فرشتگان را ممکن می‌سازد و گفت‌وشنود پیامبر (ص) با

کشته‌شدگان جنگ بدر اشاره به چه موضوعی دارد؟

(۱) پرونده اعمال در برزخ باز است. - ممات برزخی

(۲) درک اموری که در دنیا ممکن نبوده است. - ممات برزخی

(۳) پرونده اعمال در برزخ باز است. - وجود شعور و آگاهی در برزخ

(۴) درک اموری که در دنیا ممکن نبوده است. - وجود شعور و آگاهی در برزخ

۵۲- دامنه آثار ماتقدم و ماتأخر به ترتیب محدود به چه زمانی است و عبارت شریفه «یَوْمئذٍ» در آیه شریفه «تَنْبِئُوا الْإِنْسَانَ يَوْمئذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ أَخَّرَ» بیانگر

محدوده زمانی کدام قسمت است؟

(۱) «یَوْمَ تَرْجَفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ» - «حتی اذا جاءَ اَحدَهُمُ الْمَوْتُ» - دومین

(۲) «یَوْمَ تَرْجَفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ» - «حتی اذا جاءَ اَحدَهُمُ الْمَوْتُ» - اولین

(۳) «حتی اذا جاءَ اَحدَهُمُ الْمَوْتُ» - «یَوْمَ تَرْجَفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ» - دومین

(۴) «حتی اذا جاءَ اَحدَهُمُ الْمَوْتُ» - «یَوْمَ تَرْجَفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ» - اولین

۵۳- با امعان نظر به آیات سوره مبارکه فرقان، در روز رستاخیز افراد بدکار با مشاهده حقیقت آن جهان و غفلت خویش چه چیزی را آرزو می‌کنند؟

(۱) ای کاش فلان شخص را به عنوان دوست خود انتخاب نمی‌کردیم، او ما را از یاد خدا بازداشت.

(۲) ای کاش به دنیا بازگردانده می‌شدیم و همراه و هم‌مسیر با پیامبر می‌شدیم و از مؤمنان بودیم.

(۳) ای کاش خدا را فرمان می‌بردیم و فرزندان صالحی تربیت می‌کردیم.

(۴) ای کاش پیامبر خدا را اطاعت می‌کردیم و برای این زندگی مان چیزی از پیش فرستاده بودیم.

۵۴- عبارت قرآنی «یَوْمَ يُبْعَثُونَ» در آیه شریفه «... وَ مِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ أَلِی یَوْمَ يُبْعَثُونَ» از حیث مراحل قیامت، با وقایع ذکر شده در کدام آیه شریفه

هم‌مرحله است و چه کسانی از وحشت این واقعه بزرگ در امان‌اند؟

(۱) «یَوْمَ تَرْجَفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَ كَانَتْ الْجِبَالُ كَثِیبًا مَهِیلاً» - مؤمنین

(۲) «یَوْمَ تَرْجَفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَ كَانَتْ الْجِبَالُ كَثِیبًا مَهِیلاً» - محسنین

(۳) «الیَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَ تَكَلِّمُنَا أَعْدِيهِمْ وَ تَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ» - مؤمنین

(۴) «الیَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَ تَكَلِّمُنَا أَعْدِيهِمْ وَ تَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ» - محسنین

۵۵- مطابق کلام موسی بن جعفر (ع) دیدار متوفی با خانواده‌اش به چه چیزی وابسته است و استدلال بر گستردگی زمین برای مهاجرت گناهکاران از

جانب چه کسی مطرح می‌گردد؟

(۲) کمیت اعمال - فرشتگان

(۱) کیفیت اعمال - خداوند

(۴) کمیت اعمال - خداوند

(۳) کیفیت اعمال - فرشتگان

۵۶- چند مورد از عبارت‌های زیر در ارتباط با شهادت اعضای بدن، صحیح می‌باشد؟

(الف) آدمی تمامی اعمال را مشاهده می‌کند و بر آن صحنه می‌گذارد.

(ب) در قیامت اعضا و جوارح شروع به سخن گفتن می‌کنند و موافق صاحب خود شهادت می‌دهند.

(ج) علت اصلی شهادت اعضای بدن در روز قیامت نارضایتی از صاحب خویش است.

(د) پس از مشاهده نامه اعمال، بدکاران سوگند دروغ می‌خورند تا خود را از مهلکه نجات دهند.

۱ (۱) ۲ (۲)

۳ (۳) ۴ (۴)

۵۷- قرآن کریم در رابطه با کسی که در لحظات پایانی عمرش مشغول گناه بوده است، به ترتیب پس از اینکه اعلام توبه کند و پس از توفی، چه سرنوشتی

را به تصویر می‌کشد؟

(۱) حضرت حق توبه او را نخواهد پذیرفت. - اعمال صالح گذشته را دست‌آویز نجات خود قرار خواهد داد.

(۲) مقداری از گناهان او بخشیده می‌شود. - تقاضای بازگشت به دنیا را مطرح می‌کند.

(۳) حضرت حق توبه او را نخواهد پذیرفت. - تقاضای بازگشت به دنیا را مطرح می‌کند.

(۴) مقداری از گناهان او بخشیده می‌شود. - اعمال صالح گذشته را دست‌آویز نجات خود قرار خواهد داد.

۵۸- جنبه حقیقی تصاحب به ناحق مال یتیم، چه زمانی عیان می‌گردد و چه سرانجامی در پی دارد؟

(۱) برپا شدن دادگاه عدل الهی - آتشی فروزان

(۲) برپا شدن دادگاه عدل الهی - عذابی دردناک

(۳) کنار رفتن پرده از حقایق عالم - آتشی فروزان

(۴) کنار رفتن پرده از حقایق عالم - عذابی دردناک

۵۹- طبق آیات قرآن کریم، «گرامی داشته شدن در باغ‌های بهشتی» و «تصاحب بهشتی به وسعت آسمان‌ها و زمین»، به ترتیب مخصوص چه کسانی

است؟

(۱) راست‌گویان - متقین

(۲) امانت‌داران - متقین

(۳) امانت‌داران - مصلین

(۴) راست‌گویان - مصلین

۶۰- در کدام گزینه، به ترتیب، اعمالی مطابق عبارات زیر آمده است؟

- دامنه این اعمال محدود به دوران زندگی انسان است.

- اعمالی که موجب سنگین شدن پرونده گناهان فرد، حتی پس از مرگ وی می‌شود.

(الف) بنا کردن مسجد

(ب) نگارش کتاب غیر اخلاقی

(ج) اقامه نماز آیات

(د) آموزش مطالب مفید

(ه) مدسازی‌های نامناسب

(و) روزه‌داری با اخلاص

(۱) ه، الف

(۲) ج، و

(۳) ه، د

(۴) و، ب

PASSAGE 2:

Whether you're traveling to the islands or the mountains of Thailand, you're likely to spend at least one night in its capital city on the way. Bangkok might be noisy and polluted, but it's also an exciting city with plenty of things to see. Why not make it a longer stay?

The Khao San Road was a famous traveler spot even before Leonardo DiCaprio's character in the film *The Beach* stayed there. But it's noisy, not beautiful and not fun to visit at all. For something more authentic, Phra Khanong offers an alternative place to stay, with its fantastic street markets where Bangkok locals eat, work and live. It's not as convenient for the main tourist sites, but it has a Skytrain station, so you can be at the Grand Palace in 20 minutes.

Bangkok's traffic can be a nightmare. Sure, you can easily take a taxi – if you want to spend hours stuck in traffic jams – but there are two better ways to get around the city. To explore the temples and historical sites, catch an express boat river taxi or a long-tail boat along the Chao Phraya river and the canals. For the modern part of the city, the Skytrain is a fast, cheap way to travel from the river to the shopping malls of Sukhumvit and the famous Chatuchak street market.

77- What does the passage mainly discuss?

- | | |
|-------------------------------------|----------------------------------|
| 1) The best time to visit Bangkok | 2) Thailand's tourist attraction |
| 3) Thailand's islands and mountains | 4) A travel guide to Bangkok |

78- The underlined word "it" in paragraph 2 refers to

- | | |
|------------------|----------------------|
| 1) street market | 2) Phra Khanong |
| 3) Bangkok | 4) main tourist site |

79- According to the passage, it is TRUE that

- 1) Khao San Road became a famous tourist attraction after Leonardo DiCaprio stayed there
- 2) Sukhumvit is located in the modern part of Bangkok
- 3) taking a taxi is much better than getting an express boat river taxi because it is easier
- 4) Bangkok is an exciting city located near the capital city of Thailand

80- Which of the following best expresses the author's attitude towards Khao San Road?

- | | |
|-------------|--------------|
| 1) Balanced | 2) Surprised |
| 3) Negative | 4) Amused |



آزمون ۲۱ آبان ماه ۱۴۰۰

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی	۱	۲	۳	۴	۶	
اقتصاد	۱	۲	۴	۵	۷	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۷	
تاریخ	۱	۲	۴	۶	۷	
جغرافیا	۱	۲	۴	۵	۷	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
منطق و فلسفه	۱	۲	۳	۴	۶	
روان‌شناسی	۱	۲	۴	۵	۷	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۱۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۳۰
۲	ریاضی و آمار (۳) - سؤال‌های آشنا	۱۰	۹۱	۱۰۰	
۳	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۴	اقتصاد	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۵	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۶	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۷	عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۸	تاریخ (۳)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۰
۹	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
۱۰	تاریخ (۱) و (۲)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
۱۱	جغرافیا (۲)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
۱۲	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰
۱۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۴	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۱۵	منطق	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۵
	فلسفه یازدهم	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	
۱۷	روان‌شناسی	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۵
	روان‌شناسی - سؤال‌های آشنا	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	

ریاضی و آمار (۳)

 پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
 وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۳۰ دقیقه

 احتمال
 صفحه‌های ۱۲ تا ۲۷

۸۱- سه سکه و دو تاس را با هم پرتاب می‌کنیم. تعداد عضوهای فضای نمونه این پدیده تصادفی کدام است؟

- (۱) ۱۸ (۲) ۴۴ (۳) ۲۷۲ (۴) ۲۸۸

۸۲- در پرتاب همزمان یک تاس و دو سکه، با کدام احتمال عدد تاس اول و دو سکه یکسان ظاهر می‌شوند؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{1}{6}$

۸۳- دو تاس را با هم پرتاب می‌کنیم. با چه احتمالی حداقل یکی از آن‌ها مضرب ۳ می‌آید؟

- (۱) $\frac{1}{36}$ (۲) $\frac{7}{36}$ (۳) $\frac{4}{9}$ (۴) $\frac{5}{9}$

۸۴- احتمال آن‌که روز تولد سه نفر، در یک روز هفته باشد، چقدر است؟

- (۱) $\frac{1}{7}$ (۲) $\frac{1}{7^2}$ (۳) $\frac{1}{7^3}$ (۴) $\frac{1}{7^4}$

۸۵- در پرتاب همزمان یک سکه و دو تاس، با کدام احتمال سکه پشت و حداقل یکی از تاس‌ها زوج ظاهر می‌شود؟

- (۱) $\frac{1}{8}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{3}{8}$ (۴) $\frac{3}{4}$

۸۶- در پرتاب ۴ سکه با هم، با کدام احتمال تعداد حالت‌هایی که رو ظاهر می‌شود، بیشتر از تعداد حالت‌هایی است که پشت ظاهر می‌شود؟

- (۱) $\frac{5}{16}$ (۲) $\frac{3}{8}$ (۳) $\frac{5}{8}$ (۴) $\frac{11}{16}$

۸۷- هر یک از اعداد فرد طبیعی کوچک‌تر از ۲۰ را روی کارت‌های جداگانه می‌نویسیم و پس از مخلوط کردن کارت‌ها به‌طور تصادفی یک کارت را برمی‌داریم.

 اگر پیشامد A (بیرون آمدن عدد غیراول) و پیشامد B (بیرون آمدن عدد مجذور کامل) باشد، پیشامد $(A \cap B)'$ چند عضو دارد؟

- (۱) ۶ (۲) ۷ (۳) ۸ (۴) ۹

۸۸- از کیسه‌ای شامل ۸ مهره سفید و ۴ مهره سیاه، دو مهره به تصادف خارج می‌کنیم. احتمال آن‌که دو مهره خارج شده هم‌رنگ نباشند، کدام است؟

- (۱) $\frac{14}{33}$ (۲) $\frac{16}{33}$ (۳) $\frac{17}{33}$ (۴) $\frac{19}{33}$

۸۹- با چه احتمالی ماه تولد علی و رضا، در یک فصل است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{5}{12}$ (۴) $\frac{35}{144}$

 ۹۰- اگر $P(A \cup B) = 0.75$ ، $P(B - A) = 0.6$ باشد، $P(A')$ کدام است؟

- (۱) ۰/۸۵ (۲) ۰/۶۵ (۳) ۰/۴۵ (۴) ۰/۵۵

احتمال

صفحه‌های ۱۲ تا ۲۷

ریاضی و آمار (۳) - سؤال‌های «آشنا»

۹۱- کدام مورد در فضای نمونه یک آزمایش تصادفی نادرست است؟

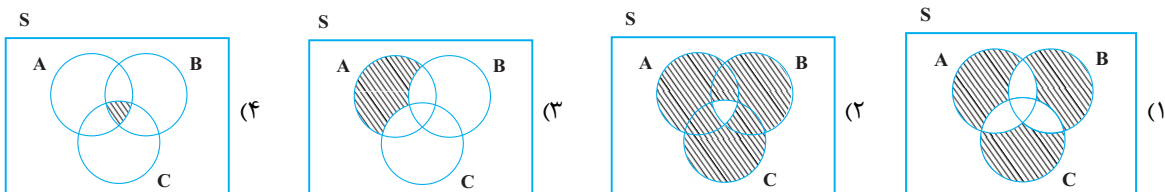
- (۱) احتمال وقوع هر کدام از برآمدها صفر است.
 (۲) مجموعه تمام نتایج ممکن یک آزمایش تصادفی، فضای نمونه است.
 (۳) اجتماع تمام برآمدهای ممکن برابر فضای نمونه است.
 (۴) احتمال پیشامد حتمی برابر یک است.

۹۲- قدرمطلق اختلاف تعداد اعضای مجموعه همه نتایج ممکن در پرتاب ۳ تاس سالم از تعداد اعضای مجموعه همه نتایج ممکن در پرتاب ۲ سکه سالم کدام است؟

- (۱) ۱۴ (۲) ۲۱۶ (۳) ۲۱۲ (۴) ۲۱۴

۹۳- هر یک از اعداد دو رقمی را که با ارقام ۱, ۲, ۳, ۴, ۵ و بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت روی کارت‌هایی جداگانه می‌نویسیم و پس از مخلوط کردن، یک کارت به تصادف خارج می‌کنیم، پیشامد آن که عدد روی کارت زوج یا مضرب ۳ باشد، چند عضو دارد؟

- (۱) ۸ (۲) ۱۰ (۳) ۱۲ (۴) ۱۴

 ۹۴- اگر A ، B و C سه پیشامد از فضای نمونه S باشند، پیشامد «رخ دادن دقیقاً یک پیشامد از این سه پیشامد» در کدام گزینه هاشورخورده است؟


۹۵- در ظرفی ۴ مهره سفید و ۳ مهره سیاه موجود است. به تصادف ۲ مهره از ظرف خارج می‌کنیم. با کدام احتمال مهره‌های خارج شده، از یک رنگ هستند؟

- (۱) $\frac{5}{14}$ (۲) $\frac{3}{7}$ (۳) $\frac{4}{7}$ (۴) $\frac{9}{14}$

۹۶- در پرتاب همزمان دو سکه یکسان و یک تاس با کدام احتمال دو سکه به صورت متفاوت و عدد تاس، زوج ظاهر می‌شود؟

- (۱) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۹۷- سه تاس سالم را با هم پرتاب می‌کنیم. با کدام احتمال مجموع اعداد ظاهر شده برابر ۵ است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{6}$ (۳) $\frac{1}{12}$ (۴) $\frac{1}{36}$

۹۸- وضعیت مدرک تحصیلی اعضای هیئت مدیره یک شرکت به صورت جدول زیر است. اگر فردی از بین این اعضا به تصادف انتخاب شود، احتمال آنکه

جنسیت	مدرک لیسانس	
	فوق لیسانس	بالاترین مدرک تحصیلی
مرد	۳	۵
زن	۲	۴

مدرک فوق لیسانس داشته باشد، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{7}$ (۲) $\frac{5}{14}$ (۳) $\frac{3}{5}$ (۴) $\frac{3}{4}$

 ۹۹- صفحه عقربه A به ۴ قطاع مساوی با شماره‌های ۱, ۲, ۳, ۴ و صفحه عقربه B به ۵ قطاع برابر با شماره‌های ۱, ۲, ۳, ۴, ۵ تقسیم شده است. هر دو

عقربه را می‌چرخانیم، با کدام احتمال، لااقل یکی از عقربه‌ها روی ناحیه‌های فرد قرار می‌گیرد؟

- (۱) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{7}$ (۳) $\frac{1}{8}$ (۴) $\frac{1}{9}$

 ۱۰۰- اگر احتمال روی دادن پدیده‌ای تصادفی $\frac{3}{4}$ احتمال روی ندادنش باشد، احتمال روی ندادن آن چقدر است؟

- (۱) $\frac{3}{7}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{4}{7}$ (۴) $\frac{2}{3}$

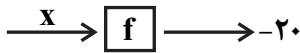
ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

تابع
(ضابطهٔ چپری تابع، نمودار تابع خطی)
صفحه‌های ۵۰ تا ۶۲

۱۰۱- دستگاه f به‌گونه‌ای است که ورودی خود را ابتدا سه برابر کرده و سپس یک واحد از آن کم می‌کند و نهایتاً قرینهٔ عدد به‌دست آمده را در خروجی

قرار می‌دهد. با توجه به شکل، مقدار ورودی x کدام است؟



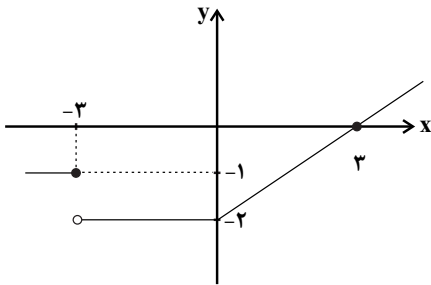
۸ (۲)

-۸ (۱)

۷ (۴)

-۷ (۳)

۱۰۲- با توجه به نمودار مقابل $f(۳) - f(-۳)$ کدام است؟



۱ (۱)

-۲ (۲)

صفر (۳)

-۱ (۴)

۱۰۳- نمودار تابع خطی f از مبدأ مختصات عبور کرده و $f(۳) = ۵$ است. حاصل $f(۰/۲) - f(-۰/۲)$ کدام است؟

$-\frac{۲}{۳}$ (۴)

-۴ (۳)

صفر (۲)

$\frac{۴}{۳}$ (۱)

۱۰۴- کدام توصیف کلامی، برای ضابطهٔ تابع $f(x) = \frac{x^3}{۲} + \sqrt{x}$ مناسب است؟ ($x \in \mathbb{N}$)

(۱) تابع f به هر عدد طبیعی، نصف مکعب آن عدد، به علاوهٔ جذرش را نسبت می‌دهد.

(۲) تابع f به هر عدد طبیعی، ثلث مربع آن عدد، به علاوهٔ جذرش را نسبت می‌دهد.

(۳) تابع f به هر عدد طبیعی، ثلث مربع آن عدد، به علاوهٔ مجذورش را نسبت می‌دهد.

(۴) تابع f به هر عدد طبیعی، نصف مکعب آن عدد، به علاوهٔ مجذورش را نسبت می‌دهد.

۱۰۵- در تابع $f(x) = \frac{۲x+۱}{x+۲}$ اگر برد تابع $\{۱, ۳\}$ باشد، مجموعهٔ A کدام است؟

$\{۲, -۱\}$ (۴)

$\{۲, -۳\}$ (۳)

$\{۱, -۵\}$ (۲)

$\{\frac{۷}{۵}, ۱\}$ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۰۶- دامنه تابع خطی $f(x) = -3x - 1$ مجموعه $D = \{x \in \mathbb{R} \mid -2 \leq x \leq 3\}$ است. برد این تابع کدام است؟

$R_f = \{y \in \mathbb{R} \mid -8 \leq y \leq 7\}$ (۲) $R_f = \{y \in \mathbb{R} \mid -\frac{4}{3} \leq y \leq \frac{1}{3}\}$ (۱)

$R_f = \{y \in \mathbb{R} \mid -1 \leq y \leq 3\}$ (۴) $R_f = \{y \in \mathbb{R} \mid -10 \leq y \leq 5\}$ (۳)

۱۰۷- اگر $f(x) = (2-x)|x| + \frac{2}{x}$ باشد، مقدار $f(1-\sqrt{2})$ کدام است؟ (علامت قدرمطلق است.)

$\sqrt{2}-2$ (۴) $-1-\sqrt{2}$ (۳) $2+2\sqrt{2}$ (۲) $-(1+2\sqrt{2})$ (۱)

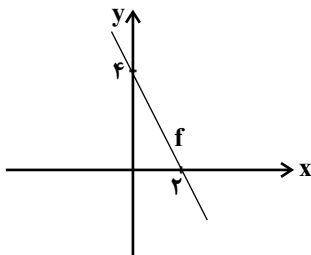
۱۰۸- در تابع خطی f ، اگر $f(1) = f(3) - 1$ و $f(2) = 4$ باشند، در این صورت کدام گزینه صحیح است؟

$f(-2) = 4$ (۴) $f(0) = \frac{1}{2}$ (۳) $f(4) = 5$ (۲) $f(1) = 5$ (۱)

۱۰۹- در تابع خطی f ، اگر $f(0) = 6$ و $f(1) = -f(5)$ باشد، مقدار $f(11)$ کدام است؟

-18 (۴) -16 (۳) -14 (۲) -12 (۱)

۱۱۰- با توجه به نمودار تابع خطی f ، مقدار $f(5) + f(-1)$ کدام است؟



۵ (۱)

-۱ (۲)

۳ (۳)

صفر (۴)

۱۱۱- کدام گزینه، دربردارنده پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام سطح از سطوح چهارگانه آمارهای اقتصادی، خرد محسوب می‌شود؟

ب) به کدام دلیل، در حسابداری ملی، ارزش کالاهای واسطه‌ای به صورت مستقل محاسبه نمی‌شود؟

ج) همه فعالیت‌های تولیدی در محاسبه تولید کل جامعه مورد سنجش قرار می‌گیرد، به جز:

۱) الف) روستایی، شهری و منطقه‌ای، ب) ارزش آن‌ها در واقع همراه با کالاهای نهایی مورد سنجش و محاسبه قرار می‌گیرد. ج) فعالیت تولیدی زنان در مزارع و کشتزارها

۲) الف) شهری، منطقه‌ای و کلان، ب) جزئی از کالاهای مصرفی هستند و ارزش آن‌ها در جریان تولید محاسبه می‌شود. ج) فعالیت تولیدی زنان در خانه و تربیت فرزندان

۳) الف) خانوار یا بنگاه‌های تولیدی و خدماتی، ب) جزئی از کالاهای سرمایه‌ای هستند و ارزش آن‌ها در فرایند تولید منظور می‌شود. ج) کاشت میوه و سبزیجات گلخانه‌ای

۴) الف) خانوار یا شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی، ب) ارزش آن‌ها در درون کالاهای نهایی است و به صورت بخشی از کالاهای نهایی محسوب می‌شود. ج) کاشت سبزیجات در منزل برای مصرف خانگی

۱۱۲- در یک جامعه فرضی، چنانچه ارزش یک جفت کفش تولید شده برابر با ۵۰۰۰ ریال باشد و دامداران هر واحد چرم تولیدی خود را به ارزش ۱۰۰۰ ریال به کارخانه تولید کفش بفروشند:

الف) ارزش افزوده ایجاد شده توسط کارخانه تولید کفش، کدام است؟

ب) کارشناسان، در محاسبه ارزش تولید کل جامعه برای جلوگیری از اشتباه در محاسبه، به چه اقدامی متوسل می‌شوند؟

ج) در چه روشی از طریق حاصل جمع مبالغ مزد، اجاره و سود متعلق به تمامی خانوارها، ارزش تولید کل جامعه به دست می‌آید؟

۱) الف) ۵۰۰۰ ریال، ب) هر سه روش را به کار می‌گیرند و هر کدام که بیشتر بود، آن را منظور می‌کنند. ج) روش هزینه‌ای

۲) الف) ۴۰۰۰ ریال، ب) حداقل دو روش را برای محاسبه به کار می‌گیرند و جواب‌ها را با هم مقایسه می‌کنند. ج) روش درآمدی

۳) الف) ۶۰۰۰ ریال، ب) حداقل دو روش را برای محاسبه به کار می‌گیرند و جواب‌ها را با هم مقایسه می‌کنند. ج) روش ارزش افزوده

۴) الف) ۴۰۰۰ ریال، ب) دو روش را به کار می‌گیرند و میانگین آن‌ها را منظور می‌دارند. ج) روش درآمدی

۱۱۳- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) اگر تولید ناخالص ملی کشوری ۵۰۰ میلیارد دلار و تولید خالص داخلی آن ۴۵۵ میلیارد دلار باشد و هم‌چنین ارزش تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند با ارزش تولید خارجیان مقیم کشور برابر باشد، آن‌گاه هزینه استهلاک چند میلیارد دلار است؟

ب) محاسبه تولید کل هر سال به قیمت ثابت، اثر «چه تغییراتی» را از بین می‌برد؟

پ) در کشور A نسبت صادرات به تولید ملی ۲/۵٪ و در کشور B ۳٪ است، در نتیجه ...

۱) الف) ۳۰، ب) قیمت، پ) به‌طور نسبی، کشور A در زمینه صادرات موفق‌تر از کشور B است.

۲) الف) ۴۵، ب) قیمت، پ) به‌طور نسبی، کشور B در زمینه صادرات موفق‌تر از کشور A است.

۳) الف) ۴۵، ب) تغییر میزان تولید کالاها و خدمات، پ) در خصوص موفقیت کشورها در زمینه صادرات به دلیل معلوم نبودن نرخ تورم نمی‌توان اظهار نظر قطعی کرد.

۴) الف) ۳۰، ب) تغییر میزان تولید کالاها و خدمات، پ) به‌طور نسبی، کشور B در زمینه صادرات موفق‌تر از کشور A است.

۱۱۷- اگر قیمت یک دستگاه ماشین بافندگی ۲۵۰ میلیون تومان و عمر مفید آن ۲۵ سال باشد و آن را در سال ۱۳۷۰ خریداری کرده باشیم، ارزش دستگاه در سال ۱۳۹۰ کدام است؟

- (۱) ۷۵ میلیون تومان (۲) ۴۵ میلیون تومان (۳) ۵۵ میلیون تومان (۴) ۵۰ میلیون تومان

۱۱۸- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

الف) اگر ارزش تولیدات یک کشور را از روش «ارزش افزوده» در طول یک سال اندازه گیری کنیم، آن را ... می نامند. اگر هزینه استهلاک را از آن کم کرده و ارزش تولید هموطنان مقیم خارج از کشور را اضافه کنیم، سپس ارزش تولید خارجیان مقیم کشور را کم کرده و در انتها جواب را به جمعیت کل کشور تقسیم کنیم، شاخص به دست آمده ... می باشد.

ب) دلیل اهمیت «آمارهای اقتصادی و حسابداری ملی» چیست؟

(۱) الف) GDP - تولید خالص ملی سرانه، ب) از طریق آن ها می توان میزان تولید کالاها و خدمات را در جامعه محاسبه کرد.

(۲) الف) GNP - تولید خالص داخلی سرانه، ب) از مهم ترین شاخص های اقتصادی جامعه است که قدرت اقتصادی و درجه پیشرفت هر ملت و سطح زندگی اعضای آن را نشان می دهد.

(۳) الف) GNP - تولید خالص داخلی سرانه، ب) از طریق آن ها می توان تحلیل های مختلف اقتصادی از وضعیت کشورها و همین طور وضعیت اقتصادی جامعه را به دقت بررسی نمود.

(۴) الف) GDP - تولید خالص ملی سرانه، ب) به کمک آن ها می توان تصویری روشن از اقتصاد و روند تغییرات آن و رفاه مردم ارائه کرد.

۱۱۹- قیمت یک دستگاه چاپگر، ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان است. اگر هزینه استهلاک سالانه آن ۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان باشد، به ترتیب:

الف) عمر مفید این دستگاه چند سال است؟

ب) سالانه چه مقدار باید صرف تعمیر و نگهداری این دستگاه کرد تا قدرت تولیدش کاهش نیابد؟

ج) اگر در دو سال آخر عمر مفید این دستگاه، نرخ تورم در جامعه ۱۵٪ باشد، مجموع هزینه استهلاک دو سال آخر این دستگاه چند تومان است؟

- (۱) الف) ۲۵، ب) ۲۰٪ قیمت دستگاه، ج) ۲,۹۰۰,۰۰۰ (۲) الف) ۲۰، ب) ۴,۰۰۰,۰۰۰، ج) ۲,۹۰۰,۰۰۰

- (۳) الف) ۲۵، ب) ۴,۰۰۰,۰۰۰، ج) ۹,۲۰۰,۰۰۰ (۴) الف) ۲۰، ب) ۲۰٪ قیمت دستگاه، ج) ۹,۲۰۰,۰۰۰

۱۲۰- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر به ترتیب:

الف) تولید کل به قیمت جاری در سال ۱۳۹۹،

ب) تولید کل به قیمت ثابت در سال ۱۳۹۹ کدام است؟

(توجه: سال ۱۳۹۸، سال پایه منظور شده است.)

- (۱) الف) ۳۳۸,۶۲۵، ب) ۱۲۷,۰۰۰

- (۲) الف) ۱۳۸,۰۰۰، ب) ۳۳۸,۶۲۵

- (۳) الف) ۳۳۸,۶۲۵، ب) ۱۳۸,۰۰۰

- (۴) الف) ۱۲۷,۰۰۰، ب) ۳۳۸,۶۲۵

سال ۱۳۹۹		سال ۱۳۹۸		کالا
مقدار (به کیلو)	قیمت (به تومان)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به تومان)	
۱۳۵	۶۷۵	۱۵۰	۵۵۰	A
۷۵۰	۳۳۰	۴۰۰	۸۵	B

مراعات نظیر، تلمیح و تضمین
و کارگاه تطویل فصل
صفحه‌های ۲۹ تا ۴۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۲۱- آرایه‌های بیت زیر کدام است؟

«می‌زند بتخانه گلزار را بر یکدگر

(۱) مجاز، مراعات نظیر، استعاره

(۳) تشبیه، تلمیح، مراعات نظیر

کار ابراهیم آزر می‌کند فصل خزان»

(۲) تشخیص، تضمین، تناسب

(۴) تناسب، تشبیه، مجاز

۱۲۲- آرایه‌های مقابل همه ابیات تماماً درست است؛ به جز:

(۱) هرکجا قصه آن طره و کاکل گذرد

(۲) واصل ز حرف چون و چرا بسته است لب

(۳) باغ از بنفشه رخسار یوسف است

(۴) صائب اگر چه پای گریزم شکسته است

موج آشفتگی از دامن سنبل گذرد (تناسب، تشبیه)

چون ره تمام گشت جرس بی‌زبان شود (مجاز، کنایه)

گردیده از تپانچه اخوان کبودرنگ (تشبیه، تلمیح)

اما خوشم که دست دعا را نبسته‌اند (استعاره، مراعات نظیر)

۱۲۳- آرایه‌های «تشبیه، استعاره، تلمیح، تضمین و کنایه» به ترتیب در کدام ابیات وجود دارند؟

(الف) از بس تنم از فرقت می در رمضان کاست

(ب) سر پیوند تو تنها نه دل حافظ راست

(ج) روی جهان‌فروز و دهان تو هر که دید

(د) با سلیمان پای در دریا بنه

(ه) خبر ز تلخی آب بقا کسی دارد

انگشت‌نماتر ز هلال شب عید است

کیست آن کش سر پیوند تو در خاطر نیست

گفت اتصال زهره و خورشید انور است

تا چو داوود آب سازد صد زره

که همچو خضر گرفتار عمر جاوید است

(۱) الف، ه، د، ب، ج (۲) ج، د، ه، ب، الف (۳) الف، ه، د، ج، ب (۴) ج، الف، ه، د، ب

۱۲۴- در کدام ابیات هم‌نشینی واژه «خشت» با سایر کلمات منجر به آرایه مراعات نظیر شده است ؟

(الف) بنالید و گفت اسب را زین کنید

(ب) به وفای تو که گر خشت زنند از گل من

(ج) تیغ او را با قضا و تیر او را با قدر

(د) نیک‌خواهانم نصیحت می‌کنند

(ه) بدار ای فرومایه زین خشت دست

از این پس مرا خشت بالین کنید

همچنان در دل من مهر و وفای تو بود

دست او را با سپهر و خشت او را با شهاب

خشت بر دریا زدن بی‌حاصل است

که جیحون نشاید به یک خشت بست

(۱) الف، ب (۲) ب، ج (۳) ج، د (۴) د، ه

۱۲۵- کدام بیت تلمیحی به داستان پیامبران دارد؟

(۱) کار سوزن می‌کند با سینه صد چاک من

(۲) رشسته ما آدم و نوح است و هود

(۳) عرصه گیتی مجال همت او نیست

(۴) صفت یوسف نادیده بیان می‌کردند

رشته مریم اگر صرف رفویم می‌کنند

رشسته ما نسل ابراهیم بود

روز قیامت نگر جمال محمد

با میان آمد و بی نام و نشان گردیدیم

۱۲۶- کدام بیت دارای «تشبیه و تضمین» است؟

- (۱) تا ز در بسته نگردد ملول
(۲) اخافاً منك و أرجوا و أستغیثُ و أدنو
(۳) تو در کشتی فکن خود را مپای از بهر تسبیحی
(۴) هرگز از بار حسد خسته نگردد پشت ما
- نَصْرٌ مِنْ اللَّهِ وَ فَتَحَ قَرِيبُ
که هم کمند بلایی و هم کلید نجاتی
که خود روح القدس گوید که بسم الله مجراها
كز قُلِّ اللَّهُ ثُمَّ ذَرَهُمْ موميایی یافتیم

۱۲۷- آرایه‌های مشترک ابیات زیر کدام‌اند؟

- شهریارا به‌جز این شاهد عشق شیراز
اشاره غزل خواجه با غزله توست
(۱) تلمیح، جناس (۲) تضمین، استعاره
نیست در شهر نگاری که دل از ما ببرد
صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را
(۳) تکرار، کنایه (۴) واج‌آرایی، تشبیه

۱۲۸- مفهوم آیه «فاینما تُولُوا فَتَمَّ وَجَهَ اللَّهِ» با همه ابیات به‌جز ... قرابت دارد.

- (۱) گویند روی یار به کس آشکار نیست
(۲) عالم از خورشید رخسارش تجلی زار شد
(۳) با نور آفتاب چه باشد چراغ شمع
(۴) نقش جمال دوست که خورشید عکس اوست
- در چشم من که هیچ به جز روی یار نیست
آفتابی در دل هر ذره‌ای پویاستی
با روی یار، در چه شمارند لاله‌ها؟
هر صبح‌دم در آیینۀ جام دیده‌ام

۱۲۹- مفهوم بیت زیر با کدام گزینه ارتباط دارد؟

- «حرفی است این‌که خضر به آب بقا رسید»
(۱) صائب، از ادبار خواهد پایمال غم شدن
(۲) جامه خضر را دهد آب حیات شست‌وشو
(۳) مانند لاله سوخته نانی است روزی‌ام
(۴) بر چرخ سست‌عهد منه دل ز سادگی
- زین چرخ دل‌سیه، دم آبی ندید کس»
کوته‌اندیشی که از اقبال گردون شاد شد
دل چو ز عشق تازه شد، چرخ کهن نمی‌کند
آن هم فلک به خون جگر می‌دهد مرا
طاق شکسته نیست سزاوار شیشه را

۱۳۰- مفهوم همه ابیات یکسان است؛ به‌جز:

- (۱) یافتم روشن‌دلی از گریه‌های نیمه‌شب
(۲) تا هم‌چو شمع پای نهادم در این بساط
(۳) فیض سحر از دیده خونا به‌فشان است
(۴) هیچ قفلی نیست نگشاید به آه نیم‌شب
- خاطری چون صبح دارم از صفای نیمه شب
عمرم به گریه شب و آه سحر گذشت
شیر از کشش گریه طفلانه زند موج
مانده‌ای در عقده دل این قدر حیران چرا؟

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل سوم
(درس‌های ۹ تا ۱۷)
صفحه‌های ۵۹ تا ۷۸

۱۳۱- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) اطناب در نثر دوره سلجوقی و غزنوی دیده نمی‌شود.
- (۲) التفهیم از متون نثر دوره سامانی است.
- (۳) محتوای متون نثر دوره سامانی بیشتر تاریخی است.
- (۴) در دوره غزنوی و سلجوقی تکرار فعل به حکم ضرورت معنی دیده می‌شود.

۱۳۲- در همه گزینه‌ها به جز بیت ... ویژگی مشترکی از خصوصیات زبانی سبک خراسانی یافت می‌شود.

- | | |
|----------------------------------|-----------------------------|
| (۱) به جمشید بر تیره‌گون گشت روز | همی کاست زو فرّ گیتی‌فروز |
| (۲) بگیّر و به گیسوی او بر بدوز | به نیک اختر و فال گیتی‌فروز |
| (۳) به رستم بر آنگه ببارید تیر | تهمتن بدو گفت بر خیره خیر |
| (۴) تو هرگز رسیدی به فریاد کس | که می‌خواهی امروز فریادرس |

۱۳۳- با توجه به ویژگی فکری، کدام بیت مربوط به سبک خراسانی نیست؟

- | | |
|--|---|
| (۱) بهار امسال پنداری همی خوشتر ز پار آید | از این خوشتر شود فردا که خسرو از شکار آید |
| (۲) بدین شایستگی جشنی بدین بایستگی روزی | ملک را در جهان هر روز جشنی باد و نوروزی |
| (۳) کو دیده که تا بر وطن خود گرید | بر حال دل و واقعه بد گرید |
| (۴) ز باغ ای باغبان ما را همی بوی بهار آید | کلید باغ ما را ده که فردامان به کار آید |

۱۳۴- در کدام ابیات آرایه «موازنه» دیده می‌شود؟

- | | |
|--|--|
| (الف) بکن عدل ار محبّ مصطفایی | بکن عدل ار ز حکمت بانصیبی |
| (ب) ببین آن روی اگر بر سرو بستانت قمر باید | ببین آن زلف اگر بر ماه مشکینت کمر باید |
| (ج) نه چمن شکوفه‌ای رست چو روی دلستان | نه صبا صنوبری یافت چو قامت بلندت |
| (د) گه مشک می‌فشاند بر مه ز گرد موکب | گه ماه می‌نگارد در ره ز نعل مرکب |

- (۱) ب - ج (۲) الف - د (۳) د - ب (۴) الف - ج

۱۳۵- در کدام بیت ترصیع دیده می‌شود؟

- | | |
|--------------------------------|----------------------------|
| (۱) ای ثنای تو سروران را ورد | وی لقای تو اختران را فال |
| (۲) از ستم سیرت تو راست فراق | با کرم خصلت تو راست وصال |
| (۳) کامگارست عزم تو چو ریاح | استوارست حزم تو چو جبال |
| (۴) مرگ بی‌مرگی بود ما را حلال | برگ بی‌برگی بود ما را نوال |

۱۳۶- به ترتیب آرایه شاخص ابیات زیر کدام است؟

الف) شگرشکن است یا سخنگوی من است

ب) بسا خونا که می جوشد در اندام

ج) نوازنده بلبل به باغ اندرون

د) مویی چنان خمیده قدی چنان کشیده

(۱) موازنه - سجع - ترصیع - واج آرایی

(۳) ترصیع - واج آرایی - موازنه - سجع

۱۳۷- تقطیع هجایی کدام بیت، با بیت زیر یکسان است؟

«هر گل که ز خاک من بروید

(۱) از پیرهننت بویی آمد به گلستانها

(۲) از لعل تو یک زمان شکیم نیست

(۳) تن را چه محل که در حریمش

(۴) در راه خطرناک طلب گم شدم آخر

۱۳۸- تقطیع هجایی کدام مصراع نادرست است؟

(۱) مروت نباشد بر افتاده زور (U / -- U / -- U / -- U)

(۲) اگر کاری کنی مزدی ستانی (U / -- U / -- U / -- U)

(۳) برو شیر درنده باش ای دغل (U / -- U / -- U / -- U)

(۴) هر دم از این باغ بری می رسد (UU / -- UU / -- UU / -- UU)

۱۳۹- تقطیع کدام عبارت نادرست است؟

الف) نه هر چه به قامت مهتر به قیمت بهتر (UU - U - UU - UU - UU - UU)

ب) یکی در صورت درویشان نه بر صفت ایشان (UU - UU - UU - UU - UU - UU)

ج) هر یک به قراضه‌ای در معبر نشسته (UU - UU - UU - UU - UU - UU)

د) گفتم مذمت اینان روا مدار (UU - UU - UU - UU - UU - UU)

ه) بدایت همه درد است (UU - UU - UU - UU - UU - UU)

(۱) ج، د، ه

۱۴۰- مفهوم کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) هر که داد او حسن خود را در مزاد (= حراج)

(۲) دانه باشی مرغکانست برچنند

(۳) یعنی ای مطرب شده با خاص و عام

(۴) آن که غافل بود از کشت و بهار

عبرذقن است یا سمن بوی من است

بسا جاننا که می لرزد بی آرام

گرازنده آهو به باغ اندرون

در چین به دست ناید واندر ختا نباشد

(۲) ترصیع - سجع - واج آرایی - موازنه

(۴) موازنه - واج آرایی - ترصیع - سجع

عاشق شود آن که آن بیوید»

کردند پر از نکهت گلها همه دامنها

بی باده کجا قرار گیرد مست

سر نیز بر آستان نگنجد

زیرا که درین ورطه مرا راهبری نیست

(۴) ب، د

(۳) الف، ج

صد قضای بد سوی او رو نهاد

غنچه باشی کودکانست برکنند

مرده شو چون من که تا یابی خلاص

او چه داند قیمت این روزگار

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی (۳)
من الأشعارِ المنسوبةِ إلى الإمامِ عليٍّ (ع)
درس ۱
صفحه‌های ۱۱ تا ۱۸
عربی (۱)
«هذا خلق الله»
المعالم الخَلَابَة
درس ۵ تا پایان درس ۶
صفحه‌های ۴۷ تا ۷۰

■ عَيْنُ الْأَصْحَاحِ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۴۱ - ۱۴۴)

۱۴۱- «لَمَّا شَاهَدْنَا أَوْرَاقَ الْأَشْجَارِ الْجَافَّةِ وَ دُمُوعَ الْمُزَارِعِينَ الْمُنْهَمِرَةَ تَمَنِّيْنَا أَنْ يَنْزِلَ الْمَطَرُ

عَلَى أَرْضِيهِمْ!»:

- (۱) زمانی که دیدیم برگ‌های درختان خشک و اشک‌های کشاورزان ریزان است، آرزو کردیم باران در مزارع آن‌ها بیاید!
- (۲) هنگامی که برگ‌های خشک درختان و اشک‌های ریزان کشاورزان را دیدیم، آرزو کردیم که باران بر زمین‌هایشان ببارد!
- (۳) وقتی برگ‌های درختان خشک و چشمان اشک‌آلود کشاورزان را ببینیم، التماس می‌کنیم که باران بر زمین‌های آنان فروبارد!
- (۴) بعد از این که برگ‌های خشک درختان و ریزش اشک از چشم‌های کشاورزان را دیدیم، از خدا خواستیم باران را بر زمین‌هایشان نازل کند!

۱۴۲- «يَسْتَعِينُ الْبَشَرُ بِالْبِكْتِيرِيَا الْمُضِيئَةِ الَّتِي تَعِيشُ تَحْتَ عُيُونِ بَعْضِ الْأَسْمَاكِ لِإِنَارَةِ الْمُدُنِ!»:

- (۱) بشر از باکتری نورانی که زیر چشمان برخی ماهیان زندگی می‌کند برای نورانی کردن شهرها یاری می‌جوید!
- (۲) انسان از نور باکتری که زیر چشم‌های بعضی ماهیان زندگی می‌کند برای نوردادن به شهرها کمک می‌گیرد!
- (۳) انسان می‌تواند با نور باکتری‌هایی که در زیر چشمان بعضی ماهی‌ها قرار دارد به نورانی شدن شهرها کمک کند!
- (۴) بشر از باکتری نورانی که زیر چشم‌های بعضی از ماهی‌ها زیست می‌کند برای نورانی کردن شهرها استفاده خواهد کرد!

۱۴۳- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) إِنَّمَا اللَّسَانُ سِلَاحٌ يُسَاعِدُ الْقَطْ فِي التَّتَامِ جِرُوحِهِ!: زبان تنها سلاحی است که به گربه در بهبود زخم‌هایش کمک می‌کند!
- (۲) ﴿فَهَذَا يَوْمَ الْبَعْثِ وَ لَكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾: و این روز، رستاخیز است ولی شما نمی‌دانستید!
- (۳) مِنَ الْأَفْضَلِ لَنَا أَنْ نَخْتَارَ التَّعَايُشَ السَّلْمِيَّ مَعَ الْآخَرِينَ!: برای ما بهتر است که همزیستی مسالمت‌آمیز با دیگران را برگزینیم!
- (۴) كَأَنَّ الْمَفْرَدَاتِ الَّتِي تَجْرِي مِنْ لِسَانِكَ جَذَوَاتٌ مِنَ النَّارِ يَذُوبُ بِهَا الْحَدِيدُ!: واژگانی که از زبانت جاری می‌شوند، مثل اخگرهایی از آتش هستند که آهن با آن‌ها ذوب می‌شود!

۱۴۴- «می‌خواهیم در اینترنت دنبال آیه یا حدیثی بگردیم که به نعمت‌های الهی اشاره کند!»:

- (۱) تُرِيدُ أَنْ نَبْحَثَ فِي الْإِنْتَرْنِتِ عَنْ آيَةٍ أَوْ حَدِيثٍ يَرْتَبِطُ بِنِعْمِ اللَّهِ!
- (۲) أَرْدْنَا أَنْ نَبْحَثَ عَنِ الْآيَةِ أَوْ الْحَدِيثِ فِي الْإِنْتَرْنِتِ يُشِيرُ إِلَى أَنْعَمِ اللَّهِ!
- (۳) تُرِيدُ أَنْ نَبْحَثَ فِي الْإِنْتَرْنِتِ عَنْ آيَةٍ أَوْ حَدِيثٍ يُشِيرُ إِلَى النَّعْمِ الْإِلَهِيَّةِ!
- (۴) إِنَّا أَرْدْنَا أَنْ نَبْحَثَ عَنِ آيَةٍ وَ حَدِيثٍ فِي الْإِنْتَرْنِتِ يَرْتَبِطُ بِالْأَنْعَمِ الْإِلَهِيَّةِ!

١٤٥- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «تَنَوُّعُ مَعَالِمِ إِيْرَانِ يُشْجَعُ بَعْضُ السَّائِحِينَ إِلَى السَّفَرِ لِمُشَاهَدَةِ جَمَالِهَا!»

- (١) تنوُّع: اسم - مفرد مذكَّر - مصدر (ماضيه: تنوَّعَ؛ مضارعه: يتنوَّعُ؛ من باب تَفَعَّلَ) / مبتدأ و مرفوع
- (٢) السَّائِحِينَ: اسم - جمع سالم (مفرده: السَّائِحُ؛ هو مذكَّر و على وزن: فاعِل) - معرب / مفعول و منصوب
- (٣) يُشْجَعُ: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (له ثلاثة حروف أصليَّة و حرف زائد واحد) - متعدِّ / فعل و فاعل
- (٤) مُشَاهَدَةٌ: اسم - مفرد مؤنَّث - مصدر (ماضيه: شَاهَدَ؛ مضارعه: يُشَاهِدُ) / مجرور بحرف الجرِّ؛ مُشَاهَدَةٌ (مضاف)، و جمال (مضاف اليه)

١٤٦- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) لَا يَحْرُزُكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ!
- (٢) إِنَّهُمْ أَحْسَنُوا لِأَنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ!
- (٣) مَنْ يَسُبَّ الْآخِرِينَ يَكْتَسِبِ الْعَدَاوَةَ بَيْنَهُمْ!
- (٤) لَا بَرَكَةَ فِي طَعَامٍ لَا يُذَكَّرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ!

١٤٧- عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنِ الْمَفْهُومِ:

- (١) لحم: قِسم قوِيٍّ من الجسم عليه العَظْم!
- (٢) داء: الَّذِي يشعر بالوجع و هو ليس في صحَّة!
- (٣) مُوصَّل: مادَّة تمنع عبور تيار الكهرباء أو مثله!
- (٤) جائع: الَّذِي يشعر بحاجة شديدة إلى أكل الأَطْعَمَة!

١٤٨- عَيْنُ الْخَبْرِ مَوْصُوفًا:

- (١) الأسماك المُضِيئَة تُحوِّل ظلام البحر إلى النهار!
- (٢) هؤلاء تلاميذ مدرستنا حينما أشاهدهم يتأثَّر قَلْبِي بِهِمْ!
- (٣) هذه أعشاب بستاننا المفيدة و نحن نستفيد منها كدواء!
- (٤) الطَّالِب خَيْرٌ أدباً لِأَنَّهُ يَلْتَزِم بِالْأَدَابِ فِي محضر المعلم!

١٤٩- عَيْنُ الصَّحِيحِ: لَمَّا يَكُونُ الْوَالِدَانِ رَاجِعِينَ بِتَقَدُّمِ وَلَدِهِمَا، يَقُولَانِ لَهُ:

- (١) لَيْتَكَ تَتَقَدَّمُ فِي دُرُوسِكَ!
- (٢) لَعَلَّكَ تَتَقَدَّمُ فِي دُرُوسِكَ!
- (٣) إِنَّكَ تَتَقَدَّمُ فِي دُرُوسِكَ!
- (٤) أَنْتَ سَتَتَقَدَّمُ فِي دُرُوسِكَ بِلَا شَكِّ!

١٥٠- عَيْنُ « لَا » تُفِي الْحُكْمَ بَعْدَهَا نَفِيًّا عَامًّا:

- (١) قُلْتُ: لَا أملك لنفسي نفعاً و لا ضرراً!
- (٢) قال الحارس: لا، الباب سيكون مفتوحاً!
- (٣) لنجتنب عن الجمال الَّذِي لا فضيلة معه!
- (٤) أكبر الحُمق هو الإصرار على ما لا ينفَع!

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۰ دقیقه

درس ۲
صفحه‌های ۱۶ تا ۳۱

۱۵۱- چرا افغان‌ها پس از تصرف اصفهان و فروپاشی حاکمیت صفویان، نتوانستند حاکمیت مقتدری در ایران تشکیل دهند؟

- ۱) اشغال بخش‌هایی از ایران توسط روسیه و عثمانی
- ۲) ناتوانی در تسلط بر تمامی قلمرو صفوی
- ۳) قیام برخی از سرداران و سران ایل‌ها علیه افغان‌ها
- ۴) دخالت بزرگان و اشراف در امور کشورداری

۱۵۲- کدام گزینه دربارهٔ نظام اداری و سیاسی ایران در عصر افشاریه و زندیه صحیح است؟

- ۱) در عصر افشاریه و زندیه، سازمان اداری و دیوانی ایران، از اعتبار و قوت مناسبی برخوردار بود.
- ۲) نادرشاه در امور اداری و اقتصادی، بیشتر از فرماندهان نظامی به عنوان مشاور استفاده می‌کرد.
- ۳) شیوهٔ ادارهٔ ایالات و ولایات در عصر افشاریه و زندیه، نسبت به دورهٔ صفویه، متحول شد.
- ۴) در دورهٔ حکومت نادرشاه، نهادهای اداری رونقی نداشتند و به دیوان‌سالاری توجهی نمی‌شد.

۱۵۳- تداوم جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه افشار، چه پیامد مهمی برای کشور ایران در برداشت؟

- ۱) فراهم آمدن آرامش و ثبات سیاسی نسبی
- ۲) خروج نیروهای نظامی روسیه از خاک ایران
- ۳) کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی
- ۴) بهبود بازرگانی و رونق تجارت خارجی

۱۵۴- کدام گزینه، در ارتباط با حکومت گورکانیان هند یا مغولان کبیر صحیح نیست؟

- ۱) حکومت مغولان کبیر، نقش مهمی در گسترش اسلام و زبان فارسی در هندوستان داشت.
- ۲) این حکومت را محمد بابر، یکی از نوادگان تیمور گورکانی، تأسیس کرد.
- ۳) اختلاف و دشمنی میان هندوها و مسلمانان، از عوامل اصلی ضعف و انحطاط گورکانیان بود.
- ۴) دولت گورکانی در ابتدا نسبت به ورود اروپاییان به هندوستان، سختگیری می‌کرد.

۱۵۵- کدام گزینه از پیامدهای انقلاب باشکوه انگلستان در سال ۱۶۸۸ میلادی، محسوب می‌شود؟

- ۱) درگیری الیور کرامول با پارلمان انگلستان و انحلال آن
- ۲) احیای دوبارهٔ مجلس و نظام سلطنت در این کشور
- ۳) شناسایی مجلس به‌عنوان تعیین‌کنندهٔ اختیارات پادشاه
- ۴) براندازی نظام پادشاهی و پایان دورهٔ سلطنت کرامول

۱۵۶- دولت آمریکا چگونه در قرن هجدهم میلادی توانست اقتصاد خود را توسعه ببخشد؟

- ۱) وضع قوانین سخت توسط دولت جورج واشینگتن
- ۲) واگذاری بخش‌های صنعتی به اشراف آمریکایی
- ۳) بهره‌گیری از نیروی کار بردگان آفریقایی
- ۴) کشتار وسیع سرخ‌پوستان و تصاحب املاکشان

۱۵۷- دولت انگلستان پس از چه اقدامی، رسماً هند را جزئی از قلمرو خویش اعلام کرد؟

- ۱) تأسیس کمپانی هند شرقی
- ۲) سرکوب شورش سربازان هندی
- ۳) تشدید اختلافات دینی در هند
- ۴) پیروزی بر سایر استعمارگران

۱۵۸- کدام یک از متفکران زیر در آستانهٔ انقلاب فرانسه، تشکیل حکومت را حاصل قراردادی اجتماعی می‌دانست؟

- ۱) گوته
- ۲) روسو
- ۳) مونتسکیو
- ۴) ولتر

۱۵۹- با وقوع انقلاب صنعتی در کشور انگلستان، نخستین تحول صنعتی در چه زمینه‌ای صورت گرفت؟

- ۱) کشاورزی و دامداری
- ۲) حمل و نقل
- ۳) نساجی و پارچه‌بافی
- ۴) تجارت و معدن

۱۶۰- «پتر کبیر» چگونه توانست کشور روسیه را وارد رقابت‌های استعماری کشورهای اروپایی کند؟

- ۱) گسترش سرزمین روسیه و دستیابی به دریاهای آزاد
- ۲) توسعه و کسب منافع تجاری و سیاسی با همسایگان خود
- ۳) استخدام کارشناسان اروپایی و تأسیس مدارس جدید
- ۴) گسترش اقدامات نظامی در شرق اروپا و حوزهٔ دریاهای بالتیک

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

درس ۲
صفحه‌های (۲ تا ۳۰)

۱۶۱- در دوران معاصر کدام مورد موجب به‌وجود آمدن مسائل و مشکلاتی در کیفیت زندگی ساکنان شهرها و روستاها شده است؟

- ۱) مسئله اشتغال غیررسمی در شهرها و روستاها
- ۲) مهاجرت نیروی کار کشاورزی از روستاها به شهرها
- ۳) عدم مشخص بودن نیازهای جمعیتی و کمبودها در سکونتگاه‌ها
- ۴) توجه ناکافی به توزیع عادلانه تجهیزات و امکانات شهری و روستایی

۱۶۲- پدیده حاشیه‌نشینی در ایران به چه شکلی دیده می‌شود؟

- ۱) در اطراف همه شهرها وجود دارد.
- ۲) به شکل گسترده در بیشتر مناطق شهری دیده می‌شود.
- ۳) در اطراف برخی شهرهای بزرگ دیده می‌شود.
- ۴) در برخی کلان‌شهرها به شکل پراکنده وجود دارد.

۱۶۳- کدام گزینه درباره اشتغال شهری گزاره نادرستی ارائه می‌کند؟

- ۱) در شهرهای بزرگ و پرجمعیت مانند تهران فرصت‌های شغلی برای مهاجران روستایی نامحدود است.
- ۲) مهاجران روستایی به دلیل کسب درآمد بیشتر به شهرهای بزرگ روی می‌آورند.
- ۳) بیشتر کسانی که از روستاها به شهرها مهاجرت می‌کنند فاقد مهارت و تخصص‌اند.
- ۴) در اثر مهاجرت فزاینده روستاییان به شهرها بخش غیررسمی اشتغال در این شهرها رشد می‌کند.

۱۶۴- برای مقابله با «وندالیسم شهری» ابتدا باید کدام اقدام صورت گیرد؟

- ۱) ایجاد غرفه‌های کوچک با اجاره کم برای فروشندگان دوره‌گرد
- ۲) شناسایی علل و ریشه‌های این انحراف اجتماعی و از بین بردن آن‌ها
- ۳) برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای پیشگیری از وقوع این آسیب‌های اجتماعی
- ۴) بازسازی محله‌های قدیمی و مخروبه و بهبود روشنایی معابر

۱۶۵- کدام گزینه از عناصر مهم پایداری شهری و شهر سالم به‌شمار می‌رود؟

- ۱) کاهش فقر و بزهکاری در شهرها
- ۲) توجه به نیازهای افراد به‌ویژه معلولان و سالمندان
- ۳) کاهش نابرابری‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- ۴) به حداقل رساندن تولید زباله و تخریب محیط‌زیست

۱۶۶- چرا زیباسازی و مبلمان شهری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند؟

- ۱) موجب توزیع متوازن فضاهای جغرافیایی بین مناطق مختلف می‌شود.
- ۲) فضاهای مختلف شهری در روحیه انسان اثرگذار است و معماری آن منعکس‌کننده فرهنگ شهروندان است.
- ۳) به این دلیل که زیبایی شهری موجب جذب گردشگران و مهاجران به شهرها می‌شود.
- ۴) امور مختلف مانند حمل و نقل و مصرف انرژی تحت تأثیر آن قرار می‌گیرد.

۱۶۷- کدام گزینه نشان‌دهنده مثالی از یک شهر هوشمند نیست؟

- ۱) در شهر تهران ماشین‌های مسافربری مجهز به سیستم پرداخت اینترنتی می‌باشند.
- ۲) چراغ‌های شهر آمستردام طوری طراحی شده‌اند که نور آن‌ها براساس میزان رفت‌وآمد کم و زیاد می‌شود.
- ۳) صفحات خورشیدی در شهر یزد بخشی از نیروی برق شهر را تأمین می‌کند.
- ۴) در شهر مانیل فیلیپین، ایستگاه‌های اتوبوس به wi-fi رایگان مجهز هستند.

۱۶۸- کدام گزینه دربردارنده عبارتی است که با تعریف شهر پایدار در تضاد می‌باشد؟

- ۱) ساخت مسکن ارزان قیمت در شهرک سنت جیمز کانادا
- ۲) استفاده بی‌رویه از معادن مس برای توسعه سیستم برق‌رسانی شهرها در چین
- ۳) توسعه امکانات گردشگری به‌عنوان بخش اقتصادی پاک و کم هزینه
- ۴) برگزاری کارگاه‌های آموزشی در زمینه مدیریت پسماند و مصرف بهینه انرژی

۱۶۹- عبارت زیر یادآور کدام مفهوم جغرافیایی می‌باشد؟

«برنامه‌ریزان شهری به تحلیل دقیق فضاهای مسکونی، تجاری، اداری و ... می‌پردازند تا به میزان پراکندگی انواع عملکردها پی ببرند.»

- | | | | |
|---------------|---------------|----------------|----------------|
| ۱) شهر پایدار | ۲) هوشمندسازی | ۳) کاربری زمین | ۴) مبلمان شهری |
|---------------|---------------|----------------|----------------|
- ۱۷۰- مجموع فضای سبز شهر ایلام با ۱۲ هزار نفر جمعیت، ۵۸ هزار متر مربع می‌باشد. سرانه فضای سبز شهر ایلام با کدام گزینه برابر است؟
- | | | | |
|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| ۱) ۲ هزار متر مربع | ۲) ۳ هزار متر مربع | ۳) ۵ هزار متر مربع | ۴) ۶ هزار متر مربع |
|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|

تاریخ (۱) و (۲)

درس‌های تاریخ (۱)، (۲) و جغرافیا (۲) زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

تاریخ ۱:

فصل سوم

درس‌های ۱۵ و ۱۶

صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۵۲

تاریخ ۲:

فصل‌های اول و دوم

درس‌های ۱ تا ۵

صفحه‌های ۵ تا ۵۲

۱۷۱- کدام گزینه درباره خط و زبان ایلامی نادرست است؟

- ۱) زبان ایلامی، زبان مردمان جنوب‌غربی فلات ایران قبل از ورود آریایی‌ها بود.
- ۲) این زبان به‌عنوان زبان دوم نوشتاری در دوران هخامنشی مورد استفاده قرار گرفت.
- ۳) تقریباً تمامی لوح‌های گلی کشف شده از تخت جمشید، به این خط است.
- ۴) مردمان بخشی از نواحی شرقی ایران هم به زبان ایلامی سخن می‌گفتند.

۱۷۲- معماری دوره ساسانی با ساخت کدام بنا آغاز شد؟

- ۱) کاخ تیسفون در کنار رود دجله
- ۲) کاخ اردشیر در فیروزآباد فارس
- ۳) مجموعه طاق بستان در کرمانشاه
- ۴) کاخ صدروازه در دامغان

۱۷۳- به ترتیب، کتاب‌های تاریخ بیهقی و تاریخ سیستان در کدام دسته از گونه‌های تاریخ‌نگاری قرار می‌گیرند؟

- ۱) سلسله‌ای - محلی
- ۲) تک‌نگاری - سلسله‌ای
- ۳) سلسله‌ای - عمومی
- ۴) تک‌نگاری - محلی

۱۷۴- کدام گزینه در ارتباط با گونه‌های تاریخ‌نگاری صحیح نیست؟

- ۱) اندرزنامه‌ها بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازند.
- ۲) بسیاری از شاعران مانند مسعودی در قصیده نامه اهل خراسان، اوضاع اجتماعی زمان خود را نقد کرده‌اند.
- ۳) نوشته‌های جغرافیایی اطلاعات بسیار بااهمیتی درباره آداب و رسوم و وضعیت اقتصادی ارائه می‌دهند.
- ۴) قابوس‌نامه، نوشته عنصرالمعالی در قرن پنجم هجری، از نمونه‌های مشهور اندرزنامه‌ها محسوب می‌شود.

۱۷۵- مؤلف کدام‌یک از آثار زیر، اثر خود را به گونه‌ای نگارش کرده است که عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌داند؟

- ۱) تاریخ طبری
- ۲) فتوت‌نامه سلطانی
- ۳) سیاست‌نامه خواجه نظام‌الملک توسی
- ۴) تاریخ بیهقی

۱۷۶- کدام گزینه از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری روایی محسوب می‌شود؟

- ۱) مورخ در این روش، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند.
- ۲) تاریخ‌نگار در این روش، بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کند.
- ۳) در این روش، با بررسی تمام اخبار مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها، پیامدهای آن واقعه را تفسیر می‌کند.
- ۴) در این روش تاریخ‌نگاری، امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم مورخ دور بماند.

۱۷۷- پس از آنکه سران قریش در جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا (ص) ناکام ماندند، به چه اقدامی دست زدند؟

- ۱) توطئه برای قتل پیامبر (ص) را در دستور کار خود قرار دادند.
- ۲) با افرادی از طایفه خود که اسلام آورده بودند، به شدت برخورد کردند.
- ۳) با کوچاندن اجباری مسلمانان به حبشه، پیامبر را در تنگنا قرار دادند.
- ۴) با نوشتن معاهده‌ای، بنی‌هاشم را تحت محاصره اقتصادی قرار دادند.

۱۷۸- مهم‌ترین اقدام پیامبر (ص) برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجم در چارچوب دین مبین اسلام در مدینه چه بود؟

- ۱) تحکیم وحدت دینی میان انصار و مهاجران
- ۲) تنظیم پیمان‌نامه عمومی
- ۳) ساخت مسجد به عنوان محل حکومت
- ۴) برخورد نظامی با مشرکان مدینه

۱۷۹- پس از تأسیس حکومت اسلامی در مدینه از جمله اقداماتی که به فرمان الهی و در پی بهانه‌جویی یهودیان انجام پذیرفت، چه بود؟

- ۱) نزول آیات جهاد و تشکیل نیروی نظامی علیه آنان
- ۲) قطع مراودات اجتماعی و تجاری با یهودیان
- ۳) تغییر قبله مسلمانان از بیت‌المقدس به سوی مکه
- ۴) انعقاد قرارداد صلح حدیبیه با سردسته آنان

۱۸۰- کدام‌یک از گزاره‌های زیر در ارتباط با فتوحات مسلمانان در زمان خلفای راشدین، نادرست است؟

- ۱) لشکرکشی‌های مسلمانان از اواخر خلافت ابوبکر آغاز و تا پایان خلافت عثمان ادامه یافت.
- ۲) منطقه شام هنگام حمله اعراب مسلمان، تحت سلطه امپراتوری روم شرقی قرار داشت.
- ۳) ساکنان مسیحی بیت‌المقدس در جریان محاصره این شهر، اعلام کردند که در حضور خلیفه، قرارداد صلح را امضا می‌کنند.
- ۴) فتح شام به فرماندهی عمروعاص، زمینه را برای پیشروی مسلمانان در دیگر مناطق آفریقا مهیا کرد.

فصل‌های اول و دوم
درس‌های (۵ تا
صفحه‌های (۶۶ تا

اگر به سؤال‌های درس تاریخ (۱) و (۲) پاسخ نداده‌اید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

جغرافیا (۲)

۱۸۱- کدام گزینه در ارتباط با «نواحی» نادرست است؟

- (۱) میان اجزا و عوامل هر ناحیه نوعی هماهنگی و همگونی وجود دارد.
- (۲) عامل تمایز دو ناحیه از یکدیگر، شباهت میان پدیده‌های آن‌ها است.
- (۳) معیارهای تعیین حدود یک ناحیه به نوع فعالیت، شیوه زندگی و روش بهره‌برداری از محیط بستگی دارد.
- (۴) در یک ناحیه‌بندی هر ناحیه با ناحیه مجاور خود متفاوت و متمایز است.

۱۸۲- کدام گزینه همخوانی بیشتری با عبارت زیر دارد؟

«با افت قیمت غله به‌ویژه ذرت و سویا در بازارهای جهانی، ارزش زمین‌های کشاورزی در ناحیه میدوست ایالات متحده آمریکا کاهش یافت.»

- (۱) نواحی بر زندگی و فعالیت‌های انسانی تأثیر می‌گذارند.
- (۲) نواحی تحت تأثیر تصمیمات حکومت‌ها تغییر می‌کنند.
- (۳) انسان‌ها نواحی مختلف و متفاوتی را به‌وجود می‌آورند.
- (۴) نواحی بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند و با هم کنش متقابل دارند.

۱۸۳- نوع کمربندهای فشار در مناطق زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) منطقه معتدله

ب) منطقه جنب حاره

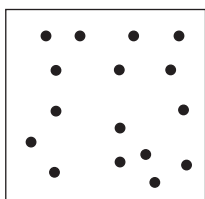
ج) منطقه حاره

- (۱) پرفشار - پرفشار - کم فشار
- (۲) کم فشار - کم فشار - پرفشار
- (۳) پرفشار - کم فشار - پرفشار
- (۴) کم فشار - پرفشار - کم فشار

۱۸۴- علت ایجاد بیابان در همه گزینه‌ها یکسان است؛ به جز ...

- (۱) صحرای بزرگ آفریقا
- (۲) آتاکاما
- (۳) گبی
- (۴) لوت

۱۸۵- کدام عبارت، دلیل مناسبی را برای «وضعیت مولکول‌های هوا» در مدل ترسیم شده، بیان می‌کند؟



- (۱) نواحی قطبی در زمستان، انرژی کمتری را دریافت می‌کنند.
- (۲) میزان پراکندگی زاویه تابش خورشید بر سطح زمین، متفاوت است.
- (۳) اشعه خورشید در منطقه استوایی در طی سال عمود و نزدیک به عمود است.
- (۴) پرتوهای خورشید در عرض‌های بالای جغرافیایی، مساحت بیشتری را در بر می‌گیرند.

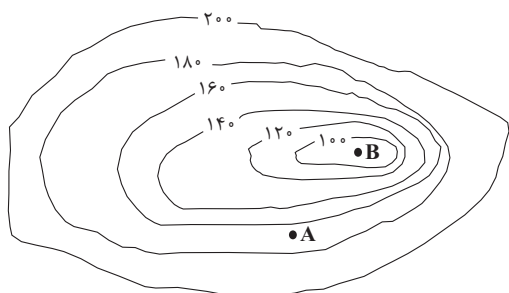
۱۸۶- غارهای علی صدر و کتله خور نمونه‌ای از کدام اشکال فرسایشی هستند؟

- (۱) کارستی (۲) تراکمی (۳) کاوشی (۴) یخچالی

۱۸۷- کدام گزینه عبارت نادرستی درباره ناهمواری‌ها و اشکال زمین ارائه می‌کند؟

- (۱) کلویت یا یاردانگ در رسوبات نرم به‌جامانده از دریاچه‌های قدیم پدید می‌آید.
(۲) فلات‌ها ناهمواری‌های برجسته و مرتفعی هستند که با شیب تند به نواحی پست متصل می‌شود.
(۳) دشت‌ها سرزمین‌های نسبتاً همواری هستند که برخی از آن‌ها در کف دره‌ها قرار گرفته‌اند و در همه قاره‌ها مشاهده می‌شود.
(۴) دماغه ماسه‌ای از جمله اشکال فرسایشی تراکمی در سواحل دریاها است.

۱۸۸- مطابق تصویر روبه‌رو:



الف) چه نوع ناهمواری‌ای دیده می‌شود؟

ب) ارتفاع نقطه A چند است؟

ج) نقطه B چیست؟

- (۱) برآمدگی - ۱۶۵ - کف دره
(۲) فرورفتگی - ۱۶۵ - کف دره
(۳) برآمدگی - ۷۵ - قله کوه
(۴) فرورفتگی - ۷۵ - قله کوه

۱۸۹- کدام گزینه اطلاعات نادرستی را در مورد رابطه پراکندگی پوشش گیاهی و ارتفاع بیان می‌کند؟

- (۱) با افزایش ارتفاع گونه‌های گیاهی کاهش می‌یابد.
(۲) با کاهش ارتفاع به تعداد و انبوهی گیاهان افزوده می‌شود.
(۳) از کوتاهی قد گیاهان به افزایش ارتفاع پی می‌بریم.
(۴) از کاهش فصل رویش گیاهان به کاهش ارتفاع پی می‌توان برد.

۱۹۰- همه گزینه‌ها به‌جز ... از محدودیت‌های مناطق کوهستانی هستند.

- (۱) شرایط سخت طبیعی مانند سرمای شدید و کاهش اکسیژن
(۲) کمبود آب و خاک برای کشاورزی و باغداری
(۳) شیب زیاد زمین و محدودیت سکونت و جاده‌سازی
(۴) وجود خطر زمین‌لرزه و لغزش دامنه‌های پرشیب

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم اجتماعی
(فواید علوم اجتماعی،
شاخه‌های علوم اجتماعی)،
نظم اجتماعی
صفحه‌های ۱۲ (۳) ۳۱

۱۹۱- کدام گزینه، به ترتیب به پرسش‌های زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- علوم تفهمی چه نوع علمی هستند؟

- کدام نوع از جامعه‌شناسی به مطالعه ساختار اجتماعی می‌پردازد؟

- موضوع فلسفه چیست؟

(۱) علوم طبیعی به دلیل این که به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند، علوم تفهمی نامیده می‌شوند. - جامعه‌شناسی خرد - قانون علیت

(۲) علوم اجتماعی به دلیل این که به انتقاد کنش‌های ناپسند آدمیان می‌پردازند، علوم تفهمی نامیده می‌شود. - جامعه‌شناسی کلان - اصل وجود

(۳) علوم انسانی به دلیل این که به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند، علوم تفهمی نامیده می‌شوند. - جامعه‌شناسی کلان - دانش مستقل

(۴) علوم انسانی به دلیل این که به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند، علوم تفهمی نامیده می‌شوند. - جامعه‌شناسی کلان - اصل وجود

۱۹۲- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن‌ها را مطالعه می‌کنند.

- علوم اجتماعی یکی از شاخه‌های جامعه‌شناسی است.

- در جامعه‌شناسی براساس دوری از علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است.

- علوم طبیعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را نیز دارد.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - غ - غ - ص (۳) ص - غ - غ - غ (۴) ص - غ - غ - ص

۱۹۳- کدام گزینه، در رابطه با فواید علوم طبیعی و علوم اجتماعی صحیح بیان شده است؟

(۱) شناخت طبیعت و قوانین حاکم بر آن، از فواید علوم اجتماعی است.

(۲) نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری از فواید علوم طبیعی است.

(۳) رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت و پیش‌بینی حوادث طبیعی برای تسلط بر طبیعت از فواید علوم اجتماعی است.

(۴) ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها از فواید علوم اجتماعی است.

۱۹۴- پیامد هر یک از موارد زیر، به ترتیب کدام است؟

- علوم طبیعی از حوادث طبیعی پیشگیری و آن‌ها را پیش‌بینی می‌کند.

- علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند.

(۱) تسلط بر طبیعت - توضیح تأثیر اجتماعات بر زندگی انسان

(۲) جلوگیری از بروز آن‌ها - توضیح شیوه صحیح استفاده از قوانین

(۳) تسلط بر طبیعت - آزادسازی انسان‌ها از قید و بند قوانین

(۴) جلوگیری از بروز آن‌ها - بیان تأثیرات اجتماع بر زندگی اجتماعی انسان

۱۹۵- هریک از عبارات زیر، به ترتیب به کدام مورد اشاره دارد؟

- در همه دانش‌های علمی روش مطالعه یکسان است.

- چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی

- شناسایی نظم در کنار بی‌نظمی

- قرار دادن جامعه‌شناسی در زمره دانش‌های ابزاری

(۱) وحدت هدف علوم - ساختار اجتماعی - آشنایی زدایی - جامعه‌شناسی پوزیتیویستی

(۲) پوزیتیویسم - نظام اجتماعی - آشنایی زدایی - جامعه‌شناسی پوزیتیویستی

(۳) پوزیتیویسم - ساختار اجتماعی - آشنایی زدایی - جامعه‌شناسی تبیینی

(۴) تبیین - نظام اجتماعی - عادت‌زدایی - جامعه‌شناسی تبیینی

۱۹۶- هریک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول مقابل است؟

د	نظام اجتماعی	ج	قواعد اجتماعی
روش جامعه‌شناسی تبیینی	الف	تقلیل انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی	ب

- پیش‌بینی کنش‌های انسان‌ها برای یکدیگر
- نگاه از بیرون
- همانندی با خودروی روشن و در حرکت
- یکسان دانستن طبیعت و جامعه

(۱) ب - د - ج - الف (۲) ب - د - الف - ج (۳) د - ج - الف - ب (۴) ب - ج - الف - د

۱۹۷- در ارتباط با پیامدهای یکسان دانستن طبیعت و جامعه، بر جامعه، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) جامعه را صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌داند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌بیند. برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده‌ترند و در رفع نیازهای خود تواناترند و به همین دلیل پیشرفته‌ترند.
- (۲) جامعه پدیده‌ای طبیعی است و با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود و صرفاً با دانش‌های ابزاری شناسایی می‌شود و مستقل از انسان‌ها خواهد بود و انسان‌ها باید خود را با آن تطبیق دهند.
- (۳) جامعه همانند ماشین و بدن انسان است و می‌توان از همان روش‌های علوم طبیعی در جامعه‌شناسی بهره گرفت و جامعه را پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل کرد و بود و نبود آن به انسان وابسته نیست.
- (۴) همه جوامع مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند و از جوامع ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند و انسان‌ها می‌توانند جوامع و تاریخ‌های گوناگونی را پدید آورند.

۱۹۸- هر عبارت به ترتیب علت، معنا یا مفهوم و پیامد کدام گزینه است؟

- موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی

- میان پدیده‌هایی که پیشتر در ارتباط با هم دیده می‌شده‌اند، روابط جدیدی طرح می‌شود.

- تضمین پیش‌بینی رفتارها با تطمیع و تهدید و اجبار

- (۱) پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی - تبیین - تفاوت‌های بنیادین انسان‌ها با سایر موجودات طبیعی
- (۲) برجسته‌سازی شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی مانند ماشین و بدن - تبیین - برقراری نظم براساس مناسبات بیرونی
- (۳) استفاده از دانش‌های ابزاری برای شناسایی جامعه و پدیده‌های اجتماعی - هم‌تغییری - برقراری نظم براساس مناسبات درونی
- (۴) همانندی نظم جامعه با نظم اعضای بدن یا اجزای ماشین - هم‌تغییری - تسلط انسان بر جامعه

۱۹۹- به ترتیب در جدول زیر، مصادیق «الف، ب، ج و د» کدام است؟

ب	د	پویایی نظام اجتماعی	ج
ابزار گردآوری اطلاعات در روش‌های کمی	عبور از دانش عملی و عمومی و نزدیک‌تر شدن به پیچیدگی و عمق موقعیت اجتماعی	الف	اتفاقات غیرمنتظره مانع همکاری انسان‌ها با یکدیگر نمی‌شود.

- (۱) برداشت روزافزون از منابع تجدیدنناپذیر و رشد جمعیت - پرسش‌نامه - فواید نظم اجتماعی - هنر آشنایی‌زدایی
- (۲) بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارد و از یکدیگر اثر می‌پذیرند - روش‌های آماری - فواید نظم اجتماعی - هنر عادت‌زایی
- (۳) مانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند - پرسشنامه - فایده قواعد اجتماعی - هنر آشنایی‌زدایی
- (۴) هم می‌تواند در خود تغییراتی به وجود آورد و هم می‌تواند در محیط خود تغییراتی ایجاد کند - روش‌های آماری - فایده قواعد اجتماعی - هنر آشنایی‌زدایی

۲۰۰- هر عبارت، به ترتیب به کدام دانشمند، رویکرد و مفهوم اشاره دارد؟

- با روش تبیینی می‌خواست مجرم بودن و نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد.
- دانش علمی را به دانش تجربی محدود می‌دانست و معتقد بود دانش علمی و معتبر صرفاً با حس و تجربه به دست می‌آید.
- جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد و روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، ترس و اجبار می‌داند.
- در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید، در هر سازمانی حقوق و تکالیف مربوط به هر نقش مشخص است.

(۱) کنت - لمبروزو - رویکرد پوزیتیویستی - نظام اجتماعی (۲) لمبروزو - کنت - رویکرد تبیینی - ساختار اجتماعی
(۳) کنت - گیدنز - رویکرد پوزیتیویستی - ساختار اجتماعی (۴) لمبروزو - کنت - رویکرد تبیینی - نظام اجتماعی

۲۰۱- با توجه به متن زیر، عبارات کدام گزینه همگی درست است؟

«ما در شهری دورافتاده زندگی می‌کنیم؛ جایی که مردم هیچ جایی ما را نمی‌شناسند. این دورافتاده بودن در زندگی ما ریشه دوانده است. به نحوی که همه مردم ما دوست دارند که دورافتاده باشند و با کسی ارتباط نداشته باشند. برای همین، مردم تلاش می‌کنند تا هر چه بیشتر تنها باشند و هر که بیشتر با تنهایی عجين باشد، ارزش بیشتری دارد. اما از آن جایی که هر انسانی ذاتاً اجتماعی است، نباید انتظار داشت که مردم در زندان تنهایی باقی بمانند. پس طبیعتاً همگی شعار تنهایی و دورافتاده بودن می‌دهیم و معتقدیم که تنهایی خوب است، اما در واقع ما هر روز با هم ارتباط می‌گیریم و از غار تنهایی خود خارج می‌شویم، زیرا طبیعت انسان و شرایط انسان مدرن، دیگر چاره‌ای جز اجتماعی بودن برایمان باقی نمی‌گذارد.»

- ۱) داوری در مورد تنهایی توسط علم تجربی انجام می‌شود. - مردم این شهر دورافتاده بودن در همه امور زندگی را می‌پسندند. - تنهایی در قلمروی واقعی این شهر قرار دارد ولی بیرون از قلمروی آرمانی است.
- ۲) دورافتاده بودن در این شهر یک آرمان اجتماعی است. - تنهایی در این شهر، یک ارزش اجتماعی است. - تنهایی در این شهر در قلمروی آرمانی قرار دارد و بیرون از قلمروی واقعی است.
- ۳) برنامه‌ریزان فرهنگی این جامعه، تلاش می‌کنند تا مردم بیشتر تنها باشند. - هر چه مردم از تنهایی فرار کنند، این جامعه بیشتر به هدف خود رسیده است. - اجتماعی بودن در قلمروی واقعی و آرمانی این جامعه است.
- ۴) در این جامعه، امکان اجتماعی بودن وجود ندارد. - ارزش‌های این جامعه، علمی و خرافاتی است و بنابراین باطل است. - اجتماعی بودن در قلمروی واقعی و بیرون از قلمروی آرمانی آن قرار دارد.

۲۰۲- عبارت زیر به کدام نوع از جوامع اشاره دارد؟

«از نظر این جوامع، عقاید و ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای آن‌ها را بشناسیم.»

- ۱) جوامعی که با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمروی آرمانی خود وارد می‌کنند.
- ۲) جوامعی که ارزش‌های آن‌ها در قلمروی آرمانی حضور دارد ولی در قلمروی واقعی حضور ندارد.
- ۳) جوامعی که از عقل و وحی به‌عنوان دو ابزار برای شناخت عقاید و ارزش‌ها استفاده می‌کنند.
- ۴) جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را معتبر نمی‌دانند.

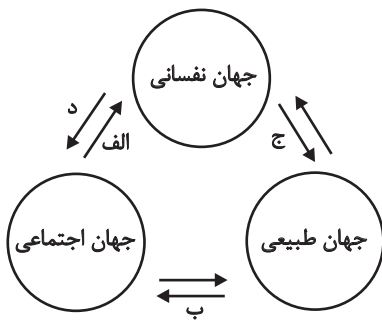
۲۰۳- در کدام گزینه هر دو عبارت پیرامون حق و باطل بودن عقاید و ارزش‌ها صحیح است؟

- ۱) حق و باطل بودن عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و کنش‌ها، براساس آگاهی یا جهل مردم جهان اجتماعی نسبت به آن‌ها تعیین نمی‌شود. - حق و باطل در مکان‌ها و زمان‌های مختلف دچار تغییر نمی‌شود، برخلاف اینکه حدود قلمروی آرمانی و واقعی هر جهان اجتماعی دستخوش تغییر می‌شود.
- ۲) جوامع مختلف اگر هنجارها و اعمال خود را براساس عقاید و ارزش‌های حق سامان دهند، آن‌ها را به قلمروی آرمانی وارد نموده‌اند. - در یک جهان اجتماعی نیز، پدیده‌ای در زمانی، آرمان محسوب می‌شود و در زمان دیگری لباس واقعیت می‌پوشد؛ مانند استقلال سیاسی در ایران.
- ۳) اگر جوامع، حقایق را بشناسند و به آن ایمان آورند و براساس آن عمل کنند، از حق گسسته و به سوی باطل گام بر می‌دارند. - حقایق هرچند خود ثابت‌اند؛ ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند.
- ۴) جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخند و حق و باطل بر مدار بینش و گرایش آن‌ها دچار تغییر می‌شود. - پدیده‌ای در یک جهان اجتماعی در قلمرو آرمانی قرار می‌گیرد و در جهان اجتماعی دیگری در قلمروی واقعی قرار دارد.

۲۰۴- در ارتباط با هر یک از موارد زیر، کدام گزینه به‌ترتیب درست است؟

- با نوعی احساس مثبت و منفی همراه است.
- در به‌دست آوردن آن نقشی نداریم، اما می‌توانیم با تلاش و کوشش خود آن را تغییر دهیم.
- در جامعه سرمایه‌داری هویت افراد بیشتر به آن‌ها وابسته است.
- درباره ابعاد اجتماعی هویت انسان‌ها بحث می‌کنند.

- ۱) فرهنگ - هویت - ثروت و توان اقتصادی - جامعه‌شناسان و انسان‌شناسان
- ۲) هویت - منزلت - ثروت و توان اقتصادی - جامعه‌شناسان و انسان‌شناسان
- ۳) فرهنگ - هویت - قدرت و دارایی - روان‌شناسان و فیلسوفان
- ۴) هویت - منزلت - قدرت و دارایی - روان‌شناسان و فیلسوفان



۲۰۵- به ترتیب، هریک از موارد زیر مربوط به کدام بخش نمودار مقابل است؟

- جهان اجتماعی مانع شکوفایی برخی از اخلاقیات می‌شود.

- یک انسان باتقوا، جهانی را تغییر می‌دهد.

- برای هر کاری که نیت و اراده آدمی در انجام آن قوی باشد، بدن دچار ضعف و ناتوانی نمی‌شود.

- در شرایط اقلیمی متفاوت، شیوه زندگی اجتماعی مردم، متفاوت است.

(۲) د - الف - ج - ب

(۱) الف - د - ج - ب

(۴) د - الف - ب - ج

(۳) الف - د - ب - ج

۲۰۶- هر یک از موارد زیر، به ترتیب به کدام ویژگی هویتی اشاره دارد؟

- سفیدپوست

- سخت‌کوش

- کشاورز

- کانادایی

(۱) انتسابی و ثابت - متغیر و فردی - فردی و اکتسابی - متغیر و فردی

(۲) اکتسابی و متغیر - اکتسابی و اجتماعی - فردی و اکتسابی - انتسابی و اجتماعی

(۳) ثابت و فردی - اکتسابی و فردی - اجتماعی و متغیر - انتسابی و اجتماعی

(۴) متغیر و فردی - متغیر و اجتماعی - اجتماعی و متغیر - انتسابی و ثابت

۲۰۷- جاهای خالی عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام گزینه کامل می‌شود؟

- جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد ...

- اقناع روشی است که به وسیله آن ...

- فرهنگ‌هایی قدرت اقناع بیشتری دارند که ...

(۱) بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند. - فرهنگ در افراد درونی می‌شود. - ظرفیت عقلانی و منطقی بیشتری دارند.

(۲) بخشی از هویت فردی و انتسابی او را تعیین می‌کند. - افرادی که مطابق ارزش‌ها عمل می‌کنند، تشویق می‌شوند. - با فطرت آدمیان سازگارترند.

(۳) هویت اجتماعی و اکتسابی او را تعیین می‌کند. - افرادی که دچار کژروی اجتماعی شده‌اند، تنبیه می‌شوند. - افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام دهند.

(۴) هویت فردی، اکتسابی و اجتماعی او را تعیین می‌کند. - هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد. - افراد را برای پذیرش عقاید و ارزش‌های خود قانع کنند.

۲۰۸- جامعه‌ای که برای کنترل اجتماعی روش‌های مناسبی دارد ...

(۱) فرهنگش درونی می‌شود.

(۲) در انتقال هویت از نسلی به نسل دیگر دچار مشکل می‌شود.

(۳) از روش‌های تبلیغ و اقناع بیشتر استفاده می‌کند.

(۴) در معرض آسیب قرار نمی‌گیرد.

۲۰۹- علت به وجود آمدن هر یک از موارد زیر به ترتیب کدام است؟

- جامعه در معرض آسیب‌ها و ناهنجاری‌های بیشتر قرار می‌گیرد و دوام و بقای آن تهدید می‌گردد.

- افراد، کنش‌ها و اعمال متناسب با فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند.

- افراد نقش‌های اجتماعی را نمی‌پذیرند.

- استفاده از روش‌های تبلیغ، تشویق و تنبیه

(۱) عدم وجود جامعه‌پذیری - فرهنگ با قدرت اقناع بالا - نداشتن روش‌های مناسب برای تبلیغ، تشویق و تنبیه - زمینه منطقی و عقلانی بیشتر و سازگاری با فطرت آدمیان

(۲) نداشتن روش‌های مناسب برای کنترل اجتماعی - فرهنگ با قدرت اقناع بالا - عدم وجود جامعه‌پذیری - پیشگیری و کنترل کژروی‌های اجتماعی

(۳) نداشتن روش‌های مناسب برای تبلیغ، تشویق و تنبیه - تنوع کنش‌های اجتماعی انسان‌ها - عدم وجود جامعه‌پذیری - انطباق افراد با انتظارات جامعه

(۴) عدم وجود جامعه‌پذیری - تنوع کنش‌های اجتماعی انسان‌ها - عدم وجود کنترل اجتماعی - وجود جامعه‌پذیری

۲۱۰- عبارت‌های زیر را به ترتیب از جهت درست یا نادرست بودن، مشخص کنید.

- شیوه غیررسمی تشویق و تنبیه بیشتر توسط خانواده، هم‌سالان و عموم افراد جامعه انجام می‌شود.

- تشویق و تنبیه توسط سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی، آثار و نتایج عمیق‌تری دارد.

- به مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، فرهنگ‌پذیری می‌گویند.

- بازتولید هویت اجتماعی به معنای انتقال آن از نسلی به نسل دیگر است، به گونه‌ای که ویژگی‌های اساسی آن پایدار بماند.

(۴) ن - د - ن - ن

(۳) د - ن - ن - د

(۲) د - ن - د - د

(۱) ن - ن - د - د

۲۱۱- کدام توصیف از رابطه علیت درست نیست؟

- (۱) رابطه‌ای وجودی است.
(۲) محتمل است اولین دلیل اندیشه بشر باشد.
(۳) زبان حاکی از فهم ذهنی آن است.
(۴) رابطه‌ای قائم به طرفین است.

۲۱۲- کدام گزینه جزء تفاوت عقاید هیوم با دیگر تجربه‌گرایان است؟

- (۱) به رسمیت شناختن علیت
(۲) نوع شناخت
(۳) منشأ درک علیت
(۴) مبنای شناخت

۲۱۳- چنانچه پس از آمدن طوفان و مشاهده شاخه شکسته‌شده درخت این‌گونه حکم کنیم که طوفان علت شکسته شدن شاخه درخت بوده است؛ از نظر

فلاسفه مسلمان کدام گزینه درباره این عبارت صحیح است؟

- (۱) انسان بر حسب فطرت و ذات خود این رابطه را درک می‌کند، بنابراین آن را از جایی کسب نکرده و ابتدائاً همراه او بوده است.
(۲) درک هم‌زمانی بین طوفان و شکسته‌شدن شاخه درخت مانند درک اصل رابطه علیت، از طریق عقل صورت می‌گیرد.
(۳) در بدو تولد ذهن انسان با مفاهیمی از قبیل علت و معلول آشنا بوده، اما کشف مصادیق آن در طی زمان و از طریق تجربه بوده است.
(۴) درک رابطه ضروری میان علت و معلول مؤخر از درک اصل امتناع اجتماع نقیضین و درک این اصل نیز مؤخر از شکل‌گیری ذهن است.

۲۱۴- کدام گزینه به ترتیب شباهت عقاید فلاسفه مسلمان با هیوم و شباهت عقاید آن‌ها با دکارت را بیان می‌کند؟

- (۱) عقلی دانستن علیت، باواسطه دانستن علیت
(۲) تجربی ندانستن مبنای علیت، عقلی دانستن علیت
(۳) باواسطه دانستن علیت، عقلی دانستن علیت
(۴) بی‌واسطه دانستن علیت، واقعی دانستن علیت

۲۱۵- وقتی با زدن کلید برق، اتاق روشن می‌شود ...

- (۱) تعاقب این دو حادثه باعث می‌شود حکم به علت بودن یکی برای دیگری کنیم.
(۲) درک روشن شدن اتاق تنها از طریق عقل میسر است.
(۳) برخلاف حواس، عقل علت روشن شدن اتاق را درک می‌کند.
(۴) زمانی می‌توانیم برق را علت روشنایی بدانیم که تجربه به تأثیر و تأثر میان آن دو گواهی دهد.

۲۱۶- کدام عبارت می‌تواند مورد اعتقاد هیوم باشد؟

- (۱) به سبب توالی میان آتش و سوختن، حس رابطه ضروری میان آتش و سوختن را درک می‌کند و علیت را بنا نمی‌نهد.
- (۲) تجربه مکرر برخی حوادث تأثیری در شکل‌گیری ضرورت میان علت و معلول در ذهن نداشته است.
- (۳) اذعان به اینکه با آمدن خورشید ضرورتاً روشنایی می‌آید، از تجربه به دست نیامده است.
- (۴) ساختار ذهن از ابتدا این گونه است که برخی پدیده‌ها را در جایگاه علت قرار می‌دهد و برخی را در جایگاه معلول.

۲۱۷- در کدام گزینه بر اساس اصل سنخیت میان علت و معلول عمل شده است؟

- (۱) درمان سرطان کبد با انرژی درمانی
- (۲) کشف فرمول واکسن کرونا برای درمان آن
- (۳) کسب ثروت با فنگ‌شویی (چیدمان منزل به سبک چین باستان)
- (۴) کسب رتبه تک‌رقمی کنکور با روزی دو ساعت تصویرسازی ذهنی

۲۱۸- «برای باسواد شدن باید درس بخوانیم و برای تندرستی باید ورزش کنیم»، کدام گزینه به این عبارت اشاره ندارد؟

- (۱) با مشاهده حضور معلول می‌توان به وجود علت حکم کرد.
- (۲) میان هر علت با معلول خودش مناسبت خاصی حکم‌فرما است.
- (۳) نظام حاکم بر ارتباط و پیوستگی موجودات جهان را آشکار می‌کند.
- (۴) از علت واحد به غیر از معلول واحد صادر نمی‌شود.

۲۱۹- همه گزینه‌های زیر از جمله پیامدهای عدم وجود اصل وجوب علی و معلولی است؛ به‌جز گزینه ...

- (۱) حالت معلول می‌تواند در زمان وجود و عدم وجود علت یکسان باشد. (۲) با فرض تحقق علت، معلول ضرورتاً موجود نمی‌شود.
- (۳) امکان ذاتی شیء به تنهایی برای موجود شدنش کافی است. (۴) این امکان وجود دارد که معلول از علت خویش تخلف کند.

۲۲۰- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب نتیجه انکار کدام اصل است و بیت «اگر یک ذره را برگیری از جای / خلل یابد همه عالم سراپای»، به کدام اصل

اشاره دارد؟

(الف) معنا و مفهوم نداشتن نظم عالم

(ب) عدم پرسش از چرایی با دیدن یک پدیده

(۱) اصل علیت - اصل سنخیت - اولی

(۲) اصل سنخیت - اصل علیت - اولی

(۳) اصل علیت - اصل ضرورت علی - دومی

(۴) اصل سنخیت - اصل علیت - دومی

مفهوم و مصداق
صفحه‌های ۲۰ تا ۲۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع منطق و فلسفه): ۱۵ دقیقه

منطق

۲۲۱- همه مفاهیم کدام گزینه کلی هستند؟

- (۱) کتاب منطق دهم انسانی - آسیا - شهر من
(۲) بهترین تیم فوتبال جهان - امام اول شیعیان - کتابم
(۳) کتاب منطق خودم - ایرانی - خیابان مولوی
(۴) میدان فردوسی - حافظ شیرین سخن - امتحان دیروز

۲۲۲- همه گزینه‌های زیر ضرورتاً یک مفهوم جزئی محسوب می‌شوند؛ به جز گزینه ...

- (۱) کلمه‌ای که صفت همین در ابتدای آن وجود دارد.
(۲) مفهومی که عقلاً و ذاتاً امکان وجود در جهان خارج را ندارد.
(۳) القاب تاریخی به این شرط که به اسم خاص تبدیل شده باشند.
(۴) مفهومی که بیانگر یک مجموعه مشخص است هر چند جمع بسته شود.

۲۲۳- در کدام گزینه همه مفاهیم به کار رفته، از یک قسم نیستند؟

- (۱) جمشید، تخت جمشید، ستون تخت جمشید، برج پیزا
(۲) استانبول، قونیه، این پسرخاله‌ام، خیابان شانزه لیزه
(۳) مسلمان معتقد، شیعه دوازده‌مامی نماز شب‌خوان، دیوار نیمه‌مخروبه آن ساختمان، جت جنگی روسی
(۴) مصلا بزرگ شهر، مقبره عارف بزرگ، کتاب کم‌حجم سعید، خیابان خلوت شهر کاشان

۲۲۴- در مورد دو عبارت زیر کدام گزینه درست است؟

«مفهومی که ممکن است فقط یک مصداق خارجی داشته باشد» و «مفهومی که ممکن است هیچ مصداق خارجی نداشته باشد».

- (۱) هر دو ویژگی خاص مفاهیم کلی است.
(۲) ویژگی اول، خاص مفهوم کلی و دومی خاص مفاهیم جزئی است.
(۳) این دو ویژگی هم برای مفاهیم کلی و هم برای مفاهیم جزئی است.
(۴) هر دو ویژگی خاص مفاهیم جزئی است.

۲۲۵- کدام گزینه فاقد تباین است؟

- (۱) قلع، فلز / درخت، شاخه
(۲) بی‌سواد، چاق / گل، خار
(۳) گل میخک، سنگ مرمر / ارزشمند، شیء
(۴) شاعر، مداح / مسیحی، کاتولیک

۲۲۶- اگر بدانیم قضیه «بعضی الف ب نیست» درست است، در این صورت چه نسبتی بین «الف» و «ب» قابل تصور نیست؟

- (۱) تساوی
(۲) تباین
(۳) عموم و خصوص مطلق
(۴) عموم و خصوص من‌وجه

۲۲۷- بین دو مفهوم «غیرجسم و قرمز» چه نسبتی از نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟

- (۱) تساوی
(۲) عموم و خصوص من‌وجه
(۳) تباین
(۴) عموم و خصوص مطلق

۲۲۸- با توجه به سه قضیه زیر در کدام گزینه، نسبت‌های چهارگانه بین دو مفهوم «د» و «ج» به درستی تبیین شده است؟

- الف) «هر د ج است.»
ب) «هر ج د است.»
پ) «هیچ د ج نیست.»

- (۱) در صورتی که قضیه سوم صادق باشد، رابطه عموم و خصوص من‌وجه بین «د» و «ج» برقرار است.
(۲) چنانچه دو قضیه نخست یا یکی از آن‌ها برقرار باشد، این دو مفهوم با هم رابطه عموم و خصوص مطلق دارند.
(۳) چنانچه بین «د» و «ج» هیچ‌یک از سه رابطه وجود نداشته باشد، رابطه بین آن دو تباین است.
(۴) در صورتی که دو قضیه نخست بین «د» و «ج» برقرار باشد، رابطه این دو مفهوم تساوی است.

۲۲۹- فرض کنید مفهوم «ب» از مفهوم «الف» خاص‌تر باشد و مفهوم «ب» و مفهوم «ج» هیچ مصداق مشترکی نداشته باشند، در این صورت کدام گزینه

مثالی درست برای مفهوم «الف» و مفهوم «ج» نیست؟

- (۱) شکل و مثلث
(۲) غیرایرانی و آسیایی
(۳) مثلث و سه‌ضلعی
(۴) غیرانسان و متفکر

۲۳۰- اگر میان دو مفهوم «الف» و «ب» رابطه عموم و خصوص من‌وجه برقرار باشد، میان مفاهیم زیر به ترتیب چه نسبتی از نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟

- غیرالف و غیرب
- الف و غیرب
- غیرالف و ب

- (۱) عموم و خصوص من‌وجه - تباین - عموم و خصوص مطلق
(۲) هر سه مورد عموم و خصوص من‌وجه
(۳) عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص من‌وجه - تساوی
(۴) هر سه مورد تباین

۲۳۱- کشف اهداف دیگران معلول مستقیم چیست؟

- (۱) دقت در گفتارشان
- (۲) دقت در اندیشه‌ها و باورهایشان
- (۳) دقت در افعالشان
- (۴) دقت در زندگیشان

۲۳۲- کدام گزینه درست است؟

- (۱) کسانی که صرفاً در فطرت اول باقی می‌مانند، اهل تقلیدند.
- (۲) اهداف انسان نقش مؤثری در تکوین فلسفه او دارد.
- (۳) هر انسانی در حین دل‌مشغولی‌های عادی خود، به منشأ عقاید خود فکر می‌کند.
- (۴) کسانی که به منشأ باورهای خود می‌اندیشند حتماً به اهداف درستی دست می‌یابند.

۲۳۳- کدام گزینه به‌ترتیب بیانگر تفاوت و شباهت فرد عادی با فیلسوف است؟

- (۱) نحوه اندیشیدن، مبنای عقیده
- (۲) موضوع اندیشیدن، پذیرش نظرات
- (۳) پذیرش نظرات، نحوه اندیشیدن
- (۴) مبنای عقیده، موضوع اندیشیدن

۲۳۴- کدام گزینه عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟

- (۱) فلسفه می‌تواند به تنهایی راه رسیدن به اعتقادات درست فلسفی را هموار سازد.
- (۲) تلاش فیلسوفان حذف مغالطه‌ها برای ارائه فهم درست از حقایق و مسائل بنیادین است.
- (۳) فیلسوفان قادرند بدون مغالطه نظرات خود را درباره جهان اظهار کنند.
- (۴) استفاده فیلسوفان از مغالطه‌ها به منظور اقناع مردم برای پذیرش نظراتشان است.

۲۳۵- همه ابیات با نظر افلاطون موافق است؛ به‌جز گزینه ...

- (۱) این جهان زندان و ما زندانیان / حفره کن زندان و خود را وا رهان
- (۲) خیام که گفت دوزخی خواهد بود / که رفت به دوزخ و که آمد ز بهشت
- (۳) ای لولیان ای لولیان یک لولبی دیوانه شد / طشتش فتاد از بام ما نک سوی مجنون‌خانه شد
- (۴) چون به آزادی نبوت هادیست / مؤمنان را ز انبیا آزادیست

۲۳۶- کدام گزینه درست است؟

- (۱) همه باورهای ما بر مبنای عادات شکل گرفته‌اند.
- (۲) تنها در صورتی که باورهای نادرست را کنار بگذاریم به آزاداندیشی می‌رسیم.
- (۳) همه عادات‌های ما بدون علت، بد و تنها از روی تعصب شکل گرفته‌اند.
- (۴) شرط فیلسوف برای پذیرش عقایدی که از یک نسل به نسل دیگر رسیده‌اند انطباقشان با عقل و استدلال است.

۲۳۷- «زمانی که نازی‌ها در آلمان به قدرت رسیدند از هایدگر (فیلسوف بزرگ آلمانی که طرفدار هیتلر شده بود) پرسیدند: مرد بی‌فرهنگی مثل هیتلر چگونه می‌خواهد آلمان را اداره کند؟ هایدگر گفت: فرهنگ و تربیت مهم نیست. به دست‌های جذابش نگاه کنید!» این سخن هایدگر در تضاد مستقیم با کدام گزینه است؟

- (۱) دوری از مغالطه‌ها
- (۲) رهایی از عادات‌های غیرمنطقی
- (۳) عبرت از تاریخ
- (۴) استقلال در اندیشه

۲۳۸- کدام گزینه در ارتباط با تمثیل غار افلاطون صحیح است؟

- (۱) اگر کسی با خروج از غار مستقیماً به روشنایی بنگرد، عقیده‌اش نسبت به سایه‌ها سست‌تر می‌شود.
- (۲) هدف افلاطون از بیان این تمثیل، نمایش درد و رنج ماندن و انسان در جهل و تعصب است.
- (۳) زندانیان غار در ابتدا ناآگاهانه سایه‌های روی دیوار غار را حقیقت می‌پنداشتند.
- (۴) مردمان درون غار همان کسانی هستند که در اثر نصیحت فیلسوف نور حقیقت را درک کرده‌اند.

۲۳۹- عبارت صحیح با توجه به مبحث فواید تفکر فلسفی کدام است؟

- (۱) فیلسوف تمامی سخنان مستدل را می‌پذیرد.
- (۲) هدف فیلسوف از بیان مغالطات، با مردم متفاوت است.
- (۳) محتوا و صورت اندیشیدن فیلسوف و یک فرد عادی همانند هم است.
- (۴) پاره کردن زنجیر عادات‌های متعصبانه تنها به کمک علم منطق امکان‌پذیر است.

۲۴۰- هر یک از موارد زیر به‌ترتیب مربوط به کدامیک از فواید تفکر فلسفی هستند؟

- (الف) ارسطو به‌خاطر دوستی و جایگاه استادی افلاطون، حقیقت را کتمان نمی‌کرد و ضمن تجلیل و احترام استاد، عقاید خود را ابراز می‌کرد.
(ب) تشخیص درستی یا نادرستی عبارت «زندگی برخی فیلسوفان نشان می‌دهد که آن‌ها سرگرم بحث‌های انتزاعی خود بوده‌اند کاری به زندگی واقعی مردم نداشته‌اند. پس چرا ما از آن‌ها دنباله‌روی کنیم؟»

- (۱) استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه‌ها
- (۲) دوری از مغالطه‌ها - استقلال در اندیشه
- (۳) استقلال در اندیشه - رهایی از عادات‌های غیرمنطقی
- (۴) رهایی از عادات‌های غیرمنطقی - دوری از مغالطه‌ها

روان شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

روان‌شناسی رشد
(ویژگی‌های رشد در دوره نوجوانی)
احساس، توجه، ادراک
(از مقدمه تا پایان عوامل ایجاد تمرکز)
صفحه‌های ۵۲ تا ۷۷

۲۴۱- تحریک‌پذیری نوجوانان نتیجه کدام فرآیند است؟

- (۱) تغییرات جسمانی دوره نوجوانی
(۲) رشد شناختی دوره نوجوانی
(۳) رشد هیجانی دوره نوجوانی
(۴) رشد اجتماعی دوره نوجوانی

۲۴۲- «در جریان سخنرانی، کلمه‌ای ناخودآگاه به ذهن فرد می‌رسد، بدون این‌که بداند آن را کجا و چگونه آموخته است.» در رابطه با این امر کدام عبارت به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) تمامی اطلاعات مورد نیاز افراد، تجزیه و تحلیل می‌شوند.
(۲) تفکر کاملاً آگاهانه است و فرد به روش تفکر خود، آگاهی کامل دارد.
(۳) صرفاً اطلاعاتی که مورد توجه ما واقع شده باشند، پردازش می‌شوند.
(۴) به همه چیزهایی که در دامنه توجه ما قرار می‌گیرد، آگاهی کامل نداریم.

۲۴۳- علی در گفت‌وگو با مشاور خود، از او می‌خواهد تا راهکارهایی برای تقویت حافظه به او آموزش دهد. علی در کدام دوره رشدی است؟

- (۱) دوره دبستان
(۲) کودکی اول
(۳) کودکی دوم
(۴) نوجوانی

۲۴۴- به ترتیب، هر یک از موارد زیر به کدام‌یک از عوامل ایجاد یا مانع تمرکز اشاره دارد؟

الف) علی که علاقه زیادی به شغل وکالت دارد، با انگیزه درس می‌خواند تا در رشته حقوق پذیرفته شود.

ب) محسن که از رشته ریاضی به رشته انسانی تغییر گرایش داده، موقع حضور در کلاس درس ریاضی اصلاً تمرکز ندارد.

- (۱) آشنایی نسبی با محرک - یکنواختی و ثبات نسبی
(۲) درگیری و انگیزتگی ذهنی - آشنایی نسبی
(۳) تغییرات درونی محرک - درگیری و انگیزتگی ذهنی
(۴) درگیری و انگیزتگی ذهنی - ثبات نسبی

۲۴۵- هر یک از موارد زیر به کدام بُعد رشد در دوره نوجوانی اشاره دارد؟

الف) مینا بعد از اعتراض پدر و مادرش مبنی بر اینکه چرا همواره حضور در بین دوستانش را به حضور در خانواده ترجیح می‌دهد، به شدت عصبانی شده و شروع به داد و فریاد می‌کند.

ب) محسن بعد از مشاهده دزدی دوستش بین این مسئله که حقیقت را به مدیر مدرسه بگوید یا اینکه در کار بقیه دخالت نکند، تردید دارد.

ج) علی معتقد است تفاوت بسیاری با بقیه دوستانش دارد و نسبت به آن‌ها اهداف شغلی بسیار متعالی‌تری دارد.

- (۱) هیجانی - اخلاقی - شناختی
(۲) هیجانی - شناختی - اخلاقی
(۳) اجتماعی - شناختی - شناختی
(۴) اجتماعی - اخلاقی - اجتماعی

۲۴۶- کدامیک از منابع توجه بیان شده با عبارت مقابل خود، همخوانی ندارد؟

- (۱) پرنده‌ای در آسمان پرواز می‌کند و من به آن نگاه می‌کنم: حواس پنج‌گانه
 - (۲) در کتابفروشی در بخش کتب فلسفی، به دنبال کتاب «در باب حکمت زندگی» می‌گردم: پردازش و انتظارات
 - (۳) یک روان‌شناس، در حین صحبت با افراد، به طرزی پنهانی، به زبان بدن آن‌ها توجه می‌کند: اطلاعات حافظه
 - (۴) یک روان‌درمانگر در حین صحبت با بیمارانش، به دنبال کشف نشانه‌هایی با معنی مشترک از حرکات دست آن‌ها می‌باشد: حواس پنج‌گانه
- ۲۴۷- در برنامه‌ای تلویزیونی در مورد آموزش، سعی شده چندین بار بطری‌های نوشابه در حاشیه تصویر و پس‌زمینه قاب‌ها نمایش داده شود (بدون اینکه

موضوع اصلی باشند). اگر بعد از اتمام برنامه از بینندگان که تشنه‌اند بپرسیم آب میل دارند یا نوشابه، کدام پاسخ محتمل‌تر است؟ چرا؟

- (۱) نوشابه - پدیده خویی
- (۲) آب - اطلاعات موجود در حافظه
- (۳) آب - انگیختگی ذهنی
- (۴) نوشابه - پدیده آماده‌سازی

۲۴۸- با توجه به فرض‌های زیر، مشخص کنید هر یک از افراد زیر دچار کدامیک از پیامدهای تغییرات شناختی شده‌اند؟

الف) حمیده در یک فروشگاه بزرگ لباس، با وجود این که مادرش دو دست لباس به او پیشنهاد داد، موفق به خرید لباسی برای خود نشده است، چرا که از تمام لباس‌ها ایراد گرفت.

ب) صنم هر روز بلا تکلیف است و در شروع کارهای روزانه‌اش تعلل می‌کند؛ چرا که هر روز اولویت‌های متفاوتی برای خود انتخاب می‌کند.

ج) شهلا در دوران مدرسه هیچ دوستی برای خود انتخاب نکرده است، چرا که معتقد هست هیچ کسی لیاقت دوستی با او را ندارد.

- (۱) احساس منحصر به فرد بودن - آرمان‌گرایی - احساس منحصر به فرد بودن
- (۲) آرمان‌گرایی - حساسیت نسبت به انتقاد دیگران - مشکل در تصمیم‌گیری
- (۳) آرمان‌گرایی - مشکل در تصمیم‌گیری - احساس منحصر به فرد بودن
- (۴) عیب‌جویی - احساس منحصر به فرد بودن - مشکل در تصمیم‌گیری

۲۴۹- کدام گزینه اشاره به مهارت فراحافظه در دوره نوجوانی دارد؟

- (۱) کیان به دنبال مشاجره با دوستش، خود را کنترل کرده و به دنبال علت جر و بحث می‌گردد تا آن را رفع کند.
- (۲) مختار کتاب‌های کتابخانه‌اش را تنها براساس رنگ جلدشان انتخاب می‌کند و به موضوع آن‌ها توجهی ندارد.
- (۳) سیاوش به دنبال راهی می‌گردد تا بفهمد چگونه می‌شود در یک روز چند فصل از کتاب را به خاطر سپرد.
- (۴) رستم نسبت به برادر کوچکترش می‌تواند در یک لحظه اطلاعات بیشتری را به حافظه سپرده و بازگو کند.

۲۵۰- کدامیک بیانگر این است که یک شناخت، به نظام عقیدتی فرد وارد شده است؟

- (۱) من سعی می‌کنم در شرایط مختلف با دیگران همدلی کرده، اما در بیشتر مواقع نمی‌توانم آن‌ها را درک کنم.
- (۲) شخصی رفتاری خشن با پدرش دارد، اما اغلب اوقات با احترام با مادرش رفتار می‌کند.
- (۳) شخص با مادر بزرگش رفتاری محترمانه دارد و در کارهای سخت کمکش می‌کند.
- (۴) فرد در تشخیص اولویت و اضطرار میان مصالح خود و دیگری مشکل دارد.

روان‌شناسی - سؤال‌های «آشنا»

روان‌شناسی رشد
(ویژگی‌های رشد در دوره نوجوانی)
احساس، توجه، ادراک
(از مقدمه تا پایان عوامل ایجاد تمرکز)
صفحه‌های ۵۲ تا ۷۷

۲۵۱- به چه دلیل تغییرات شناختی نوجوانان، باعث بروز پیامدهای ناسازگارانه‌ای می‌شود؟

- ۱) عدم پختگی لازم در نحوه به‌کارگیری توانایی‌ها
- ۲) تغییر در حالات هیجانی و افزایش تحریک‌پذیری آنان
- ۳) داشتن احساس خودشیفتگی اغراق‌آمیز
- ۴) استفاده مکرر از خود آرمانی و رؤیاپردازی

۲۵۲- به تغییرات بدنی و جنسی که جزئی از علائم رشد و قابل رؤیت هستند، چه می‌گویند؟

- ۱) بلوغ جنسی
- ۲) رسش جنسی
- ۳) ویژگی اولیه جنسی
- ۴) ویژگی ثانویه جنسی

۲۵۳- کدام جنبه‌های رشد، زمینه‌ساز تحول اخلاقی و ارزشی در دوره نوجوانی می‌باشند؟

- ۱) اجتماعی و بلوغ جنسی
- ۲) شناختی و اجتماعی
- ۳) شناختی و هیجانی
- ۴) اجتماعی و هیجانی

۲۵۴- «جمشید مدتی است که بعضی وقت‌ها در گوشه‌ای می‌نشیند و با غرق شدن در رؤیاهایش، به نقطه‌ای نامعین خیره می‌شود. وی گاهی لبخندی می‌زند و گاهی آثار برانگیختگی در چهره‌اش معلوم می‌شود. معلم وی می‌گوید او در چند هفته اخیر افت چشمگیر درسی داشته است.» با توجه به توضیحات فوق کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) همه افراد یک خود واقعی و یک خود آرمانی دارند که خود واقعی همان ویژگی‌های فردی است.
- ۲) ایده‌آل‌های یک نوجوان آن خودی را تشکیل می‌دهند که وی دوست دارد داشته باشد.
- ۳) در روند طبیعی زندگی، انتظار می‌رود که نوجوان برای رسیدن به خود آرمانی تلاش کند.
- ۴) عملی که جمشید انجام می‌دهد منجر به کم شدن فاصله خود واقعی و خود آرمانی او می‌شود.

۲۵۵- علت روان‌شناختی احساس دوگانه مریم ۱۶ ساله به‌صورت شادی و دست و دل‌بازی زیاد از یک طرف، و غمگینی و ناامیدی فراوان از طرف دیگر در کدام گزینه ذکر شده است؟

- ۱) تحریک‌پذیری و بی‌ثباتی هیجانی و شناختی
- ۲) عدم قدرت بازداری یا منع محرک‌های نامرتبط
- ۳) عدم به‌کارگیری مهارت‌های شناختی و کنترل هیجان‌ها
- ۴) تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی مربوط به این دوره زندگی

۲۵۶- دبیر روان‌شناسی به منظور کنترل اثر تداخل اطلاعات، به دانش‌آموزان خود پیشنهاد می‌کند که از یادگیری بافاصله استفاده کنند و پس از استراحتی کوتاه مطالعه را ادامه دهند؛ توصیه او با توجه به کدام یک از موانع تمرکز بیان شده است؟

- ۱) آشنایی با محرک
- ۲) تغییرات درونی محرک
- ۳) ثبات نسبی
- ۴) انگیزتگی ذهنی

۲۵۷- میزان انگیزتگی ذهنی تحت تأثیر چه عواملی است و چگونه می‌توان این انگیزتگی را افزایش داد؟

- ۱) تحت تأثیر عوامل فیزیولوژیکی و روان‌شناختی - با ترسیم هدف از مطالعه و دریافتن اهمیت آن
- ۲) تحت تأثیر توجه و تمرکز - با ترسیم چشم‌اندازهای بلندمدت از مطالعه
- ۳) تحت تأثیر تغییرات درونی محرک - با تغذیه مناسب و تأمین نیازهای زیستی
- ۴) تحت تأثیر آشنایی نسبی با محرک و موضوع - افزایش تمرکز و ارائه آن به دفعات مکرر

۲۵۸- چهار نفر در خانه‌ای زندگی می‌کنند. بوی سوختگی از آشپزخانه بلند می‌شود. فرد «الف» و «ب» در مورد اینکه آیا سایرین هم این بو را شنیده‌اند یا نه از آن‌ها سؤال می‌پرسند که پاسخ مثبت است و فرد «ج» برای خاموش کردن گاز به آشپزخانه می‌رود. به ترتیب، کدام افراد در مرحله ادراک هستند؟

- ۱) فرد «الف» و «ب» - فرد «ج»
- ۲) هر چهار نفر - فرد «الف» و «ب»
- ۳) فرد «الف» و «ب» و «ج» - فرد «الف» و «ب»
- ۴) هر چهار نفر - فرد «ج»

۲۵۹- فردی دچار زنبورگزیدگی و بلافاصله متوجه درد در پای خود می‌شود، اما نمی‌داند که چه چیزی باعث آن شده است. در این زمان آن فرد چه مرحله‌ای از دریافت‌های حسی را طی کرده است؟ آن فرد چه زمانی می‌توانست دریافتی قوی‌تر از این مسئله داشته باشد؟

- ۱) احساس، توجه و ادراک - اگر آن موضوع را می‌توانست با چند حس دریافت کند.
- ۲) احساس، توجه و ادراک - اگر آستانه مطلق بالایی داشت.
- ۳) احساس، توجه - اگر آن موضوع را می‌توانست با چند حس دریافت کند.
- ۴) احساس، توجه - اگر آستانه مطلق بالایی داشت.

۲۶۰- کدام مورد به چگونگی انتخاب دریافت‌های حسی مرتبط است؟

- ۱) مشکل پنداشتن یک درس احتمالاً به دلیل روش غلط مطالعه است.
- ۲) درگیری حواس مختلف با محرک‌های متنوع و مطلوب لذت‌بخش است.
- ۳) یکنواختی در مطالعه باعث خواب‌آلودگی می‌شود.
- ۴) این امکان وجود دارد که مواجهه پیشین با یک محرک به تسهیل شناخت آن در آینده منجر شود.



پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۱ آبان ۱۴۰۰

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، حسین پرهیزگار، کمال رسولیان، هامون سیطی، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی، سیدمحمد هاشمی	فارسی	
ولی برجی، اسماعیل علی‌پور، کاظم غلامی، مرتضی کاظم‌شیرودی، علی محسن‌زاده، سیدمحمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن	
محبوبه ابتسام، آرمان جیلاردی، علیرضا ذوالفقاری‌زحل، محمد رضایی‌بغا، مرتضی محسنی‌کبیر، احمد منصور، فیروز نژادنجف، سیداحسان هندی	دین و زندگی	
رحمت‌اله استیری، سپهر برومندپور، تیمور رحمتی‌کله‌سرای، حسن روحی، محمد طاهری، سعید کاویانی، محدثه مرآتی، عمران نوری	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
محمد بحیرایی، سجاد سالاری، علی شهرایی، نسترن صمدی، علیرضا عبدی، حامد نصیری	ریاضی و آمار	
منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمان‌های ریاضی و آمار جامع کنکور انسانی - پایه دهم، یازدهم و دوازدهم	ریاضی و آمار (۳) - سؤال‌های «آشنا»	
نسرین جعفری، فاطمه حیاتی، سارا شریفی، فاطمه فهیمیان	اقتصاد	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، پوریا حسین‌پور، مجتبی فرهادی، رضا نوروزبیگی	علوم و فنون ادبی	
درویشعلی ابراهیمی، ولی برجی، حسین رضایی، سیدمحمدعلی مرتضوی، خالد مشیرپناهی	عربی زبان قرآن	
علیرضا رضایی، علی محمد کریمی، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار	تاریخ	
علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، محمدرضا محمودی‌ها	جغرافیا	
آریتا بیدقی، مبیناسادات تاجیک، علیرضا حیدری، الهام رضایی، فاطمه صفری	جامعه‌شناسی	
مجید پیرحسینلو، الهه فاضلی، فرهاد قاسمی‌نژاد، کیمیا طهماسبی	منطق و فلسفه	
حمیدرضا توکلی، کوثر دستورانی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد، محمدعلی فرد منوچهری	روان‌شناسی	
منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمان‌های روان‌شناسی کنکور انسانی	روان‌شناسی - سؤال‌های «آشنا»	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	مرتضی منشاری	سیدعلیرضا احمدی	محمدحسین اسلامی، کاظم کاظمی
عربی زبان قرآن	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی‌پور
دین و زندگی	احمد منصور	محمد رضایی‌بغا	زهره رشوندی، فاطمه صفری، سکینه گلشنی
معارف اقلیت	دبورا حاتانپان	دبورا حاتانپان	معصومه شاعری
زبان انگلیسی	محدثه مرآتی	محدثه مرآتی	سعید آچه‌لو، رحمت‌اله استیری، فاطمه نقدی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، آروین حسینی، مهدی ملازمضانی
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی	فاطمه صفری
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	پوریا حسین‌پور، محمد نورانی، رضا نوروزبیگی
عربی زبان قرآن	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار
جغرافیا	محمدرضا محمودی‌ها	محمدرضا محمودی‌ها	زهره دامیار
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری
منطق و فلسفه	کیمیا طهماسبی	کیمیا طهماسبی	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا یاقری
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی‌مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، فریا رئوفی (عمومی)
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهره تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی (۳)

۱- گزینه «ا»

(ممنون اصغری)

بیت (د): ارغند: خشمگین
بیت (ب): سریر: اورنگ
بیت (ج): مسلک: طریق
بیت (الف): سفله: پست

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «ا»

(سید علیرضا امیری)

سطور: سطرها / ستور: حیوان چهارپا
خوار: ذلیل / خار: خس و خاشاک
زل زدن: با چشمی ثابت و بی‌حرکت چیزی را دیدن / ذُل: مذلت و خواری
بحر: دریا / بهر: برای

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۳- گزینه «۲»

(نرگس موسوی - ساری)

تکرار: واژه‌های درد و درمان تکرار شده‌اند.
استعاره: ای عشق، (منادای غیر انسان، تشخیص است و استعاره)
تناقض: با درد، جان خسرو را درمان کرده‌است.
تضاد: در مصراع اول درد و درمان

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۴- گزینه «۳»

(هامون سیفی)

معنای دو بیت: آیا می‌دانی که چرا جوانان به اندازه پیران نمی‌گریند و اشک نمی‌ریزند؟
چون برف پیری بر پشت بام قدیمی آن‌ها نشسته است، پس طبیعتاً از سقف خانه پیران
آب می‌چکد نه شما جوانان.
روشن است که شاعر (سعدی) به زیبایی برای بسیاری گریستن (آب در چشم شدن)
پیران نسبت به جوانان علتی شاعرانه ارائه کرده است و با توجه به معنا، آشکارا «برف»
استعاره از موی سپید است و «خانه» استعاره از «چشم» اما شاعر برای سپید شدن
موها در پیری علتی تخیلی بیان نموده است.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۵- گزینه «۴»

(هامون سیفی)

گزینه «۴»: حالت مرتب‌شده بیت: بهشت آراسته پرنگاری است. چو (مانند) خورشید
تابان در بهار خرم ۱- بهشت آراسته، ۲- بهشت پرنگار، ۳- خورشید تابان، ۴- بهار خرم
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: ۱- این سخن، ۲- نیکو کلید (ترکیب وصفی جابه‌جا یا مقلوب)، ۳- معتمد
دریان (ترکیب وصفی جابه‌جا یا مقلوب)
گزینه «۲»: ۱- من وحشی‌صفت، ۲- من عقل‌رمیده («آهوروش» و «کبک‌خرام»
واژه‌هایی مرکب در نقش مفعول هستند).

گزینه «۳»: هیچ ترکیب وصفی در بیت به‌کار نرفته است. «سیه‌روز، سیه‌کار و
سیه‌اقبال» در مصراع نخست و «سیه‌زلف»، «سیه‌چشم» و «سیه‌مژگان» در مصراع
دوم همگی واژه‌هایی مرکب در نقش مسند هستند.

(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۶- گزینه «۲»

(هامون سیفی)

ای خداوند مُلک [به من گوش بسپار] تو هم [به ملک دنیا] دل میند چو (وقتی که)
[تو] کسی را ندانی (نمی‌شناسی) که [او] جاوید ماند.
همان‌گونه که در بالا مشخص شد، پس از منادا می‌توان حذف فعل به قرینه معنایی را
پذیرفت. متمم در جمله «تو هم دل میند» آشکارا حذف شده است. دو جمله بعدی با
حروف پیوند وابسته‌ساز «چو» و «که» آغاز می‌شوند و هر دو پیرو هستند که نهاد در
هر دو جمله به قرینه شناسه فعل حذف شده است. «کس» مفعول فعل «تدانی» (در
معنای «شناسی») است نه جمله بعدی.

(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۷- گزینه «ا»

(کمال رسولیان - سررشت)

مفهوم بیت گزینه «ا»: ظلم و ستم، همانند شاخه است و ظالم همچون بیخ و ریشه
است. همانگونه که بیخ و ریشه موجب پرورش و قوی شدن شاخه است ظالم هم به
گسترش و قوی شدن ظلم کمک می‌کند. (بیت اشاره دارد به گسترش و رواج ظلم به
واسطه ظالم)

تشریح گزینه‌های دیگر:

بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» به ظلم‌ستیزی و مبارزه با ظلم و ظالم
توصیه می‌کنند.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۳۵)

۸- گزینه «۴»

(نرگس موسوی - ساری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴»: آسایش و فراغت وارستان در عین فقر
تشریح گزینه‌های دیگر:
مفهوم گزینه «۱»: ترک دنیا باعث نشاط اخروی می‌شود.
مفهوم گزینه «۲»: از روزگار آسایشی حاصل نمی‌شود.
مفهوم گزینه «۳»: ارجحیت درویشی بر توانگری

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۲۸)

۹- گزینه «۳»

(سیرمهر هاشمی - مشهور)

در ابیات آورده شده در صورت سؤال، تأکید شده است که دماوند برای آن که از
همنشینی با انسان‌های پست دور بماند، سر به آسمان کشیده است. ابیات آورده شده
در گزینه «۳» نیز به دوری از انسان‌های نادان و آزاردهنده بودن آنان اشاره دارد.

تشریح ابیات دیگر:

الف) تمامی حیوانات اهلی و وحشی، تو را انسان با محبتی می‌دانند، چگونه آدمی باشد
که تو را نشناسد!

ج) اگر ذره‌ای از هیبت تو بر اوج آسمان بیفتد، خورشید، تب می‌کند.

ه) از شدت باران بهاری و گل شدن خاک، پای چارپایان در گل مانده است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۳۴)

۱۰- گزینه «۳»

(ممنون اصغری)

مضمون مشترک ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»: بیگانه‌ستیزی

مفهوم بیت گزینه «۳»: توصیه به ترک تعلقات

توجه: منظور از «سبزه بیگانه» در بیت گزینه «۳» تعلقات و وابستگی‌های دنیوی است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۶۲)

فارسی (۱)

۱۱- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

قیاس کردن: برآورد کردن، حدس و تخمین زدن (رد گزینه «۲»)
مکاری: کرایه‌دهنده اسب و الاغ، چاروادار
تسلا: آرامش یافتن (رد گزینه «۳»)
آخره: چنبره گردن، قوس زیر گردن (رد گزینه «۴»)
ملاک: اصل هر چیز، معیار، ابزار سنجش

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۱۲- گزینه «۱»

(ممنون اصغری)

غلط‌های املائی و شکل درست آن‌ها:
گزینه «۲»: فراغ (آسایش) ← فراق (دوری)
گزینه «۳»: هرس (بریدن شاخهٔ درخت) ← حرس (نگهبانی یا جمع حارس)
گزینه «۴»: خواست (طلب کرد) ← خاست (برخواست، بلند شد)

(فارسی، املا، ترکیبی)

۱۳- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا امیری)

«ارزیابی شتاب‌زده»: اثری از جلال آل احمد
«اسرار التوحید»: اثری از محمد بن منور
«من زنده‌ام»: اثری از معصومه آباد
«اتاق آبی»: اثری از سهراب سپهری

(فارسی، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۵۶ تا ۹۱)

۱۴- گزینه «۱»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

تشخیص و استعاره: «کرشمه کردن گل نرگس» و «فتنه در جهان انداختن فریب چشم» / مجاز: «جهان» مجاز از مردم جهان و «صد» مجاز از مقدار زیاد / تشبیه (تشبیه تفضیل): تشبیه چشم یار به نرگس و ترجیح دادن بر آن
(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۳»

(کاتلم کاظمی)

گزینه «۳»: مجاز: ندارد / حسن تعلیل: شاعر دلیل نهان گشتن چشمهٔ آب حیات را خجالت از وجود زیبای یار دانسته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مجاز: چمن ← باغ و بوستان / حسن تعلیل: شاعر دلیل نغمه‌خوانی بلبلان را دیر شکفته شدن گل، توسط باد سحری دانسته است.
گزینه «۲»: مجاز: گل ← بهار / حسن تعلیل: شاعر دلیل سرخی رنگ گل لاله را شرمساری آن از ساغر خالی‌اش در فصل بهار دانسته است.
گزینه «۴»: مجاز: کف ← دست / حسن تعلیل: شاعر دلیل مستی و خماری گل نرگس را باده‌نوشی او دانسته است.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۶- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

«شدم» در گزینه «۳» فعل اسنادی است و هیچ تحول معنایی نیافته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

تحول معنایی و معادل امروزی ردیف در سایر ابیات:
گزینه «۱»: در چاه شدم = افتادم
گزینه «۲»: بر زبرگاه شدم = رفتم
گزینه «۴»: باز به درگاه شدم = رفتم

(فارسی، دستور، صفحه ۶۱)

۱۷- گزینه «۲»

(کاتلم کاظمی)

ترتیب اجزای سازندهٔ ابیات «ب، د» به شیوهٔ بلاغی است.

بازگردانی این ابیات:

ب) می‌روم که از شوق، جان در قدمش اندازم. هنوز درمانده‌ام که نُزلی محقر است.
د) زنه‌ار از این امید دراز که در دلت است. هیبت از این خیال محال که در سرت است.
(فارسی، دستور، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۱۸- گزینه «۱»

(مسیرن پرهیزگار - نیشابور)

مفهوم عبارت صورت سؤال یکرنگی و یگانگی ظاهر و باطن است.
در بیت «ب»: دعوت به آن شده (نهی از دو رنگی) و در بیت «ه» مفهوم مقابل آن یعنی متفاوت بودن ظاهر و باطن مورد تأکید است.
در بیت «الف»: نفی ظاهرینی و ناتوانی چشم ظاهر از درک واقعیت، موردنظر است.
در بیت «ج»: ناتوانی در پرده‌پوشی اسرار مورد اشاره قرار گرفته است.
در بیت «د»: «پنهان کردن چهره از اغیار» مورد تأکید قرار گرفته است.

(فارسی، مفهوم، صفحه ۶۴)

۱۹- گزینه «۲»

(هامون سبطی)

مفهوم عبارت صورت پرسش، مرگ را پیش چشم داشتن و در همین دنیا به حساب کارهای خود رسیدن و حلالیت طلبیدن است.
مفهوم گزینه «۲»: در همین دنیا با خود خلوت کردن و به فکر جبران گناهان خود بودن
(شاعر می‌گوید برای درویشان شب زنده‌دار، دل شب‌ها همان روز قیامت است زیرا با خداوند راز و نیاز می‌کنند و بر گناهان خود آموزش می‌طلبند).

تشریح گزینه‌های دیگر:

مفهوم گزینه «۱»: جان‌فشانی در راه دلدار و پس از مرگ نیز عاشق ماندن
مفهوم گزینه «۳»: بسیاری شکوه و گلايهٔ عاشق از معشوق
مفهوم گزینه «۴»: تشنگان عشق در روز محشر گله‌ای از معشوق ندارند.

(فارسی، مفهوم، صفحه ۷۵)

۲۰- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

مفهوم مشترک دو بیت، ناپایداری خوشی‌ها و ناخوشی‌های روزگار است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سپری شدن دوران وصال و دچار غم شدن به واسطهٔ هجران یار
گزینه «۲»: سپری شدن دوران غم و اندوه و به آسایش رسیدن
گزینه «۴»: به پایان آمدن غم هجران و فرا رسیدن هنگام شادی

(فارسی، مفهوم، صفحه ۶۲)

عربی، زبان قرآن (۱) و (۳)

۲۱- گزینه ۲

(مرثی کاتظم شیروزی)

«قل»: بگو (رد گزینه ۱) / «سیروا»: بگردید، سیاحت کنید (رد گزینه ۱) / «فی الأرض»: در زمین / «فأنظروا»: بنگرید (رد گزینه ۱) / «کیف کان»: چگونه بوده است (رد گزینه ۴) / «عاقبة الدین من قبل»: عاقبت (سرانجام) کسانی که قبلاً بودند، سرانجام پیشینیان (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۲۲- گزینه ۱

(مرثی کاتظم شیروزی)

«معالم أثریة و ثقافیة»: آثار باستانی و فرهنگی (رد گزینه ۴) / «متنوعة»: متعدد، زیاد / «تجذب»: جذب می‌کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «سائحی العالم»: گردشگران جهان (در اصل «سائحین العالم» بوده که به خاطر مضاف واقع شدن «سائحین»، نون آن حذف شده است) (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۲۳- گزینه ۴

(ولی بریی - ابهر)

«ذلک المطار»: آن فرودگاه (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «دلیلهم»: راهنمایان، راهنمای خود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لا طریق لنا» (لای نفی جنس): هیچ راهی نداریم، هیچ راهی برای ما نیست (رد گزینه ۲) / «إلّا الانتظار»: بجز انتظار (رد گزینه ۱) / (در گزینه ۲ «به آن‌ها» نیز اضافه است و در عبارت عربی وجود ندارد.)

(ترجمه)

۲۴- گزینه ۴

(اسماعیل علی پور)

«اولئک السیاح»: آن گردشگران، جهانگردان (رد گزینه ۳) / «الحاضرون فی»: حاضر در (رد گزینه ۲) / «مهرجان الثقافة العالمی»: جشنواره جهانی فرهنگ («العالمی» چون مذکر است صفت «مهرجان» می‌باشد) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «انتخبوا»: انتخاب کردند، برگزیدند / «فضاء العطلات»: گذراندن (سپری کردن) تعطیلات (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۲۵- گزینه ۳

(کاتظم غلامی)

«تحوّل»: تبدیل شدن ← از باب تفعّل است. (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «ظلام المدن»: تاریکی شهرها (رد گزینه ۴) / «ضیاء النهار»: روشنی روز (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «بما ینبعث»: با آنچه فرستاده می‌شود ← از باب انفعال است. (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «تحت»: زیر (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «آمال البشر الحدیثة»: آرزوهای تازه بشر ← «الحدیثة» مونث است و نمی‌تواند صفت «البشر» باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۲۶- گزینه ۱

(کاتظم غلامی)

«نستفیده» یعنی «آن را به کار می‌بریم». ترجمه صحیح عبارت: «در این منطقه گیاهی دارویی وجود دارد که آن را برای بهبود زخم‌های عمیق به کار می‌بریم.»

(ترجمه)

۲۷- گزینه ۱

(ولی بریی - ابهر)

در گزینه «۲» «أنشد» ماضی مجهول است و ترجمه درست آن (سروده شده است) می‌باشد. در گزینه «۳»، «إخوة» به معنای (برادران) است. در گزینه «۴»، «یعوض» مضارع مجهول است نه معلوم، بنابراین؛ به صورت (جبران شود) ترجمه می‌شود.

(ترجمه)

۲۸- گزینه ۳

(اسماعیل علی پور)

«ساکنان»: ساکنان، ساکنون (مرفوع) (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «روستا»: القرية، الريف / «گردشگران»: السیاح، السائحین (منصوب) (رد گزینه ۱) / «باستانی»: التاریخية، الأثرية / «جذاب»: الخلافة، الرائعة / «ساحل»: ساحل، شاطئ / «دریاچه»: البحيرة (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «راهنمایی کردند»: دلّ، أرشد

نکته: اسم‌های مثنی و جمع سالم مذکر هنگامی که مضاف واقع می‌شوند «ن» انتهای آن‌ها حذف می‌شود.

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

هنگامی که از مورچه‌خوار صحبت می‌کنیم، معمولاً منظورمان حیوانات عجیبی است که در جنگل‌ها و میان علف‌ها زندگی می‌کنند و جز مورچه را نمی‌خورند، و این حیوانات در شکار مورچه ماهر هستند، چون خدا اعضایشان را برای این وظیفه مناسب آفریده است. در دو پای جلویی آن، چنگال‌های بلند قوی‌ای هست که با آن خانه‌های مورچه‌ها را خراب می‌کند تا به آن برسد، و زبانی دراز دارد و لعاب لزجی روی آن هست، آن را از دهانش بیرون می‌آورد و تعداد زیادی مورچه به آن می‌چسبند، سپس آن را می‌کشد تا آنچه را جمع شده است، ببلعد، و این (کار) را با سرعت زیادی تکرار می‌کند و مورچه‌خوار دندان ندارد، چرا که او بدان نیاز ندارد زیرا غذایش نرم و کم حجم است. بزرگترین نوع مورچه‌خوار همان است که روی زمین زندگی می‌کند و طولش بیشتر از یک متر می‌شود، اما مورچه‌خوار درختان، طولش کمتر از نیم متر است، هرگز از درختان پایین نمی‌آید و از دم بلندش در چسبیدن به شاخه‌ها استفاده می‌کند.

۲۹- گزینه ۴

(سیر مفرعلی مرتضوی)

در گزینه «۴» آمده است: «انواع مختلفی از آن وجود دارد که اندازه‌شان فرق می‌کند!» که مطابق متن صحیح است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نمی‌تواند روی زمین زندگی کند! (نادرست؛ روی زمین هم زندگی می‌کند) گزینه «۲»: هر مورچه‌ای را که اطرافش می‌بیند، در یک مرتبه می‌بلعد! (نادرست؛ چند بار این کار را تکرار می‌کند.)

گزینه «۳»: او حیوانی است که از علف‌ها نیز تغذیه می‌کند! (نادرست؛ طبق متن او فقط مورچه می‌خورد.)

(درک مطلب)

۳۰- گزینه ۳

(سیر مفرعلی مرتضوی)

صورت سؤال گفته است: چه چیزی به مورچه‌خوار در خوردن شکار کمک می‌کند؟ عبارت گزینه «۳» نادرست است: دندان‌هایی که باعث می‌شود به چیز دیگری احتیاج نداشته باشد! در متن گفته شده اصلاً دندان ندارد.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: زبانی بلند و عجیب در دهانش! (صحیح)

گزینه «۲»: مایع لزجی که روی سطح زبانش وجود دارد! (صحیح)

گزینه «۴»: چنگال‌هایی بلند و بسیار تیز در دو پای جلویی‌اش! (صحیح)

(درک مطلب)

۳۱- گزینه ۲

(سید ممرعلی مرتضوی)

عبارت «مورچه‌خوار درختان از انواع دیگر آن بزرگتر است!» مطابق متن داده‌شده، نادرست می‌باشد.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «مورچه‌خوار می‌تواند به شاخه‌ها بچسبد!» (صحیح)

گزینه ۳: «مورچه‌خوار قادر به بلعیدن تعداد زیادی مورچه است!» (صحیح)

گزینه ۴: «مورچه‌خوار ممکن است طولش به بیشتر از یک متر برسد!» (صحیح)

(درک مطلب)

۳۲- گزینه ۳

(سید ممرعلی مرتضوی)

«مثنی» نادرست است. «الأغصان» (شاخه‌ها) جمع مکسر «عُصن» است.

(تفلیس صرفی و ملل اعرابی)

۳۳- گزینه ۲

(سید ممرعلی مرتضوی)

«فاعله» «ها» نادرست است. کلمه «ها» که بعد از فعل آمده است، مفعول آن است.

(ترجمه: تا ببلعد آنچه را که ...)

(تفلیس صرفی و ملل اعرابی)

۳۴- گزینه ۲

(مرتضی کاظم شیروری)

«الْحَيَوَانَاتِ» (صحیح: الْحَيَوَانَاتِ با فتحه «ح» توجه داشته باشید که «حَيَوَان» صحیح است نه «حَيَوَان» / «تَسْتَعْمَلُ» بر وزن تَسْتَعْمَلُ است با کسره «مِ» صحیح: تَسْتَعْمَلُ).

(ضبط حرکات)

۳۵- گزینه ۴

(مرتضی کاظم شیروری)

آرام‌بخش: شخصی که دیگران را از افتادن در هلاکت و نابودی هدایت می‌کند. (این تعریف برای «هادی: هدایت کننده» است).

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «بهبود یافتن: خوب شدن زخم‌ها یا صدمات با دارو یا چیزی مانند آن.

گزینه ۲: زباله: آن همان ته مانده‌های موادی غیر قابل خوردن است که دور ریخته می‌شود.

گزینه ۳: جذاب: آن صفتی است جذاب برای آنچه عواطف را برمی‌انگیزد و چشم‌ها با دیدنش لذت می‌برند.

(واژگان)

۳۶- گزینه ۲

(اسماعیل علی‌پور)

«سکینه: آرامش» و «هدوء: آرامش» مترادف هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «إنارة: نورانی کردن» و «ظلام: تاریکی» متضاد نیستند.

گزینه ۳: «أذنب: دم‌ها» جمع «ذئب: گناه» نیست.

گزینه ۴: «سار: حرکت کرد» و «حرک: حرکت داد» مترادف نیستند.

(واژگان)

۳۷- گزینه ۲

(ولی برهی - ابهر)

در گزینه «۲» «ذلک» مفعول است نه «الظلام». دقت کنیم که اسم‌های دارای «ال» را پس از اشاره‌ها در کتاب‌های نظام جدید نقشی ندهیم و آن‌ها را با نقش‌های دیگر اشتباه نگیریم. برای مثال در عبارت (خَرَجَ هذا الطالبُ من الصفِّ) هذا فاعل است نه الطالب.

(انواع هملاط)

۳۸- گزینه ۴

(علی مهن‌زاده)

در گزینه «۴» واژه «اللّون: رنگ» فاعل برای فعل «هدئ: آرام کرد» می‌باشد و واژه «اللّون: رنگ» معرب است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه ضمیر «نا» در فعل «أخبرنا» نقش فاعل را دارد و معرب نیست (مبنی است) و نقش کلمه «معلم» نیز مفعول است.

گزینه «۲»: در این گزینه فاعل از نوع اسم ظاهر و معرب وجود ندارد، باید توجه داشت که واژه «المطر» در این گزینه نقش «مبتدا» دارد نه «فاعل».

گزینه «۳»: در این گزینه فاعل از نوع اسم ظاهر و معرب وجود ندارد، واژه «تقدّم» در این گزینه مصدری است به معنای «پیشرفت» و فعل نیست و همچنین نقش کلمه «الطالب» مضاف‌الیه می‌باشد.

(قواعد اسم)

۳۹- گزینه ۴

(کاظم غلامی)

«قوانین» در این عبارت مفعول است که چون جمع مکسر است «منصوب بالفتحة» محسوب می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «السائحين»: مفعول و منصوب بالياء

گزینه «۲»: مفعول ندارد.

گزینه «۳»: «عشرین»: مفعول به و منصوب بالياء

(قواعد اسم)

۴۰- گزینه ۱

(ولی برهی - ابهر)

در گزینه «۱» «لا» برای نفی مضارع است نه نفی. در این گزینه علت حذف نون آخر مضارع، حرف ناصبه «أن» است نه حرف «لا». دقت کنیم که هر گاه حروف (أَنْ - حَتَّى - لَئِنْ) بر سر «لا» بیاید آن، لای نفی مضارع است نه لای نفی. ترجمه عبارت: (بر شما لازم است که (شما باید) در دستیابی به اهدافتان با تلاش نمونه خود سست نشوید).

(قواعد)

دین و زندگی (۳)

۴۱- گزینه ۲

(مرتضی مهن‌گیر)

توحید در مالکیت، علت توحید در ولایت است؛ زیرا هر کس مالک چیزی باشد، حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد، یعنی با پذیرش مالکیت الهی که در آیه شریفه «و لله ما فی السموات و ما فی الارض: آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، از آن خداست» آمده است، ولایت الهی محقق می‌شود و این موضوع هم در آیه شریفه: «ما لهم من دونه من ولی و لا یشرک فی حکمه احداً» بیان شده است. (دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۱۹)

۴۲- گزینه «۳»

(علیرضا ذوالفقاری زمل - قم)

در کلام امام علی (ع) که می‌فرماید: «خدای من، مرا این عزت بس که تو پروردگار منی» و در آیه «و هو رب کل شیء» نیز به ربوبیت خداوند اشاره شده است. از آنجا که خداوند، تنها مالک جهان است تنها ولی و سرپرست جهان نیز هست و مخلوقات، جز به اجازه او نمی‌توانند در جهان تصرف کنند. چنین اجازه‌ای به معنی واگذاری ولایت خداوند به دیگری نیست، بلکه بدین معناست که خداوند آن شخص را در مسیر و مجرای ولایت خود قرار داده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۴۳- گزینه «۲»

(مرتضی مستنکیبیر)

موارد نادرست:

در گزینه «۱» به‌طور مستقل در عالم مؤثرند، در گزینه «۳»: شرک در مالکیت و در گزینه «۴»: هرگونه تأثیر از اشیا یا انسان را سلب می‌کنیم، به‌صورت غلط و نادرست ذکر شده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۲۲ تا ۲۴)

۴۴- گزینه «۴»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

علیت این‌که خداوند تنها خالق جهان است این است که خداوند یکتای مقتدر است (در اصل و حقیقت یکی است).

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۱۹)

۴۵- گزینه «۲»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

مطابق آیات قرآن کریم که می‌فرماید: «و من الناس من یعبده الله علی حرف فان اصابه خیر اطمان به و ان اصابته فتنة انقلب علی وجهه خسر الذنبا و الآخرة ذلک هو الخسران المبین» نتیجه پرستش خداوند بر یک جانب، روی‌گردان شدن از خداوند به هنگام بلا یا و زیان در دنیا و آخرت است.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۴)

۴۶- گزینه «۱»

(مرتضی مستنکیبیر)

موارد «الف، ج» صحیح است و موارد «ب و د» از آیات دیگر این درس برداشت می‌شود. انسان مشرک دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار می‌دهد و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح می‌دهد. «ارایت من اتخذ الهه هواه افانت تکون علیه وکیلا: آیا دیدی آن کس را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت آیا تو ضامن او می‌باشی ؟ او به دفاع از او برمی‌خیزی؟» که وکیل و مدافع بودن پیامبر را نفی کرده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۴۷- گزینه «۴»

(محمدرضا یبقا)

انسان موحد که دارای ایمان قلبی است، دارای شخصیت ثابت و پایدار و برخوردار از آرامش روحی است و اطمینان قلبی دارد. یعنی ایمان قلبی به توحید، ایمان اطمینان‌آور و آرامش‌بخش است.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۴۸- گزینه «۳»

(محبوبه ابتهسام)

- میان بُعد فردی و اجتماعی توحید، رابطه متقابل وجود دارد.
- «لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء...» اشاره به نفی شرک عملی در بُعد اجتماعی یا نفی پذیرش حاکمیت طاغوت دارد. (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۴۹- گزینه «۳»

(آرمان بیلازدی)

مورد «ب»: هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد (بُعد اجتماعی توحید عملی)، زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان‌تر می‌گردد.

مورد «ج»: هم‌چنین انسان موحد (بُعد فردی توحید عملی) باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست.

تشریح موارد نادرست:

مورد «الف»: با توجه به آیه شریفه «و من الناس من یعبد الله علی حرف... خسر الذنبا و الآخرة... فرجام پرستش خدا تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی، زیان در دنیا و آخرت است.»

مورد «د»: زندگی توحیدی ریشه در جهان‌بینی توحیدی دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۰، ۳۲، ۳۴ و ۳۵)

۵۰- گزینه «۴»

(سیرالسامان هنری)

در آیه شریفه «یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء... ای کسانی که ایمان آورده‌اید؛ دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید، به گونه‌ای که با آنان مهربانی کنید حال آن‌که آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند.» مخاطب آیه شریفه، مؤمنان هستند و خداوند به بغض و عداوت با دشمنان الهی فرمان می‌دهد و جامعه توحیدی را از دوستی با دشمنان خدا نهی می‌کند، زیرا دشمنان خدا به دین حق کفر ورزیده‌اند.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۵)

دین و زندگی (۱)

۵۱- گزینه «۴»

(محبوبه ابتهسام)

انسان در برزخ به دلیل وجود شعور و آگاهی، با درک اموری که در دنیا ممکن نبوده است، امکان گفت‌وگو با فرشتگان را به‌دست می‌آورد.

سخن گفتن پیامبر با کشته‌شدگان جنگ بدر، اشاره به وجود شعور و آگاهی دارد.

(دین و زندگی ۱، درس ۶، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۵۲- گزینه «۳»

(آرمان بیلازدی)

دامنه آثار ماتقدم، محدود به دوران زندگی انسان است و با مرگ، پرونده این اعمال بسته می‌شود و آیه شریفه «حتى اذا جاء احدهم الموت: آنگاه که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد» به فرا رسیدن مرگ اشاره می‌کند اما پرونده آثار ماتأخر حتی بعد از حیات انسان نیز باز می‌ماند و تا زمانی که آن سنت نیک یا بد در جامعه جاری باشد، پیوسته بر اعمال مبدع آن سنت نیز افزوده می‌گردد و این موضوع تا روز قیامت ادامه دارد و آیه شریفه «یوم تَرجف الارض و الجبال: در آن روز که زمین و کوهها سخت بر لرزه درآیند» به روز قیامت اشاره می‌کند. هم‌چنین عبارت شریفه «یومئذ» در آیه شریفه «ئینبوا الانسان یومئذ بما قدم و آخر: در آن روز [قیامت] به انسان خبر داده می‌شود به آن چه پیش [از مرگ] فرستاده و آن چه پس [از مرگ] فرستاده است» به روز قیامت اشاره دارد و بیانگر محدوده زمانی آثار ماتأخر است که قسمت دوم این سؤال می‌باشد.

(دین و زندگی ۱، درس‌های ۶ و ۷، صفحه‌های ۶۳، ۶۴ و ۷۳)

۵۳- گزینه «۱»

(مر تفضی مستن کبیر)

در آیات ۲۷، ۲۸ و ۲۹ سوره فرقان می‌خوانیم: «ای کاش همراه و هم مسیر با پیامبر می‌شدیم. ای کاش فلان شخص را به عنوان دوست خود انتخاب نمی‌کردیم. او ما را از یاد خدا بازداشت.»

(دین و زندگی، ۱، درس ۷، صفحه ۷۶)

۵۴- گزینه «۴»

(آرمان بیلاوری)

مقصود از عبارت قرآنی «یوم یبعثون» در آیه شریفه «... و مِن وَاٰرِثِهِمْ بَرَزَخٌ اِلٰی یَوْمِ یُبْعَثُوْنَ» روزی است که انسان‌ها برانگیخته می‌شوند، یعنی همه مردگان دوباره زنده می‌شوند و از این حیث این عبارت قرآنی به زنده شدن همه انسان‌ها که از وقایع مرحله دوم قیامت می‌باشد، اشاره می‌کند و از این رو با وقایع ذکر شده در آیه شریفه: «الیوم نَخْتُمُ عَلٰی اَفْوَاهِهِمْ وَ تُكَلِّمُنَا اَیْدِیَهُمْ وَ تَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوْا یَكْسِبُوْنَ: امروز بر دهانشان مهر می‌نهییم و دست‌هایشان با ما سخن می‌گویند و پاهایشان شهادت می‌دهد درباره آن چه انجام داده‌اند.» (که به شهادت اعضای بدن انسان از واقعه حضور شاهدان و گواهان در مرحله دوم قیامت مرتبط است) هم مرحله می‌باشد. هم‌چنین تنها نیکوکاران (محسنین) اند که از وحشت روز قیامت (واقعه بزرگ) در امان‌اند.

(دین و زندگی، ۱، درس‌های ۶ و ۷، صفحه‌های ۶۳، ۷۲ و ۷۵)

۵۵- گزینه «۲»

(سیراماسان هنری)

امام کاظم (ع) در پاسخ به شخصی که در مورد دیدار متوفی با خانواده‌اش سؤال کرده بودند، پاسخ دادند: «برحسب مقدار فضیلت‌هایش (کمیت). برخی از آنان هر روز و برخی هر دو روز و برخی هر سه روز و کم‌ترین آن‌ها هر جمعه»
قرآن کریم در سوره نساء می‌فرماید: «همانا کسانی که فرشتگان، جانشان را می‌گیرند، در حالی که بر خویشان ستم کرده‌اند، از آنان می‌پرسند: شما در چه وضعی بودید؟ گفتند: ما در زمین مستضعف بودیم، فرشتگان (در پاسخ) گویند: مگر زمین خداوند گسترده نبود تا در آن مهاجرت کنید؟» پس این کلام از جانب فرشتگان است.

(دین و زندگی، ۱، درس ۶، صفحه ۶۶)

۵۶- گزینه «۱»

(میبویه ایشام)

رد مورد «الف»: آدمی به تمامی اعمال صحه نمی‌گذارد بلکه سوگند دروغ می‌خورد که برخی از آن‌ها را انجام نداده است.

رد مورد «ب»: اعضا و جوارح بدکاران علیه آن‌ها شهادت می‌دهند.

رد مورد «ج»: علت اصلی شهادت، سوگند دروغ صاحب خویش است.

(دین و زندگی، ۱، درس ۷، صفحه‌های ۷۳ و ۷۵)

۵۷- گزینه «۳»

(علیرضا ذوالفقاری زمل - قم)

قرآن در آیه ۱۸ سوره نساء می‌فرماید: «برای کسانی که کارهای زشت انجام دهند و هنگامی که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد می‌گویند: الان توبه کردم، توبه نیست (عدم پذیرش توبه) و این‌ها کسانی هستند که عذاب دردناکی برایشان فراهم کردیم.»
پس از مرگ، گرچه فعالیت‌های حیاتی بدن متوقف می‌شود اما فرشتگان، حقیقت وجود انسان را که همان روح اوست، «توقی» می‌کنند. یعنی آن را به طور تمام و کمال دریافت می‌نمایند.

در آیات ۹۹ و ۱۰۰ سوره مبارکه مؤمنون می‌خوانیم: «حَتّٰی اِذَا جَآءَ اَٰخِذَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُوْنِ لَعَلّٰی اَعْمَلُ صَالِحًا فِیْمَا تَرَكْتُ: آنگاه که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد، می‌گوید: پروردگارا! مرا بازگردانید، باشد که عمل صالح انجام دهم؛ آنچه را در گذشته ترک کرده‌ام.»
دقت کنید که در این آیه علت تقاضای برگشت به دنیا، انجام اعمال ترک شده‌است، نه اعمال صالحی که در گذشته انجام شده.

(دین و زندگی، ۱، درس‌های ۶ و ۸، صفحه‌های ۶۳ و ۸۷)

۵۸- گزینه «۳»

(آرمان بیلاوری)

کسی که ربا می‌خورد و یا مال یتیمی را به ناحق تصاحب می‌کند، اگر باطن و چهره واقعی عمل او در همین دنیا برملا شود، همگان خواهند دید که او در حال خوردن آتش است، اما در دنیا آتش آشکار نمی‌شود و هنگامی که وارد جهان آخرت می‌شود و پرده‌ها کنار می‌رود؛ حقیقت و باطن عمل عیان می‌گردد و آتش از درون او زبانه می‌کشد.
هم‌چنین با توجه به آیه شریفه «اِنَّ الَّذِیْنَ یَاْكُلُوْنَ اَمْوَالَ الْیَتِیْمِیْنَ ظَلْمًا اِنَّمَا یَاْكُلُوْنَ فِیْ بُطُوْنِهِمْ نَارًا وَ سِیَّطُوْنَ سَعِیْرًا: کسانی که می‌خورند اموال یتیمان را از روی ظلم، جز این نیست که آتشی در شکم خود فرو می‌برند و به زودی در آتشی فروزان درآیند.» سرانجام تصاحب به ناحق مال یتیم به زودی در آتشی فروزان درآیند «وَ سِیَّطُوْنَ سَعِیْرًا» خواهد بود.

(دین و زندگی، ۱، درس ۸، صفحه ۸۸)

۵۹- گزینه «۲»

(امیر منصوری)

«آن‌ها که امانت‌ها و عهد خود را رعایت می‌کنند و آن‌ها که به راستی ادای شهادت کنند و آن‌ها که بر نماز مواظبت دارند، در باغ‌های بهشت گرامی داشته می‌شوند.»
«و شتاب کنید برای رسیدن به آموزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن، آسمان‌ها و زمین است و برای متقین آماده شده است.»

(دین و زندگی، ۱، درس ۸، صفحه ۸۴)

۶۰- گزینه «۴»

(علیرضا ذوالفقاری زمل - قم)

دامنه برخی از اعمال، محدود به دوران زندگی انسان است و با مرگ، پرونده این اعمال بسته می‌شود (آثار ماتقدم)؛ اعمالی مانند نماز و روزه (ج و و)؛ اما پرونده بسیاری از اعمال حتی بعد از حیات ما نیز باز می‌ماند (آثار ماتاخر)؛ به عنوان مثال اگر کسی کتابی را به کسی یا کتابخانه‌ای هدیه دهد، یا مطلب مفیدی را به دیگران آموزش دهد (د).
در مقابل، کسی که راه و رسم نادرست و مخالف فرمان الهی را از خود برجای می‌گذارد، تا وقتی آثار این راه و رسم غلط در فرد یا جامعه باقی است، گناه در دفتر اعمال وی ثبت می‌شود و روزه‌روز بر عذاب وی افزوده می‌شود. مدسازای‌های غلط (ه)، تولید و نشر مطالب نامناسب و غیراخلاقی (ب) در فضای مجازی نمونه‌هایی از اعمال ناشایستی است که موجب سنگین شدن پرونده گناهان فرد، حتی پس از مرگ وی می‌شود.

(دین و زندگی، ۱، درس ۶، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

زبان انگلیسی (۱) و (۳)

۶۱- گزینه «۳»

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «محقق جوان بر ارتباط غیرکلامی تأکید زیادی می‌کند، زیرا بر این باور است که افراد به‌هنگام برقراری ارتباط با یکدیگر در موقعیت‌های اجتماعی، از چیزهایی فراتر از کلمات استفاده می‌کنند.»

نکته مهم درسی:

دقت کنید که «than» همواره بعد از «more» به‌کار می‌رود (رد گزینه «۲»). از سوی دیگر، در این جمله به‌طور کلی مقایسه‌ای صورت نمی‌گیرد، بلکه تنها جمله بر این موضوع تأکید دارد که افراد به‌هنگام برقراری ارتباط با یکدیگر علاوه بر کلمات، از چیزهایی مانند حالات چهره، حالات بدن و غیره نیز استفاده می‌کنند. در میان گزینه‌ها، تنها گزینه «۳» این مفهوم را به‌درستی بیان می‌کند.

(گرامر)

۶۲- گزینه «۴»

(هسن روی)

ترجمه جمله: «از زمانی که اولین ماهواره مصنوعی، اسپوتنیک ۱، توسط روسیه در سال ۱۹۵۷ پرتاب شد، هزاران کاوشگر فضایی، ماهواره و تلسکوپ به فضا فرستاده شده‌اند.»

نکته مهم درسی:

در این سؤال، "since" (از وقتی که) به عنوان «حرف ربط زمان» به کار رفته است؛ معمولاً در این گونه سؤالات، در جمله بعد از "since" (جمله پیرو)، زمان «گذشته ساده» استفاده می‌شود و در جمله پایه، زمان «حال کامل» به کار می‌رود (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). از طرفی، «کاوشگرها»، «ماهواره‌ها» و «تلسکوپ‌ها»، مفعول فعل "send" (فرستادن) هستند، اما قبل از فعل آمده‌اند؛ بنابراین، باید گزینه «مجهول» را انتخاب کنیم (رد گزینه «۲»).

(گرامر)

۶۳- گزینه «۳»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «از زمان شروع حضور در کلاس‌های موسیقی، او آهنگ‌های محلی ایرلندی زیادی را خوانده است که طرفدارانش خیلی زیاد دوست دارند، این طور نیست؟»

نکته مهم درسی:

[s] در ابتدای جمله مخفف "has" است، زیرا «فعل گذشته ساده + since» نشانه کاربرد زمان حال کامل است (رد گزینه «۲»). از طرفی، سؤال کوتاه برای آن بخش از جمله که مفهوم اصلی را بیان می‌کند، ساخته می‌شود (رد گزینه «۱»). همچنین، وقتی جمله مثبت باشد، سؤال کوتاه آن منفی است (رد گزینه «۴»).

(گرامر)

۶۴- گزینه «۲»

(سعید کویانی)

ترجمه جمله: «وقتی دخترک پدرش را بعد از حدود یک سال دید، احساساتی شد و ناگهان شروع به گریستن کرد.»

- (۱) از لحاظ مذهبی
(۲) ناگهان
(۳) با شک و تردید
(۴) مؤدبانه

(واژگان)

۶۵- گزینه «۲»

(هسن روی)

ترجمه جمله: «به نظر می‌رسد تنها زمانی که مشکلات توسط رسانه‌ها نشان داده می‌شوند، دولت علاقه‌ای به حل آن‌ها نشان می‌دهد.»

- (۱) توجه به
(۲) علاقه به
(۳) مبارزه علیه
(۴) اهدا به

نکته مهم درسی:

عبارت "take interest in" به معنی «علاقه نشان دادن» یا «علاقه‌مند شدن» است.

(واژگان)

۶۶- گزینه «۱»

(تیمور رهمتی کله‌سرای)

ترجمه جمله: «این یک حقیقت است که همه انسان‌ها آماده هستند برای رسیدن به خوشبختی و موفقیت، تا آن‌جا که ممکن است تلاش کنند.»

- (۱) حقیقت، واقعیت
(۲) نشانه
(۳) کیفیت، ویژگی
(۴) اندام

(واژگان)

۶۷- گزینه «۴»

(تیمور رهمتی کله‌سرای)

ترجمه جمله: «پزشکان، معلمان و افراد شاغل در سایر مشاغل باید از تعدادی از قوانین و ارزش‌ها به نام اخلاق حرفه‌ای پیروی کنند.»

- (۱) الهام، منبع الهام
(۲) عاطفه
(۳) توصیف
(۴) اخلاق، اصول اخلاقی

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

امروزه، افراد زیادی هزینه بسیاری از چیزها را با کارت‌های اعتباری پرداخت می‌کنند. پلاستیک استفاده شده در تولید این کارت‌ها چقدر بی‌خطر است؟ تا همین اواخر، اکثر کارت‌ها از پلاستیکی به نام پلی‌وینیل کلراید (PVC) ساخته می‌شده‌اند. هنگامی که PVC تولید می‌شود، مواد شیمیایی مضر وارد جو می‌شود. یکی از خطرناک‌ترین مواد شیمیایی منتشر شده، دیوکسین است که به عنوان عامل سرطان در انسان‌ها شناخته می‌شود. مشکل دیگر این است که وقتی کارت PVC دور انداخته می‌شود، تجزیه پذیر نیست - «تجزیه» نمی‌شود و قابل بازیافت نیست.

در حال حاضر، جایگزینی برای کارت‌های PVC وجود دارد. Greenpeace (صلح سبز)، سازمان و خیریه طرفدار محیط زیست، یک کارت اعتباری «سازگار با کره زمین» را تولید کرده است. کارت آن‌ها از یک پلاستیک تجزیه پذیر ایجاد شده که با یک ماده گیاهی ساخته می‌شود. این کارت در حدود سه ماه در خاک خاصی به نام کمپوست تجزیه می‌شود - به این ترتیب، کاملاً بازیافت می‌شود. در مقابل، کارت PVC قرن‌ها دوام می‌آورد. [سازمان] صلح سبز امیدوار است که بسیاری از سازمان‌ها از آن الگو بگیرند و کارت‌هایی را صادر کنند که محیط زیست را آلوده نکند.

۶۸- گزینه «۴»

(مفرته مرآتی)

نکته مهم درسی:

با توجه به قید "Until recently" در ابتدای جمله، برای اشاره به عملی که از گذشته آغاز شده و تاکنون ادامه داشته است، از زمان حال کامل استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). از طرفی، "most cards" نمی‌تواند فاعل فعل "make" باشد، پس باید از ساختار مجهول استفاده کنیم (رد گزینه «۲»).

(کلوزتست)

۶۹- گزینه «۴»

(مفرته مرآتی)

نکته مهم درسی:

با توجه به مقایسه‌ای که میان یک نوع ماده شیمیایی با سایر مواد شیمیایی صورت گرفته است، باید از صفت عالی استفاده کنیم (رد گزینه‌های «۲» و «۳»). همچنین، با توجه به کلمه جمع "chemicals" و فعل مفرد "is" که بعد از آن آمده، تنها گزینه «۴» می‌تواند صحیح باشد.

(کلوزتست)

۷۰- گزینه «۲»

(مفرته مرآتی)

- (۱) ارتقا دادن
(۲) تولید کردن، توسعه دادن
(۳) در نظر گرفتن
(۴) تأسیس کردن

(کلوزتست)

۷۱- گزینه «۱»

(مفرته مرآتی)

- (۱) ماده، جنس
(۲) نیرو
(۳) مجموعه
(۴) نمونه، مثال

(کلوزتست)

۷۲- گزینه «۳»

(مفرده مرآت)

- ۱) احترام گذاشتن
۳) دنبال کردن

- ۲) اختراع کردن
۴) به دست آوردن (اطلاعات، واکنش)

نکته مهم درسی:

به عبارت "follow someone's example" به معنای «الگو گرفتن از کسی» توجه کنید.

(کلوز تست)

ترجمه متن درک مطلب اول:

هورمون‌ها در همه جای بدن شما هستند. حتی همین الآن، چندین غده وجود دارد که در حال پمپاژ آن‌ها به خون شما هستند. از تأثیر بر خوابتان گرفته تا وزن و سلامت استخوان، این پیام‌رسان‌های شیمیایی در بدن شما به سرعت حرکت می‌کنند تا به سلول‌های شما بگویند که چه کاری انجام دهند. این ترکیبات به شما کمک می‌کنند نفس بکشید، شما را وادار به غذا خوردن یا از خوردن دست کشیدن می‌کنند و زخم‌ها را التیام می‌بخشند.

برخلاف آن‌چه شنیده‌اید، هیچ هورمونی ذاتاً خوب یا بد نیست: [برای مثال] هورمون استرس، کورتیزول، به شما در نگهداری جریان و فشار خون معمولی کمک می‌کند، اما همچنین می‌تواند باعث «غذا خوردن استرسی شود؛ استروژن از استخوان‌ها محافظت کرده و پوست را مرطوب نگه می‌دارد، اما همچنین می‌تواند سبب افزایش وزن و حتی افسردگی شود. دکتر دینا آدیمولام، متخصص غده، می‌گوید این مواد شیمیایی به گونه‌ای عمل می‌کنند که انگار دائماً با یکدیگر و دیگر ترکیبات موجود در بدن گفت‌وگو می‌کنند تا [بتوانند] در تعادل بمانند.

آیا می‌دانستید یک تغییر کوچک در هورمون‌های شما می‌تواند پیامدهای بزرگی (قابل توجهی) داشته باشد؟ دکتر ویکتور برنت، متخصص غده، می‌گوید: «مانند روغن [موتور] در خودروتان، شما به میزان مناسبی از هر هورمون نیاز دارید.» تا این اندازه دقیق است. برای مثال، اگر هورمون محرک تیروئید (TSH)، حتی در حد یک‌هزارم واحد، از محدوده [مورد نیاز بدن] خارج شود، ممکن است حافظه، دمای بدن و دیگر عملکردها دچار تغییر شوند. همچنین، تغییر در مقادیر کورتیزول ممکن است منجر به مه مغزی شود، که یک نوع ناتوانی در شفاف فکر کردن است.

۷۳- گزینه «۱»

(مفرده ظاهری)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر به بهترین شکل، نحوه ارائه اطلاعات در پاراگراف «۲» را توصیف می‌کند؟»
«ادعایی مطرح می‌شود و سپس مثال‌هایی برای اثبات آن ارائه می‌شوند.»

(درک مطلب)

۷۴- گزینه «۳»

(مفرده ظاهری)

ترجمه جمله: «کلمه زیرخطدار "inherently" در پاراگراف «۲» از نظر معنایی به ... نزدیک‌ترین است.»
«"necessarily" (لزوماً)»

(درک مطلب)

۷۵- گزینه «۴»

(مفرده ظاهری)

ترجمه جمله: «بر اساس متن، کدام هورمون می‌تواند بر توانایی ما در به‌یاد آوردن وقایع گذشته تأثیر بگذارد؟»
«TSH»

(درک مطلب)

۷۶- گزینه «۲»

(مفرده ظاهری)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر در متن تعریف شده است؟»
«مه مغزی (پاراگراف «۳»)»

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب دوم:

چه به جزایر تایلند سفر کنید و چه به کوه‌های آن، احتمالاً در راه حداقل یک شب را در پایتخت آن خواهید گذراند. بانکوک ممکن است پر سر و صدا و آلوده باشد، اما شهری هیجان‌انگیز هم است که چیزهای زیادی برای دیدن دارد. چرا اقامت خود را طولانی‌تر نکنید؟

جاده خانوسان حتی قبل از این‌که شخصیت لئوناردو دی‌کاپریو در فیلم «ساحل» در آن‌جا بماند، مکان مسافرتی معروفی بود. اما این مکان پر سر و صداست، زیبا نیست و اصلاً برای اقامت جالب نیست. به‌عنوان یک جای اسیل‌تر، فراکانونگ مکانی جایگزین برای اقامت با بازارهای خیابانی فوق‌العاده خود ارائه می‌دهد که مردم بانکوک در آن غذا می‌خورند، کار و زندگی می‌کنند. فراکانونگ برای [رفتن به] مکان‌های اصلی گردشگری چندان مناسب نیست، اما یک ایستگاه قطار هوایی دارد، بنابراین می‌توانید در عرض ۲۰ دقیقه به کاخ بزرگ برسید.

ترافیک بانکوک می‌تواند یک کابوس باشد. مطمئناً، اگر می‌خواهید ساعت‌ها در ترافیک گیر کنید، می‌توانید به راحتی تاکسی بگیرید، اما دو راه بهتر برای گردش در شهر وجود دارد. برای کاوش در معابد و اماکن تاریخی، سوار یک تاکسی رودخانه‌ای با قایق سریع یا یک قایق دم‌بلند در امتداد رودخانه چائو پرایا و کانال‌ها شوید. برای قسمت مدرن شهر، قطار هوایی راهی سریع و ارزان برای سفر از رودخانه به مراکز خرید سوخومویت و بازار خیابانی معروف چاتوچاک است.

۷۷- گزینه «۴»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «متن اساساً درباره چه چیزی بحث می‌کند؟»
«یک راهنمای سفر به بانکوک»

(درک مطلب)

۷۸- گزینه «۲»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «کلمه زیرخطدار "it" در پاراگراف «۲» به ... اشاره دارد.»
«فراکانونگ»

(درک مطلب)

۷۹- گزینه «۲»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «طبق متن، این درست است که ...»
«سوخومویت در قسمت مدرن بانکوک قرار گرفته است.»

(درک مطلب)

۸۰- گزینه «۳»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر به بهترین نحو، دیدگاه نویسنده را نسبت به جاده خانوسان نشان می‌دهد؟»
«منفی»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

تعداد عضوهای فضای نمونه پرتاب ۳ سکه: $2^3 = 8$

تعداد عضوهای فضای نمونه پرتاب ۲ تاس: $6^2 = 36$

سپس از اصل ضرب استفاده می‌کنیم:

$$n(S) = 8 \times 36 = 288$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۸۲- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

تعداد فضای نمونه‌ای برابر است با:

$$n(S) = 2^2 \times 6 = 24$$

$$A = \left\{ \begin{array}{l} (پ, پ, ۲), (پ, پ, ۳), (پ, پ, ۴), (پ, پ, ۵), \\ (پ, ۲, ۲), (پ, ۲, ۳), (پ, ۲, ۴), (پ, ۲, ۵), \\ (پ, ۳, ۲), (پ, ۳, ۳), (پ, ۳, ۴), (پ, ۳, ۵), \\ (پ, ۴, ۲), (پ, ۴, ۳), (پ, ۴, ۴), (پ, ۴, ۵), \\ (پ, ۵, ۲), (پ, ۵, ۳), (پ, ۵, ۴), (پ, ۵, ۵) \end{array} \right\}$$

$$n(A) = 6 \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{24} = \frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱)

۸۳- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

$$n(S) = 6^2 = 36$$

حداقل یکی از تاس‌ها مضرب ۳ باشد (پیشامد A) متمم این است که هیچ‌کدام از تاس‌ها مضرب ۳ نباشد. (پیشامد A') در پیشامد A' ، عدد هر تاس می‌تواند یکی از اعداد ۱، ۲، ۴، ۵ باشد.

$$n(A') = 4 \times 4 = 16 \Rightarrow P(A') = \frac{16}{36} = \frac{4}{9}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{4}{9} = \frac{5}{9}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۷)

۸۴- گزینه «۲»

(سپار سالاری)

تعداد اعضای فضای نمونه مورد نظر برابر است با:

$$n(S) = 7 \times 7 \times 7 = 7^3$$

روز تولد نفر اول یکی از ۷ روز هفته می‌تواند باشد و دو نفر بعدی نیز باید در همان روز متولد شوند، پس:

$$n(A) = 7 \times 1 \times 1 = 7$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{7}{7^3} = \frac{1}{7^2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱)

۸۵- گزینه «۳»

(حامد نصیری)

حداقل یکی از تاس‌ها زوج بیاید یعنی هر دو یا یکی زوج بیایند، بنابراین سه حالت داریم:

حالت اول: سکه پشت و تاس اول زوج و تاس دوم فرد بیاید.

$$\text{تاس دوم تاس اول سکه} \\ \{پ\}, \{۲, ۴, ۶\}, \{۱, ۳, ۵\} = 1 \times 3 \times 3 = 9$$

حالت دوم: سکه پشت و تاس اول فرد و تاس دوم زوج بیاید.

$$\text{تاس دوم تاس اول سکه} \\ \{پ\}, \{۱, ۳, ۵\}, \{۲, ۴, ۶\} = 1 \times 3 \times 3 = 9$$

حالت سوم: سکه پشت و هر دو تاس زوج بیایند.

$$\text{تاس دوم تاس اول سکه} \\ \{پ\}, \{۲, ۴, ۶\}, \{۲, ۴, ۶\} = 1 \times 3 \times 3 = 9$$

فضای نمونه‌ای پرتاب یک سکه و دو تاس برابر $n(S) = 2 \times 36 = 72$ می‌باشد.

$$\Rightarrow P(A) = \frac{9+9+9}{72} = \frac{27}{72} = \frac{3}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱)

۸۶- گزینه «۱»

(حامد نصیری)

تعداد اعضای فضای نمونه‌ای پرتاب ۴ سکه با هم برابر $2^4 = 16$ است که در ۵ حالت زیر از این ۱۶ حالت، تعداد ظاهر شدن رو بیشتر از تعداد ظاهر شدن پشت است.

$$A = \{(ر, ر, ر, ر), (ر, ر, ر, پ), (ر, ر, پ, ر), (ر, ر, پ, پ), (ر, پ, ر, ر), (ر, پ, ر, پ), (ر, پ, پ, ر), (ر, پ, پ, پ)\}$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{5}{16}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

۸۷- گزینه «۳»

(حامد نصیری)

فضای نمونه‌ای برابر است با:

$$S = \{1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19\} \Rightarrow n(S) = 10$$

$$A = \{1, 9, 15\}$$

$$B = \{1, 9\}$$

$$A \cap B = \{1, 9\} \Rightarrow (A \cap B)' = \{3, 5, 7, 11, 13, 15, 17, 19\}$$

$$\Rightarrow n[(A \cap B)'] = 8$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

۸۸- گزینه «۲»

(علی شهبازی)

در کل ۱۲ مهره داریم. ۲ مهره از بین آنها برمی‌داریم:

$$n(S) = \binom{12}{2} = \frac{12 \times 11}{2} = 66$$

کتاب آبی)

۹۳- گزینه «۳»

اگر A پیشامد آن باشد که عدد روی کارت زوج و B پیشامد آن باشد که عدد روی کارت مضرب ۳ باشد، می‌خواهیم پیشامد $A \cup B$ را به دست آوریم:

$$A = \{12, 22, 42, 52, 14, 34, 24, 54\}$$

$$B = \{12, 21, 15, 51, 24, 42, 45, 54\}$$

$$\Rightarrow A \cup B = \{12, 22, 42, 52, 14, 34, 24, 54, 21, 15, 51, 45\}$$

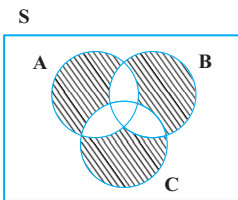
$$\Rightarrow n(A \cup B) = 12$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

کتاب آبی)

۹۴- گزینه «۱»

رخ دادن دقیقاً یک پیشامد از سه پیشامد A، B و C به صورت زیر است:



(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

کتاب آبی)

۹۵- گزینه «۲»

$$n(S) = \binom{3+4}{2} = \binom{7}{2} = \frac{7!}{2! \times 5!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{2! \times 5!} = 21$$

اگر A پیشامد آن باشد که ۲ مهره خارج شده هم‌رنگ باشند، یعنی دو مهره سفید یا دو مهره سیاه باشند، خواهیم داشت:

$$n(A) = \binom{4}{2} + \binom{3}{2} = \frac{4 \times 3 \times 2!}{2! \times 2!} + \frac{3 \times 2!}{2!} = 9$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{9}{21} = \frac{3}{7}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

کتاب آبی)

۹۶- گزینه «۲»

$$n(S) = 2 \times 2 \times 6 = 24$$

$$A = \{(6,6,پ), (4,ر,پ), (2,ر,پ), (6,پ,ر), (4,پ,ر), (2,پ,ر), (6,ر,پ), (4,ر,پ), (2,ر,پ)\}$$

$$\Rightarrow n(A) = 6 \Rightarrow P(A) = \frac{6}{24} = \frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

می‌خواهیم هر دو مهره هم رنگ نباشد، پس:

$$n(A) = \binom{8}{1} \times \binom{4}{1} = 8 \times 4 = 32$$

\downarrow مهره سیاه \downarrow مهره سفید

$$\Rightarrow P(A) = \frac{32}{66} = \frac{16}{33}$$

پس:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

(علی شعرابی)

۸۹- گزینه «۲»

ماه تولد علی و رضا در یک فصل باشد، یعنی هر دو در یک فصل به دنیا آمده باشند.

$$n(S) = 4 \times 4 = 16$$

فصل تولد علی، ۴ حالت دارد و می‌خواهیم رضا در همان فصلی به دنیا آمده باشد که علی در آن به دنیا آمده است.

$$n(A) = 4 \times 1 = 4$$

پس:

$$\Rightarrow P(A) = \frac{4}{16} = \frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

(معمد بعبیری)

۹۰- گزینه «۱»

طبق روابط احتمال داریم:

$$\begin{cases} P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = 0/75 \\ P(B - A) = P(B) - P(A \cap B) = 0/6 \end{cases}$$

$$\Rightarrow P(A) + 0/6 = 0/75 \Rightarrow P(A) = 0/15$$

$$P(A') = 1 - P(A) = 1 - 0/15 = 0/15$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

ریاضی و آمار (۳) - سؤال‌های «آشنا»

کتاب آبی)

۹۱- گزینه «۱»

احتمال وقوع هر کدام از برآمدها عددی مخالف صفر است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

کتاب آبی)

۹۲- گزینه «۳»

مجموعه همه نتایج ممکن یک آزمایش تصادفی همان فضای نمونه است.

$$\begin{cases} n(S_1) = 6^3 = 216 & \text{پرتاب ۳ تاس} \\ n(S_2) = 2^2 = 4 & \text{پرتاب ۲ سکه} \end{cases}$$

$$\Rightarrow |n(S_2) - n(S_1)| = |4 - 216| = 212$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

ریاضی و آمار (۱)

۱۰۱- گزینه «۴» (علیرضا عبیری)

چون تابع ورودی خودش را سه برابر می کند، پس $3x$ می شود و یک واحد از آن کم می کند، پس $3x-1$ می شود و بعد آن را قرینه می کند، لذا:

$$-20 \rightarrow \text{خروجی} \rightarrow -(3x-1) = -3x+1$$

$$-3x+1 = -20$$

$$\Rightarrow 3x = 21$$

$$\Rightarrow x = 7$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۵۰ تا ۵۵)

۱۰۲- گزینه «۱» (علیرضا عبیری)

با توجه به نمودار داریم:

$$f(3) = 0, f(-3) = -1$$

$$\Rightarrow f(3) - f(-3) = 0 - (-1) = 1$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۵ تا ۵۵)

۱۰۳- گزینه «۴» (علیرضا عبیری)

چون تابع از مبدأ محور مختصات عبور کرده پس نقطه $\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$ روی خط قرار

دارد و نقطه دوم $\begin{bmatrix} 3 \\ 5 \end{bmatrix}$ است. شیب خط عبارت است از:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{5 - 0}{3 - 0} = \frac{5}{3}$$

$$y - y_0 = m(x - x_0) \Rightarrow y - 0 = \frac{5}{3}(x - 0)$$

$$y = \frac{5}{3}x \Rightarrow f(x) = \frac{5}{3}x$$

$$\Rightarrow f(-0.2) = \frac{5}{3} \times (-\frac{2}{10}) = -\frac{1}{3} \Rightarrow -\frac{1}{3} - \frac{1}{3} = -\frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow f(0.2) = \frac{5}{3} \times \frac{2}{10} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۵۶ تا ۶۲)

۱۰۴- گزینه «۱» (علیرضا عبیری)

x^3 یعنی مکعب x و $\frac{x^3}{2}$ می شود نصف مکعب x

\sqrt{x} می شود جذر x پس گزینه «۱» صحیح است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۵۰ تا ۵۵)

۹۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

$$n(S) = 6 \times 6 \times 6$$

حالت هایی که مجموع ۵ می شود.

$$A = \{(1,1,3), (1,2,2), (1,3,1), (2,1,2), (2,2,1), (3,1,1)\}$$

$$\Rightarrow n(A) = 6$$

$$P(A) = \frac{6}{6 \times 6 \times 6} = \frac{1}{36}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۱۴ تا ۲۱)

۹۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

$$\text{تعداد کل افراد} = 5 + 4 + 3 + 2 = 14$$

$$3 + 2 = 5 = \text{تعداد افرادی که فوق لیسانس دارند.}$$

$$\Rightarrow \text{احتمال داشتن فوق لیسانس} = \frac{5}{14}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۱۴ تا ۲۱)

۹۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

از قضیه احتمال متمم استفاده می کنیم و ابتدا احتمال اینکه هیچ کدام از عقریه ها روی ناحیه فرد قرار نگیرند را حساب می کنیم:

$$n(S) = 4 \times 5$$

$$n(\text{هیچ یک روی ناحیه فرد نباشند}) = 2 \times 2$$

پس احتمال اینکه هیچ کدام روی ناحیه فرد قرار نگیرند، برابر $\frac{2 \times 2}{4 \times 5}$ است.

حال احتمال اینکه حداقل یکی از آن ها روی ناحیه فرد بیفتند برابر

$$1 - \frac{1}{5} = \frac{4}{5} = 0.8 \text{ است.}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۱۴ تا ۲۷)

۱۰۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

با توجه به اطلاعات سؤال داریم:

$$\frac{P(A)}{P(A')} = \frac{3}{4} \Rightarrow \frac{P(A)}{1-P(A)} = \frac{3}{4} \Rightarrow 4P(A) = 3(1-P(A))$$

$$\Rightarrow 4P(A) = 3 - 3P(A) \Rightarrow 4P(A) + 3P(A) = 3$$

$$\Rightarrow 7P(A) = 3 \Rightarrow P(A) = \frac{3}{7}$$

$$\Rightarrow P(A') = 1 - P(A) = 1 - \frac{3}{7} = \frac{4}{7}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۲۲ تا ۲۷)

۱۰۵- گزینه «۲»

(نسترن صمدی)

هر یک از مقادیر برد را با ضابطه تابع برابر قرار می‌دهیم:

$$\frac{2x+1}{x+2} = 1 \Rightarrow 2x+1 = x+2 \Rightarrow x=1$$

$$\frac{2x+1}{x+2} = 3 \Rightarrow 2x+1 = 3x+6 \Rightarrow x=-5$$

$$\Rightarrow A = \{-5, 1\}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۱۰۶- گزینه «۳»

(نسرین صمدی)

برای به دست آوردن برد تابع داریم:

$$-2 \leq x \leq 3 \Rightarrow 6 \geq -3x \geq -9$$

$$\Rightarrow -10 \leq -3x - 1 \leq 5$$

$$\Rightarrow -10 \leq y \leq 5$$

$$\Rightarrow \text{برد} = \{y \in \mathbb{R} \mid -10 \leq y \leq 5\}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۱۰۷- گزینه «۱»

(نسترن صمدی)

برای بدست آوردن مقدار تابع داریم:

$$f(x) = (2-x) |x| + \frac{2}{x}$$

$$f(1-\sqrt{2}) = (2-(1-\sqrt{2})) |1-\sqrt{2}| + \frac{2}{1-\sqrt{2}}$$

$$= (1+\sqrt{2})(\sqrt{2}-1) + \frac{2}{1-\sqrt{2}} \times \frac{(1+\sqrt{2})}{(1+\sqrt{2})}$$

$$= (2-1) + \frac{2+2\sqrt{2}}{1-2} = +1-2-2\sqrt{2} = -1-2\sqrt{2}$$

$$= -(1+2\sqrt{2})$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۱۰۸- گزینه «۲»

(نسترن صمدی)

با توجه به ضابطه تابع خطی داریم:

$$f(x) = mx + n$$

$$f(1) = f(3) - 1 \Rightarrow m + n = 3m + n - 1 \Rightarrow 2m = 1 \Rightarrow m = \frac{1}{2}$$

$$f(2) = 4 \Rightarrow 2m + n = 4 \xrightarrow{m=\frac{1}{2}} 1 + n = 4 \Rightarrow n = 3$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{1}{2}x + 3$$

$$\Rightarrow f(4) = 5$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۱۰۹- گزینه «۳»

(علی شهبازی)

ضابطه تابع خطی f به صورت $f(x) = ax + b$ است.

$$\text{از } f(0) = 6, \text{ داریم: } f(0) = 6 \Rightarrow a(0) + b = 6 \Rightarrow b = 6$$

تا این‌جا ضابطه f به شکل $f(x) = ax + 6$ شد.

حالا از تساوی $f(1) = -f(5)$ استفاده می‌کنیم.

$$a + 6 = -(\Delta a + 6) \Rightarrow a + 6 = -\Delta a - 6$$

$$\Rightarrow 6a = -12 \Rightarrow a = -2$$

پس:

$$f(x) = -2x + 6 \Rightarrow f(11) = -22 + 6 = -16$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۱۱۰- گزینه «۴»

(مهمرب بفرایی)

هر تابع خطی به صورت $f(x) = ax + b$ است.

با توجه به شکل $f(0) = 4$ در نتیجه:

$$a \times 0 + b = 4 \Rightarrow b = 4$$

با توجه به شکل $f(2) = 0$ در نتیجه:

$$2a + b = 0 \xrightarrow{b=4} 2a = -4 \Rightarrow a = -2$$

$$\Rightarrow f(x) = -2x + 4$$

$$\Rightarrow f(5) + f(-1) = (-10 + 4) + (2 + 4) = 0$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

اقتصاد

۱۱۱- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۹۸)

الف) سطوح چهارگانه خرد یعنی سطح خانوار یا شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی
ب) از آن‌جا که ارزش کالاهای واسطه‌ای در درون کالاهای نهایی است، در محاسبه تولید کل جامعه باید از محاسبه ارزش کالاهای واسطه‌ای صرف‌نظر و فقط کالاهای نهایی را محاسبه کنیم.

ج) یکی از شروط محاسبه فعالیت‌های تولیدی در حسابداری ملی این است که فعالیت تولیدی از بازار عبور کند یعنی تولیدکننده، آن‌ها را در مقابل دریافت پول به مصرف‌کننده تحویل دهد. بنابراین کاشت سبزیجات در منزل برای مصرف خانگی در محاسبه تولید کل جامعه مورد سنجش قرار نمی‌گیرد.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

۱۱۲- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

الف) ارزش پولی کالاها و خدمات نهایی (در این‌جا کفش) برابر است با جمع ارزش افزوده‌های ایجاد شده در هر مرحله از تولید. ارزش افزوده ایجاد شده توسط دامداران ۱۰۰۰ ریال است، و کارخانه تولید کفش ارزش افزوده‌ای معادل ۴۰۰۰ ریال (۵۰۰۰-۱۰۰۰=۴۰۰۰) ایجاد کرده است.

(کتاب آبی)

۱۱۵- گزینه «۱»

تولید خارجیان مقیم کشور - تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی
سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند +

$$255 = 250 - x + 15 \Rightarrow 255 = 265 - x \Rightarrow x = 10$$

میلیارد ریال ۱۰ = x
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴)

(فاطمه میاتی)

۱۱۶- گزینه «۱»

الف) درآمد ملی در برگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول سال
نصيب اعضای جامعه می‌شود. این درآمدها عبارت‌اند از:

درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمدهای صاحبان سرمایه (قیمت
خدمات سرمایه، ردیف ۵)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره، ردیف
۲)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها
می‌شود.

$$\text{ریال } 158,989,550 = \frac{1}{4} \times 635,958,200 = \text{درآمد حقوق بگیران}$$

$$\text{ریال } 261,890,000 = \frac{2}{5} \times 654,725,000 = \text{درآمد صاحبان املاک و مستغلات}$$

$$\text{ریال } 130,945,000 = \frac{2}{4} \times 261,890,000 = \text{دستمزدها}$$

$$158,989,550 + 261,890,000 + 329,748,630 = \text{درآمد ملی}$$

$$130,945,000 + 654,725,000 + 635,958,200$$

$$= 2,172,256,380 \text{ ریال}$$

$$\text{ریال } 27/15 = \frac{2,172,256,380}{80,000,000} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت}}$$

«سرانه» به معنای سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن
جامعه است.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

(نسرین یعفری)

۱۱۷- گزینه «۴»

قیمت اولیه دستگاه = هزینه استهلاک سالانه
عمر مفید

$$= \frac{250,000,000}{25} = 10,000,000 \text{ تومان}$$

$$20 \text{ سال از عمر مفید دستگاه گذشته است. } (1390 - 1370 = 20)$$

$$\text{در نتیجه پنج سال از عمر مفید دستگاه باقی مانده است. } (25 - 20 = 5)$$

$$1390 \text{ تومان } 5 \times 10,000,000 = 50,000,000 = \text{قیمت دستگاه در سال}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

ب) برای جلوگیری از اشتباه، متولیان حسابداری کشور تولید کل را حداقل با
دو روش محاسبه و نتایج را با هم مقایسه می‌کنند.

ج) در «روش درآمدی» با علم به اینکه هرآنچه در کشور تولید شده و درآمدی
کسب شده نهایتاً بین عوامل تولید تقسیم شده است، با جمع زدن همه اجزای
آن (مزدها، اجاره‌ها و سودها)، درآمد همه بازیگران و فعالان اقتصادی داخلی یا
ملی، تولید کل را محاسبه می‌کنیم.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه ۴۵)

۱۱۳- گزینه «۲»

(نسرین یعفری)

الف)

تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند + تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی
تولید خارجیان مقیم کشور -
حال اگر تولید خارجیان مقیم کشور برابر با تولید مردم کشور که در خارج
اقامت دارند، باشد، خواهیم داشت:

$$\text{میلیارد دلار } 500 = \text{تولید ناخالص داخلی} = \text{تولید ناخالص ملی}$$

$$\text{هزینه استهلاک} - \text{تولید ناخالص داخلی} = \text{تولید خالص داخلی}$$

$$\Rightarrow 455 = 500 - \text{هزینه استهلاک}$$

$$\Rightarrow \text{میلیارد دلار } 45 = 500 - 455 = \text{هزینه استهلاک}$$

ب) محاسبه قیمت کالاها و خدمات بر حسب سال پایه، موجب می‌گردد که
اثر تغییرات قیمت در محاسبه تولید کل از بین برود. به همین دلیل تغییرات
موجود فقط نشان دهنده تغییر میزان تولید کالاها و خدمات خواهد بود.

پ) با تقسیم اندازه صادرات به حجم کل اقتصاد (تولید ملی) هر کشور می‌توان
مشخص کرد به‌طور نسبی کدام کشور در زمینه صادرات موفق‌تر عمل کرده
است. در کشور A نسبت صادرات به تولید ملی ۲/۵٪ و در کشور
B ۳٪ است، در نتیجه به‌طور نسبی، کشور B در زمینه صادرات موفق‌تر از
کشور A است.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۸)

۱۱۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

از ۱۷۰۰ ریال افزایش تولید کل در سال سوم نسبت به سال اول،
(۱۵۰۰-۳۲۰۰)، ۱۳۵۰ ریال آن ناشی از افزایش مقدار تولید
(۱۵۰۰-۲۸۵۰) و ۳۵۰ ریال آن ناشی از افزایش قیمت‌هاست
(۱۲۵۰-۱۷۰۰). از ۶۰۰ ریال افزایش تولید کل در سال دوم نسبت به
سال اول، (۱۵۰۰-۲۱۰۰)، ۴۵۰ ریال آن ناشی از افزایش مقدار
تولید (۱۵۰۰-۱۹۵۰) و ۱۵۰ ریال آن ناشی از افزایش
قیمت‌هاست (۴۵۰-۶۰۰).

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)

علوم و فنون ادبی (۳)

(مجتبی فراهاری)

۱۲۱- گزینه «۳»

بتخانه گلزار: تشبیه (اضافه تشبیهی) / اشاره غیرمستقیم به داستان حضرت ابراهیم و آرزو: تلمیح / فصل، خزان، گلزار»، «ابراهیم، بتخانه»: مراعات نظیر (تناسب)

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

(مجتبی فراهاری)

۱۲۲- گزینه «۴»

این گزینه فاقد استعاره است. / مراعات نظیر: دست و پا

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مراعات نظیر (تناسب): «طره و کاکل» / تشبیه: موج آشفتنگی
گزینه «۲»: مجاز: «حرف» مجاز از سخن / کنایه: «لب بستن» و «بی زبان شدن» کنایه از سکوت کردن

گزینه «۳»: تشبیه: باغ به سبب رویدادن بنفشه‌های فراوان گویی چهره حضرت یوسف (ع) است که با سیلی برادرانش کیبودرنگ شده است. / تلمیح: اشاره به داستان حضرت یوسف (ع)

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

(پوریا حسین پور)

۱۲۳- گزینه «۲»

ج) شاعر چهره و دهان معشوق را به خورشید و زهره تشبیه کرده است. (تشبیه مضمراً). د) در مصراع دوم زره ساختن به آب نسبت داده شده است. (کار انسان را غیرانسان انجام می‌دهد). ه) بیت به داستان حضرت خضر (ع) و آب بقا (آب حیات) اشاره کرده است. ب) مصراع دوم این بیت، تضمینی از سعدی است (کیست آن کش سر پیوند تو در خاطر نیست / یا نظر در تو ندارد مگرش ناظر نیست). الف) «انگشت‌نما» کنایه از «مشهور و شناخته‌شده» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

(سیرعلیرضا اعمری)

۱۲۴- گزینه «۲»

واژه «خشت» در ابیات «الف»، «ب»، «د» و «ه» در معنای آجر خام یا نیخته آمده است و در بیت «ج» این واژه به معنای نیزه کوچک است. در بیت «ب» «خشت» با «گل» تناسب دارد و در بیت «ج» با واژه‌های «تیغ و تیر» تناسب ایجاد کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

(سیرعلیرضا اعمری)

۱۲۵- گزینه «۱»

در گزینه نخست تلمیح به داستان معراج حضرت عیسی (ع) دیده می‌شود. ولی در سایر گزینه‌ها صرفاً نام پیامبران ذکر شده و هیچ یک از داستان‌های مربوط به ایشان مورد اشاره واقع نشده است.

توضیح نکته درسی:

حضرت عیسی (ع) با جبرئیل به آسمان می‌رفت. پس از طی آسمان اول و دوم و سوم، در آسمان چهارم، ندایی به جبرئیل رسید که عیسی (ع) را در همین جا باقی‌گذار، او نمی‌تواند بالاتر از این بیاید. پس از جست‌وجو، سوزنی در یقه پیراهن او یافتند. از سوی خداوند ندا رسید که پیامبر من، چون به اندازه سوزنی، تعلق خاطر به دنیا داشت، از صعود بازماند و در همین آسمان چهارم باقی ماند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۱۸- گزینه «۴»

(نسرین بیغری)

الف) اگر ارزش تولیدات یک کشور را از روش «ارزش افزوده» در طول یک سال اندازه‌گیری کنیم، آن را تولید ناخالص داخلی (GDP) می‌نامند. اگر هزینه استهلاک را از آن کم کرده و ارزش تولید هموطنان مقیم خارج از کشور را اضافه کنیم سپس ارزش تولید خارجیان مقیم کشور را کم کرده و در انتها جواب را به جمعیت کل کشور تقسیم کنیم، شاخص به‌دست آمده «تولید خالص ملی سرانه» می‌باشد.

ب) بررسی و اندازه‌گیری‌های مرکز آمار، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و یا بانک مرکزی، تصویری روشن از اقتصاد و روند تغییرات آن و رفاه مردم ارائه می‌کند. به همین دلیل می‌توان گفت آمارهای اقتصادی و حسابداری ملی اهمیت بسیاری دارد.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۶)

(فاطمه میاتی)

۱۱۹- گزینه «۳»

الف)

$$\text{قیمت کالا} = \frac{\text{هزینه استهلاک سالانه کالا}}{\text{عمر مفید کالا}}$$

$$\Rightarrow \frac{100,000,000}{4,000,000} = \text{عمر مفید کالا}$$

$$\Rightarrow \frac{100,000,000}{4,000,000} = 25 = \text{عمر مفید کالا}$$

ب) مقدار هزینه‌ای که باید صرف تعمیر و نگهداری دستگاه شود، همان هزینه استهلاک (هزینه استهلاک = ۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان یا ۴٪ قیمت کالا) است.

ج)

$$\text{تومان} = 15,000,000 = 100,000,000 \times \frac{15}{100} = \text{میزان افزایش قیمت}$$

$$\text{تومان} = 115,000,000 = 100,000,000 + 15,000,000 = \text{قیمت جدید کالا}$$

$$\text{تومان} = 4,600,000 = \frac{115,000,000}{25} = \text{هزینه استهلاک سالانه جدید}$$

$$4,600,000 \times 2 = \text{مجموع هزینه استهلاک ۲ سال آخر کالا با احتساب قیمت جدید} = 9,200,000 \text{ تومان}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

(فاطمه فوهمیان)

۱۲۰- گزینه «۳»

$$= \text{تولید کل به قیمت جاری در سال } 1399$$

$$+ \text{ (قیمت کالای A در سال } 1399 \times \text{مقدار کالای A در سال } 1399)$$

$$\text{(قیمت کالای B در سال } 1399 \times \text{مقدار کالای B در سال } 1399)$$

$$= \text{تولید کل به قیمت جاری در سال } 1399$$

$$\text{تومان } = 328,625 = (750 \times 230) + (135 \times 675)$$

$$= \text{تولید کل به قیمت ثابت در سال } 1399$$

$$+ \text{ (قیمت کالای A در سال } 1398 \times \text{مقدار کالای A در سال } 1399)$$

$$\text{(قیمت کالای B در سال } 1398 \times \text{مقدار کالای B در سال } 1399)$$

$$= \text{تولید کل به قیمت ثابت در سال } 1399$$

$$\text{تومان } = 138,000 = (750 \times 85) + (135 \times 550)$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)

۱۲۶- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا امیری)

تشبیه: بار حسد / «قل الله ثم ذرهم» قسمتی از آیه ۹۱ سوره انعام است و شاعر آن را تضمین کرده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: فاقد تشبیه است. / «نصر من الله و فتح قریب» قسمتی از آیه ۱۳ سوره صف است و شاعر آن را تضمین کرده است.

گزینه ۲: تشبیه‌ها: «کمند بلا»، «کلید نجات»، «تو مانند کلید بلایی» و «تو مانند کلید نجاتی» / مصراع دوم عربی است اما بیت فاقد تضمین است.

گزینه ۳: فاقد تشبیه است. / «بسم الله مجراها» قسمتی از آیه ۴۱ سوره هود است و شاعر آن را تضمین کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۲۷- گزینه ۲»

(سیدعلیرضا امیری)

شهریار در هر دو بیت، مصراع‌ی از حافظ را تضمین کرده است و مصراع‌های دوم از حافظ است.

استعاره‌های بیت نخست: «شاهد عشق شیراز» و «نگار»

استعاره‌های بیت دوم: «غزاله»، «خطاب قرار دادن «صبا»، «غزال» و «رعنا»

توضیح نکات درسی:

در یافتن تضمین به نشانه‌هایی که به شاعر دیگری اشاره دارد، توجه کنید. در بیت نخست «شاهد عشق شیراز» و در بیت دوم «خواجه» به‌طور تلویحی به خواجه حافظ شیرازی اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۲۸- گزینه ۳»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط با آیه صورت سؤال: تجلی خداوند در پدیده‌های عالم مفهوم بیت گزینه ۳: ترجیح زیبایی روی یار بر دیگر پدیده‌های زیبای عالم معنی آیه: به هر طرف روی کنید به سوی خدا روی آورده‌اید. (خدا آنجاست)

مرتبط با بیت «یار بی پرده از در و دیوار / در تجلی است یا اولی الابصار»

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۳۲)

۱۲۹- گزینه ۱»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه مرتبط:

تصور وجود آرامش و آسایش و شادی در جهان، از کوتاه‌اندیشی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «دل عاشق، همیشه جوان و تازه می‌ماند و پیر نمی‌شود».

گزینه ۳: «شکوه شاعر از روزگار به دلیل دشواری در به دست آوردن رزق و روزی

گزینه ۴: «بیان بی‌وفایی روزگار و توصیه شاعر به دل‌ن بستن به آن

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۳۶)

۱۳۰- گزینه ۲»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: تأثیر گذاری راز و نیاز و گریه‌های شبانه مفهوم بیت گزینه ۲: طی شدن روزگار و عمر شاعر با گریه و زاری شبانه (علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۳۸)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱- گزینه ۲»

(رضا نوروزیگی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: اطناب از ویژگی‌های نثر این دوره است.

گزینه ۳: «۳»: محتوای متون دوره سامانی بیشتر علمی است و گاهی نثرهای حماسی، تاریخی و دینی هم دیده می‌شود.

گزینه ۴: «۴»: در این دوره حذف فعل به قرینه دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۳۲- گزینه ۴»

(عزیز الیاسی‌پور)

در همه گزینه‌ها غیر از گزینه ۴، ویژگی زبانی سبک خراسانی، یعنی آمدن دو حرف اضافه با یک متمم، وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۲)

۱۳۳- گزینه ۳»

(عزیز الیاسی‌پور)

گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ ابیاتی شاد و مربوط به سبک خراسانی هستند که بعضاً شامل مدح هم می‌شوند (گزینه‌های ۱ و ۲)، اما بیت گزینه ۳ «مربوط به سبک عراقی است که از ویژگی‌های آن می‌توان به غم‌گرایی و بیان انتقاد اجتماعی اشاره کرد».

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۳)

۱۳۴- گزینه ۳»

(مجتبی فرهادی)

تقابل سجع‌های متوازن و متوازی در این ابیات، آرایه موازنه پدید آورده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۳۵- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا امیری)

در بیت گزینه ۴ «تقارن سجع‌های متوازی منجر به آرایه ترصیع شده است».

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: واژه «ورد» و «فال» سجع متوازی نمی‌سازند.

گزینه ۲: «۲»: واژه «فراق» و «وصال» سجع متوازی نمی‌سازند.

گزینه ۳: «۳»: واژه «ریاح» و «جبال» سجع متوازی نمی‌سازند.

توضیح نکات درسی:

در آرایه ترصیع گاهی به مناسبت قافیه، جایز است که در آخرین کلمات مصراع‌ها، به جای سجع متوازی، از سجع متوازن استفاده شود؛ چنان‌که در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ می‌بینیم ولی از آن جایی که این نکته در کتاب درسی نیامده است، معیار در ترصیع، همچنان تقارن سجع‌های متوازی می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه ۷۴)

۱۳۶- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

الف) تقارن سجع‌های متوازی منجر به ترصیع شده است.

شکرشکن است یا سخنگوی من است

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

عنبرذقن است یا سمن‌بوی من است

ب) تکرار مصوت بلند «ا»: واج‌آرایی

ج) تقارن سجع‌ها، اعم از متوازی و متوازن منجر به موازنه شده است.

نوازنده بلبل به باغ اندرون

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

گرازنده آهو به راغ اندرون

د) واژه‌های «خمیده» در پایان نیم‌مصراع و «کشیده» در پایان مصراع

نخست، سجع متوازی ساخته‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بیت «ج» فاقد ترصیع است.

گزینه ۲: بیت «د» فاقد موازنه است.

گزینه ۴: بیت «ج» فاقد ترصیع است.

توضیح نکته درسی:

ترصیع نوع خاصی از موازنه است، بنابراین هر ترصیعی موازنه است ولی هر

موازنه‌ای ترصیع نیست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، ترکیبی)

۱۳۷- گزینه ۳»

(مجتبی فرهاری)

تقطیع هجایی یک مصراع از بیت صورت سؤال و یک مصراع از بیت

گزینه ۳»:

هر	هَلْ	کِ	زِ	خَا	کِ	مَنْ	بِ	رُو	یَدِ
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-
تَنْ	رَا	چِ	مَ	خَلِ	کِ	دِرِ	حَ	رِی	مَشِ
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: ---U / U--- / ---U / U---

گزینه ۲: ---U / -U-U / U---

گزینه ۴: ---U / U---U / U---U / U---

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۳۸- گزینه ۳»

(پوریا حسین‌پور)

در این مصراع علاوه بر اینکه باید واج «ر» در واژه «درتده» به خاطر وجود

تشدید، دو بار خوانده شود، میان واژه‌های «باش» و «ای» نیز حذف همزه

اتفاق می‌افتد:

بُ	رُو	شِیَ	رِ	دِرِ	رِنِ	دِ	بَا	شِی	دِ	غَلِ
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۳۹- گزینه ۱»

(پوریا حسین‌پور)

آخرین واژه در عبارت «ج»، کلمه «نشسته» است که به هجاهای «نَشَسَا/ت» تقسیم می‌شود. توجه داشته باشید که «ه» در واژه «نشسته» صدای کسره می‌دهد و بنابراین واژه «نشسته» به هجای کوتاه ختم می‌شود نه بلند. در عبارت «د» نیز واژه «مدار» آخرین کلمه عبارت است و هجاهای این واژه نیز به این شکل است: «مَدَ دار». هجای «دار» یک هجای کشیده است نه یک هجای بلند.

توجه: در این سؤال با مصراع یا بیت مواجه نیستیم که هجای آخر را همیشه بلند در نظر بگیریم.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۴۰- گزینه ۴»

(عزیز الیاس‌پور)

گزینه‌های ۱، ۲ و ۳، بر لزوم پنهان کردن مزیت‌ها و محاسن برای رسیدن به مقصود تکیه دارند، اما در گزینه ۴ «شاعر محاسبه‌گری و عاقبت‌اندیشی را دلیل بر زندگی عقلانی می‌داند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۷۸)

عربی زبان قرآن (۱) و (۳)

۱۴۱- گزینه ۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«لَمَّا شَاهَدْنَا»: هنگامی که دیدیم (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أوراق الأشجار الجافة»: برگ‌های خشک درختان (رد گزینه ۱) / «دموع المزارعين المنهمة»: اشک‌های ریزان کشاورزان (رد سایر گزینه‌ها) / «تمتینا»: آرزو کردیم (رد گزینه‌های ۳ و ۴؛ «از خدا» در گزینه ۴ اضافی است) / «أن ينزل»: که ببارد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «المطر»: باران / «علی أراضینهم»: بر زمین‌هایشان (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۱۴۲- گزینه ۱»

(مرتضی کاظم شیرووری)

«یستعین»: یاری می‌جوید (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «البشر»: بشر / «بالبکتیریا المضيئة»: از باکتری نورانی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «تعیش»: زندگی می‌کند (رد گزینه ۳) / «تحت عیون بعض الأسماک»: زیر چشمان برخی ماهیان / «لإنارة المدن»: برای نورانی کردن شهرها (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۱۴۳- گزینه ۲»

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

ترجمه صحیح آیه: و این، روز رستاخیز است ولی شما نمی‌دانستید! توجه: «هذا» در این آیه، مبتدا و «یوم» خبر است.

(ترجمه)

۱۴۴- گزینه ۳»

(فاله مشیرپناهی - هگلان)

«می‌خواهیم»: تُرید (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «دنبال... بگردیم»: نَبِحث عن... / «آیه یا حدیثی»: آیه أو حدیث (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «به... اشاره کند»: یُشیر إلی... (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «تعمت‌های الهی»: التعم الإلهیة، الأنعم الإلهیة (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه)

۱۴۵- گزینه ۲»

(سیر مفعولی مرتضوی)

در گزینه ۲»، «مفعول و منصوب» نادرست است. «تَشَجَّعَ» فعل متعدی است، «بعض» مفعول آن است و «السَّائِحِينَ» مضاف الیه و مجرور است.

(تلیل صرفی و اعراب)

۱۴۶- گزینه ۲»

(نویر امسکی)

در این گزینه، «أَحْسَنُوا» صحیح است؛ زیرا فعل ماضی از باب افعال است و باید بر روی عین الفعل، حرکت فتحه داشته باشد.

(ضبط حرکات)

۱۴۷- گزینه ۴»

(سیر مفعولی مرتضوی)

گرسنه: کسی که احساس نیاز شدیدی به خوردن غذاها می کند! (صحیح)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱»: گوشت: قسمتی قوی از بدن که استخوان بر روی آن است! (نادرست)

گزینه ۲»: بیماری: کسی که احساس درد می کند در حالی که در سلامتی نیست! (نادرست)

گزینه ۳»: رسانا: ماده ای که مانع از عبور جریان برق یا مانند آن می شود! (نادرست)

(واژگان)

۱۴۸- گزینه ۳»

(ابراهیم امیری - بوشهر)

«أعشاب» خبری است که موصوف برای «المفيدة» واقع شده است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱»: «تحوّل» خبر است که فعل می باشد.

گزینه ۲»: «تلامیذ» خبر و مضاف است. («مدرسة» مضاف الیه آن است.)

گزینه ۴»: «خیر» خبری است که نه موصوف است و نه مضاف.

(انواع هملات)

۱۴۹- گزینه ۲»

(قاله مشیرپناهی - هگلان)

در صورت سؤال آمده است که: هنگامی که پدر و مادر به پیشرفت فرزندشان امیدوار هستند، به او می گویند:...

برای بیان امید و امیدواری از حرف «لَعَلَّ» استفاده می شود؛ لذا عبارت داده شده در گزینه ۲» که می گوید: «امید است (شاید) تو در درس هایت پیشرفت کنی!» امیدواری پدر و مادر به پیشرفت درس های فرزندشان را بیان می کند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱»: کاش تو در درس هایت پیشرفت کنی!

گزینه ۳»: بی گمان تو در درس هایت پیشرفت می کنی!

گزینه ۴»: تو بدون شک در درس هایت پیشرفت خواهی کرد!

(انواع هملات)

۱۵۰- گزینه ۳»

(سیر مفعولی مرتضوی)

در صورت سؤال گفته شده که «لا» را مشخص کنید که حکم بعدش را به طور عام نفی کند. می دانیم که ترجمه «لا»ی نفی جنس به صورت «هیچ ... نیست» می باشد که حکم بعدش را کاملاً نفی می کند. در گزینه ۳» پس از «لا» یک اسم مفرد نکره (فضیلة) آمده است، پس «لا»ی نفی جنس داریم.

(انواع هملات)

تاریخ (۳)

۱۵۱- گزینه ۲»

(علی ممد کریمی)

افغان ها پس از تصرف اصفهان و فروپاشی حکومت صفویان، به دلیل ناتوانی در تسلط بر تمام قلمرو صفوی و ناآشنایی با اصول کشورداری، نتوانستند حاکمیت مقتدری در ایران تشکیل دهند.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۱۶)

۱۵۲- گزینه ۴»

(علی ممد کریمی)

حکومت نادرشاه بر اقتدارگرایی مطلق شاه و تمرکز بر امور نظامی و ارتش متکی بود و نهادهای اداری در عصر حکومت او رونق چندانی نداشتند. نادرشاه در امور اداری و اقتصادی، بیشتر از دوستان و نزدیکانش به عنوان مشاور استفاده کرد و به وزارت و دیوان سالاری توجهی نداشت.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه های ۲۱ و ۲۲)

۱۵۳- گزینه ۳»

(علی ممد کریمی)

تداوم جنگ های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه و نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده به کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی انجامید.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۲)

۱۵۴- گزینه ۴»

(علیرضا رضایی)

پرتغالی ها و اسپانیایی ها نخستین استعمارگرانی بودند که به هند وارد شدند. دولت گورکانی به اروپاییان امتیازات تجاری و گمرکی قابل توجهی داد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۵)

۱۵۵- گزینه ۳»

(علیرضا رضایی)

یکی از پیامدهای انقلاب باشکوه انگلستان، این بود که منشأ الهی سلطنت نفی و مجلس منشأ قدرت و تعیین کننده اختیارات پادشاه شناخته شد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۶)

۱۵۶- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

دولت آمریکا با بهره‌گیری از نیروی کار بردگان آفریقایی اقتصاد خود را توسعه بخشید و در پایان سده ۱۹ م به پیشرفت‌های وسیع سیاسی، اقتصادی و صنعتی دست یافت و به رقیبی برای کشورهای استعمارگر اروپایی تبدیل شد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۷)

۱۵۷- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

دولت انگلستان، در سال ۱۸۵۷ م پس از سرکوب شورش سربازان هندی، رسماً هند را جزئی از قلمرو خویش اعلام کرد و ملکه انگلستان به امپراتریس هند و بریتانیا ملقب شد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۵)

۱۵۸- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

در کشور فرانسه تحت‌تأثیر عصر روشنگری اروپا، فلاسفه و روشنفکرانی ظهور کردند که اندیشه‌های آنان مردم را به سوی انقلاب رهنمون ساخت. روسو یکی از روشنفکران این عصر، بر اهمیت انتخابات تأکید می‌کرد و تشکیل حکومت را حاصل قراردادی اجتماعی می‌دانست.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۸)

۱۵۹- گزینه «۳»

(پوار میربلوکی)

با وقوع انقلاب صنعتی، نخستین تحول صنعتی در نساجی و پارچه‌بافی صورت گرفت. سپس این انقلاب در کشاورزی، حمل و نقل و دیگر بخش‌های تولید نیز رخ داد و در نتیجه آن، تولیدات صنعتی افزایش قابل توجهی یافت.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۳۰)

۱۶۰- گزینه «۳»

(پوار میربلوکی)

پتر کبیر با استخدام کارشناسان اروپایی، تأسیس مدارس و دانشگاه‌های جدید و تقویت ارتش به ویژه نیروی دریایی، کشور روسیه را وارد مسابقه استعمار کرد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۳۱)

جغرافیا (۳)

۱۶۱- گزینه «۲»

(مهمرد رضا مهموردی‌ها)

در دوران معاصر، افزایش شهرنشینی و رشد و توسعه شهرها و تمرکز جمعیت در آن‌ها از یک سو و کاهش تدریجی روستانشینی و مهاجرت نیروی کار کشاورزی از روستاها به شهرها از سوی دیگر موجب به‌وجود آمدن مسائل و مشکلاتی در این سکونتگاه‌ها شده است.

(پغرافیای (۳)، پغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۱)

۱۶۲- گزینه «۳»

(مهمرد رضا مهموردی‌ها)

در کشور ما ایران، پدیده حاشیه‌نشینی در اطراف برخی از شهرهای بزرگ به وجود آمده است.

(پغرافیای (۳)، پغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۲)

۱۶۳- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

فرصت‌های شغلی در شهرها محدود و ناکافی است؛ به همین دلیل مهاجران به کارهایی مانند کارگری موقتی و روزمزد یا خدمتکاری در رستوران‌ها و نظایر آن مشغول می‌شوند.

(پغرافیای (۳)، پغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۳)

۱۶۴- گزینه «۲»

(مهمرد رضا مهموردی‌ها)

خسارت وارد کردن به اموال عمومی، بناها و آثار فرهنگی یکی از انحرافات اجتماعی در شهرها است که به آن وندالیسم شهری می‌گویند. برای مقابله با این آسیب‌های اجتماعی در شهرها و تأمین امنیت، نخست باید علل و ریشه‌های این آسیب‌ها مانند فقر و بیکاری شناسایی شود و از بین برود.

(پغرافیای (۳)، پغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۴)

۱۶۵- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

یکی از ارکان مهم پایداری شهری و شهر سالم به حداقل رساندن آلودگی و تخریب محیط زیست است، بنابراین امروزه تلاش بر این است که در مدیریت شهری به این جنبه توجه شود.

(پغرافیای (۳)، پغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۴)

۱۶۶- گزینه «۲»

(مهمرد رضا مهموردی‌ها)

شهر موجودی زنده و فعال و انسان موجودی زیباست. از همین رو، در طراحی و مدیریت شهری، زیبایی شهر و فضاهای مختلف آن به‌طوری که انسان در آن احساس آرامش و تعلق خاطر کند، اهمیت زیادی دارد. به‌علاوه معماری و طراحی شهر بازتاب فرهنگ و هویت شهروندان است.

(پغرافیای (۳)، پغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۵)

۱۶۷- گزینه «۳»

(مهمرد رضا مهموردی‌ها)

شهر هوشمند به شهری گفته می‌شود که در آن برای امور مختلف مانند حمل و نقل، مصرف انرژی، مدیریت ترافیک و ... از فناوری اطلاعات و ارتباطات استفاده می‌شود.

در تأمین برق شهر یزد از طریق صفحات خورشیدی، از فناوری اطلاعات و ارتباطات استفاده نشده است.

(پغرافیای (۳)، پغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۱۶۸- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

شهر پایدار شهری است که نیازهای اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ساکنان آن به‌طور مناسب و عادلانه برطرف می‌شود؛ بدون اینکه منافع نسل‌های آینده به خطر بیفتد و شهر و فعالیت‌های شهری کمترین تأثیر نامطلوب را بر محیط زیست دارد. در عبارت گزینه «۲» برای تأمین نیازهای شهروندان منافع نسل‌های آینده به خطر می‌افتد؛ بنابراین با مفهوم شهر پایدار در تناقض است.

(یغرافیای (۳)، یغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۸)

۱۶۹- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

کاربری زمین یعنی چگونگی استفاده از زمین. در این مطالعه پراکندگی انواع عملکردهای شهری بررسی می‌شود.

(یغرافیای (۳)، یغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۸)

۱۷۰- گزینه «۳»

(مهم‌رضا مهم‌رودی‌ها)

سرانه عبارت است از نسبت مساحت هر کاربری به جمعیت:

$$\text{سرانه} = \frac{۵۸۰۰۰}{۱۲۰۰۰} = ۴ / ۸ = ۵$$

(یغرافیای (۳)، یغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۹)

تاریخ (۱) و (۲)

۱۷۱- گزینه «۴»

(علی مهم‌رودی)

اوستایی، زبانی بوده که مردمان بخشی از نواحی شرقی ایران به آن سخن می‌گفتند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۶)

۱۷۲- گزینه «۲»

(علی مهم‌رودی)

معماری ساسانی با بنای کاخ اردشیر در فیروزآباد فارس (گور) آغاز شد و با ساخت کاخ تیسفون به اوج رسید.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۵۰)

۱۷۳- گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

کتاب تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل بیهقی در تاریخ غزنویان از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای است.

از معروفترین آثار تاریخ محلی می‌توان به تاریخ سیستان از مؤلفی ناشناخته، در موضوع تاریخ سیستان از ایام قدیم تا سال ۷۲۵ ق اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۷۴- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

بسیاری از شاعران مانند انوری، شاعر دوره سلجوقی در قصیده‌نامه‌های خراسان، به خوبی اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمان خود را نقد کرده‌اند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۷۵- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

بسیاری از مورخان مانند یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی و ابن اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۵)

۱۷۶- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

مهم‌ترین ویژگی تاریخ‌نگاری روایی، در این بود که تاریخ‌نگاران، بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

۱۷۷- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)

پس از آنکه سران قریش در جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا (ص) ناکام ماندند، تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۸)

۱۷۸- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)

پیمان‌نامه عمومی یا به تعبیر رایج در عصر ما، قانون اساسی مدینه، مهم‌ترین اقدام پیامبر برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجمی در چارچوب دین اسلام به شمار می‌رود.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۵)

۱۷۹- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)

تغییر قبله مسلمانان از بیت‌المقدس به سوی مکه، یکی از اقداماتی بود که به فرمان الهی و در پی بهانه‌جویی یهودیان صورت گرفت.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۸)

۱۸۰- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)

با فتح مصر، سلطه و نفوذ سیاسی - نظامی امپراتوری روم شرقی در آن سرزمین از بین رفت، شام از خطر هجوم رومیان تا حدودی در امان ماند و زمینه برای پیشروی مسلمانان در دیگر مناطق آفریقا مهیا شد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)



جغرافیا (۲)

۱۸۱- گزینه «۳»

(مهم‌رژها مسموری‌ها)
 ناحیه، بخشی از سطح زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد؛ به طوری که با بخش‌های مجاور خود متفاوت است. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد.

(بجغرافیای (۲)، ناحیه پیست؛، صفحه‌های ۳ و ۵)

۱۸۲- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)
 هر ناحیه کره زمین با دیگر نواحی مبادلات اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دارد. نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند.

(بجغرافیای (۲)، ناحیه پیست؛، صفحه ۱۳)

۱۸۳- گزینه «۴»

(مهم‌رژها مسموری‌ها)
 - در ناحیه استوا (حاره) به دلیل تابش مستقیم آفتاب، یک کانون کم فشار ایجاد می‌شود.

- در ناحیه جنب حاره به دلیل فرونشینی هوای سنگین، یک مرکز پرفشار تشکیل می‌شود.

- در ناحیه معتدله به دلیل صعود هوا در اثر توده‌هواهای قطبی منطقه کم‌فشار تشکیل می‌شود.

(بجغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۲۶)

۱۸۴- گزینه «۳»

(مهم‌رژها مسموری‌ها)
 بیابان گبی در قاره آسیا، به علت دوری از منابع رطوبتی ایجاد شده است و جزو بیابان‌های سرد به‌شمار می‌رود.

در مناطق جنب حاره‌ای، مانند صحرای بزرگ آفریقا، آتاکاما، دشت لوت و ... توده‌های هوا در حوالی مدارهای رأس‌السرطان و رأس‌الجدی فرومی‌نشینند و منطقه پرفشار را به‌وجود می‌آورند.

(بجغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

۱۸۵- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)
 «زاویه تابش خورشید و میزان پراکندگی آن بر روی زمین یکنواخت نیست.»

مایل بودن محور زمین موجب می‌شود که اشعه خورشید به مناطق استوایی، عمود و نزدیک به عمود بتابد و زاویه تابش به سمت قطب مایل و مایل‌تر شود. بنابراین، مقدار انرژی خورشیدی که هر سانتی‌متر مربع از زمین در مناطق استوایی دریافت می‌کند، بسیار بیشتر از مقداری است که مناطق قطبی جذب می‌کنند.

(بجغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۲۳)

۱۸۶- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)
 در برخی نواحی کوهستانی‌ای که سنگ‌ها قابلیت حل شدن در آب را داشته باشند، مانند سنگ‌های آهکی یا گچی و نظایر آن، آب‌های جاری با نفوذ به زیر زمین از طریق درزها و شکاف‌ها و حل کردن سنگ‌ها در خود، پدیده‌های فرسایشی مانند غارهای طبیعی و چشمه‌های آهکی پدید می‌آورند که در اصطلاح به آن‌ها اشکال «کارستی» گفته می‌شود در ایران، اشکال کارستی به‌ویژه در کوه‌های زاگرس زیاد است. غارهای علی صدر و کتله‌خور نمونه‌ای از اشکال فرسایشی کارستی هستند.

(بجغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۳۵ و ۴۶)

۱۸۷- گزینه «۲»

(مهم‌رژها مسموری‌ها)
 فلات‌ها، سرزمین‌های مرتفع و نسبتاً همواری هستند که در کوهستان‌ها محصوراند. کوه‌ها، ناهمواری‌های برجسته و مرتفعی هستند که معمولاً دامنه‌های تند و قله‌های برجسته دارند.

(بجغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۳۸)

۱۸۸- گزینه «۲»

(مهم‌رژها مسموری‌ها)
 شکل صورت سؤال نشان‌دهنده یک فرورفتگی است؛ چون ارتفاع به طرف مرکز شکل رفته‌رفته کم‌تر می‌شود، نقطه A در ارتفاع ۱۶۵ متری واقع شده است. کف این فرورفتگی دره محسوب می‌شود.

(بجغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۵۱)

۱۸۹- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)
 هرچه ارتفاع گیاهان افزایش می‌یابد، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی، انبوهی و درجه رشد و همچنین فصل رویش آن‌ها کمتر و کوتاه‌تر می‌شود.

(بجغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۵۷)

۱۹۰- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)
 کمبود آب برای کشاورزی از محدودیت‌های مناطق بیابانی محسوب می‌شود؛ اما در مناطق کوهستانی آب فراوان وجود دارد.

(بجغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۵۹ و ۶۲)

جامعه‌شناسی (۳)

۱۹۱- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)
 - علوم انسانی به دلیل این که به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند، علوم تفهیمی نامیده می‌شوند.
 - جامعه‌شناسی کلان، به مطالعه ساختار اجتماعی می‌پردازد.
 - موضوع فلسفه، اصل وجود است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۲، ۱۵ و ۱۶)

۱۹۲- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاپیک)

تشریح موارد نادرست:

- جامعه‌شناسی یکی از شاخه‌های علوم اجتماعی است.
- در جامعه‌شناسی براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته‌اند.
- علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را نیز دارد.

(پایه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳، ۱۵ و ۱۶)

۱۹۳- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

فواید علوم طبیعی:

- شناخت طبیعت و قوانین حاکم بر آن
- پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت
- رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت

فواید علوم اجتماعی:

نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری
داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آنها

(پایه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۱۹۴- گزینه «۱»

(مبیناسارات تاپیک)

- علوم طبیعی از حوادث طبیعی پیشگیری می‌کند تا بر طبیعت تسلط یابد.
- علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند تا تأثیر اجتماعات بر زندگی انسان را توضیح دهند.

(پایه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۱۹۵- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

در همه دانش‌های علمی روش مطالعه یکسان است ← پوزیتیویسم
چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی ← ساختار اجتماعی
شناسایی نظم در کنار بی‌نظمی ← آشنایی‌زدایی
رویکردی که جامعه‌شناسی را در زمره دانش‌های ابزاری قرار می‌دهد ←
جامعه‌شناسی تبیینی

(پایه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰، ۲۱ و ۲۳ تا ۲۶)

۱۹۶- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

پیش‌بینی کنش‌های انسان‌ها برای یکدیگر ← قواعد اجتماعی
نگاه از بیرون ← روش جامعه‌شناسی تبیینی
همانند خودرویی است که روشن شده و در حرکت است ← نظام اجتماعی
یکسان دانستن طبیعت و جامعه ← تقلیل انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم
اجتماعی

(پایه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۳، ۲۴، ۲۷ و ۲۹)

۱۹۷- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

در رویکرد تبیینی انسان‌ها قادر نخواهند بود که تغییری بنیادین در جامعه به‌وجود آورند و جامعه، مخلوق و محصول کنش‌های انسان‌ها نیست.
طرفداران این دیدگاه گمان می‌کنند که همه جوامع، مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند و از جوامع ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند، در حالی که واقعیت این است که انسان‌ها می‌توانند جوامع و تاریخ‌های گوناگونی را پدید آورند.

(پایه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۱۹۸- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی ← برجسته‌سازی شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی مانند ماشین و بدن
میان پدیده‌هایی که پیش‌تر در ارتباط با هم دیده می‌شوند، روابط جدیدی طرح می‌شود ← تبیین
تضمین پیش‌بینی رفتارها با تطمیع و تهدید و اجبار ← برقراری نظم براساس مناسبات بیرونی

(پایه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵، ۲۷ و ۲۸)

۱۹۹- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

الف ← برداشت روزافزون از منابع تجدید ناپذیر و رشد جمعیت ← پویایی نظام اجتماعی
ب ← پرسشنامه
ج ← فواید نظم اجتماعی
د ← هنر آشنایی‌زدایی

(پایه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰، ۲۱، ۲۴ و ۲۵)

۲۰۰- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

لمبروزو با روش تبیینی می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی تشخیص دهد. کنت، بنیانگذار جامعه‌شناسی تبیینی، دانش علمی را به دانش تجربی محدود می‌دانست.
رویکرد تبیینی جامعه و نظم اجتماعی براساس مناسبات بیرونی را توضیح می‌دهد.
ساختار اجتماعی را در گروه‌های رسمی بهتر می‌توان دید.

(پایه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۶ تا ۲۸)

جامعه‌شناسی (۱)

۲۰۱- گزینه «۲»

(علیرضا هیرری)

مردم این جامعه فرضی مهم‌ترین موضوع زندگی را دورافتاده بودن می‌دانند و بنابراین تلاش می‌کنند تا در اقتصاد، فرهنگ، سیاست و ... دورافتاده باشند. زیرا دورافتاده بودن، تبدیل به آرمان آن‌ها شده است. یکی از ارزش‌هایی که ذیل دور افتاده بودن وجود دارد، ارزش تنهایی است. مردم این شهر، تنهایی را یک ارزش می‌دانند. یعنی همگی آن را چیز خوبی می‌دانند. اما از طرف دیگر، مردم براساس ارزش تنهایی عمل نمی‌کنند و عده زیادی خلاف آن عمل می‌کنند. بنابراین تنهایی در این جامعه، یک ارزش است که در قلمروی آرمانی آن قرار دارد ولی بیرون از قلمروی واقعی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: داوری در مورد عقاید و ارزش‌ها توسط عقل و وحی انجام می‌شود و علوم تجربی توان داوری درباره عقاید و ارزش‌ها را ندارد. همچنین تنهایی در قلمروی آرمانی این جامعه، حضور دارد زیرا همه مردم در ذهنشان دوست دارند که تنهایی ایجاد شود.

گزینه «۲»: هدف این جامعه این است که مردم بیشتر تنها باشند. بنابراین هر چه مردم بیشتر تنها باشند، جامعه بیشتر به هدف خود رسیده است.

همچنین اجتماعی بودن در قلمروی آرمانی آن‌ها نیست زیرا هیچکدام دوست ندارند که اجتماعی باشند، ولی چاره‌ای جز این ندارند.

گزینه «۳»: امکان اجتماعی بودن در این جامعه وجود دارد، زیرا در متن آمده است که مردم از خانه خارج می‌شوند و با هم ارتباط می‌گیرند. تنهایی در اینجا یک ارزش هست ولی امکان عمل خلاف آن ارزش هم وجود دارد. به علاوه تنهایی یک ارزش غیرعلمی است زیرا با طبیعت انسان سازگاری ندارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۴)

۲۰۲- گزینه «۴»

(علیرضا هیرری)

حق و باطل بودن ارزش‌ها و عقاید کلان درباره انسان و جهان را با روش‌ها و علوم تجربی نمی‌توان شناخت. علوم مبتنی بر عقل و وحی، دو ابزار مهم برای شناخت عقاید و ارزش‌ها هستند.

جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند.

از نظر این جوامع، عقاید و ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آن‌ها را بشناسیم و برای داوری درباره درست و غلط بودن یا حق و باطل بودن آن‌ها راهی نداریم.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۲۰۳- گزینه «۱»

(علیرضا هیرری)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: اگر عقاید و ارزش‌های جامعه، مطابق حق باشد، حقیقت وارد قلمرو آرمانی می‌شود و اگر هنجارها و اعمال جامعه، مطابق حق باشد، حقیقت وارد قلمرو واقعی می‌شود. بنابراین عبارت اول این گزینه صحیح نیست.

گزینه «۳»: اعتقاد به حقیقت و عمل براساس آن‌ها، باعث وارد شدن حقیقت به قلمرو آرمانی و واقعی جامعه می‌شود در صورتی که در عبارت اول این گزینه بیان شده که «از حق گسسته و به سوی باطل گام بر می‌دارند»

گزینه «۴»: بینش و گرایش جوامع باعث حق یا باطل شدن ارزش‌ها نمی‌شود و حق و باطل بر مدار بینش و گرایش جوامع نیست. بنابراین عبارت اول این گزینه، صحیح نیست.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

۲۰۴- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

- هویت، با نوعی احساس مثبت و منفی همراه است.

- در به‌دست آوردن منزلت نقشی نداریم، اما می‌توانیم با تلاش و کوشش خود آن را تغییر دهیم.

- در جامعه سرمایه‌داری هویت افراد بیشتر به ثروت و توان اقتصادی وابسته است.

جامعه‌شناسان و انسان‌شناسان، درباره ابعاد اجتماعی هویت انسان‌ها بحث می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۳، ۶۴، ۶۹ و ۷۳)

۲۰۵- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

جهان اجتماعی مانع شکوفایی برخی از اخلاقیات می‌شود:

جهان اجتماعی ← جهان نفسانی

یک انسان باتقوا، جهانی را تغییر می‌دهد:

جهان نفسانی ← جهان اجتماعی

برای هر کاری که نیت آدمی در انجام آن قوی باشد، بدن دچار ضعف و ناتوانی نمی‌شود:

جهان نفسانی ← جهان طبیعی

در شرایط اقلیمی متفاوت، شیوه زندگی اجتماعی مردم متفاوت است: جهان طبیعی ← جهان اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۶۸)

۲۰۶- گزینه ۳»

(فاطمه صفری)

سفیدپوست ← انتسابی، فردی، ثابت
سخت کوش ← اکتسابی، فردی، متغیر
کشاورز ← اجتماعی، اکتسابی، متغیر
کانادایی ← اجتماعی، انتسابی، ثابت

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۲۰۷- گزینه ۱»

(الهام رضایی)

- «عبارت اول»: جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد، بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند؛ یعنی آن فرد را به‌عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد.
- «عبارت دوم»: اقناع روشی است که به وسیله آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: تشویق و پاداش
گزینه ۳: تنبیه و مجازات
گزینه ۴: جامعه‌پذیری
- «عبارت سوم»: فرهنگ‌هایی قدرت اقناع بیشتری دارند که: ۱. ظرفیت عقلانی و منطقی بیشتری دارند. ۲. با فطرت آدمیان سازگارترند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶ و ۷۹)

۲۰۸- گزینه ۴»

(الهام رضایی)

جامعه‌ای که برای کنترل اجتماعی روش‌های مناسبی دارد:

- در معرض آسیب قرار نمی‌گیرد.
- در بازتولید هویت دچار مشکل نمی‌شود.
- دوام و بقای آن تهدید نمی‌شود.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۸۰)

۲۰۹- گزینه ۲»

(الهام رضایی)

- اگر جامعه روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد:

۱- در معرض آسیب‌ها و ناهنجاری‌های بیشتری قرار می‌گیرد.
۲- بازتولیدش با مشکل مواجه می‌شود.
۳- دوام و بقای آن تهدید می‌گردد.
- اگر فرهنگ، قدرت اقناع بالایی داشته باشد، افراد، کنش‌ها و اعمال متناسب با فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند.

- در صورتی که جامعه‌پذیری وجود نداشته باشد، افراد نقش‌های اجتماعی را نمی‌پذیرند.

- هر جامعه‌ای علاوه بر جامعه‌پذیری، برای پیشگیری و کنترل کژروی‌های اجتماعی، از روش‌های تبلیغ و اقناع، تشویق و پاداش، تنبیه و مجازات استفاده می‌کند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶ و ۷۸ تا ۸۰)

۲۱۰- گزینه ۲»

(الهام رضایی)

بررسی عبارت نادرست:

تشویق و تنبیه غیررسمی که بیشتر توسط خانواده، هم‌سالان و عموم افراد جامعه انجام می‌شود، آثار و نتایج عمیق‌تری دارد.

توضیح نکات درسی:

فرهنگ‌پذیری همان جامعه‌پذیری است.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۵، ۷۶ و ۷۹)

فلسفه دوازدهم

۲۱۱- گزینه ۴»

(مبیر پیرسینلو)

علت چیزی است که به چیزی دیگر (یعنی معلول) وجود می‌دهد و آن چیز را به وجود می‌آورد؛ یعنی تا علت نباشد، آن چیز هم پدید نمی‌آید؛ پس اساساً رابطه علیت جز به وجود علت به چیز دیگری اتکا ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: رابطه علیت یک رابطه وجودی است و علت، معلول را به وجود می‌آورد.

گزینه ۲: شاید نخستین مسئله‌ای که فکر بشر را به خود متوجه ساخته و او را به تفکر و اندیشه وادار کرده، چگونگی رابطه علیت و معلول باشد.

گزینه ۳: کلمه «چرا» (زبان) بازتابی از درک همین رابطه در ذهن انسان‌هاست.

(فلسفه (۲)، پیمان علی و معلولی، صفحه ۱۴)

۲۱۲- گزینه ۱»

(الهه فاضلی)

تنها تفاوت هیوم با دیگر تجربه‌گرایان در این است که آن‌ها علیت را واقعی پنداشته، اما هیوم آن را جعلی و حاصل عادت ذهنی می‌داند.

هم هیوم و هم تجربه‌گرایان مبنای شناخت را حس قرار داده و به شناخت تجربی معتقدند. همچنین منشأ درک علیت از دیدگاه هر دو گروه، ترتیب و توالی حوادث است.

(فلسفه (۲)، پیمان علی و معلولی، صفحه ۱۶)

۲۱۳- گزینه ۴»

(کیمیا طوماسبی)

از نظر فلاسفه مسلمان، پس از شکل‌گیری ذهن و درک اصل امتناع اجتماع نقیضین است که وقتی کودک صدایی را می‌شنود یا حرکتی را مشاهده می‌کند، به دنبال منشأ صدا و عامل حرکت برمی‌آید؛ یعنی از این به بعد است که متوجه می‌شود حوادث، خود به خود رخ نمی‌دهند و دارای علل و عواملی هستند و آن علل را می‌توان پیدا کرد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: این عبارت بیانگر دیدگاه دکارت، فیلسوف اروپایی عقل‌گرا است. گزینه ۲: هم‌زمانی و توالی میان حوادث مختلف را از طریق حس و تجربه درک می‌کنیم.

گزینه ۳: پس از شکل‌گیری ذهن و درک اصولی از قبیل امتناع اجتماع نقیضین است که انسان مفاهیمی از قبیل علت و معلول را درک می‌کند.

(فلسفه (۲)، پیمان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۱۴- گزینه «۲»

(الله فاضلی)

فیلسوفان مسلمان همانند دکارت علیت را یک قاعده عقلی می‌پنداشتند و همانند هیوم معتقد بودند مبنای علیت نمی‌تواند تجربه باشد.

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۲۱۵- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسبی)

حکم به اینکه برق علت روشن شدن اتاق است، تنها از طریق عقل صورت می‌پذیرد و تجربه فقط تعاقب و پشت‌سرهم آمدن دو حادثه را درک می‌کند.

توجه کنید که حواس روشن شدن اتاق را درک می‌کند، اما درک اینکه علت این روشنایی چه بوده تنها از طریق عقل میسر است.

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۲۱۶- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسبی)

از دیدگاه هیوم رابطه ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست و آن را نمی‌توان از طریق مشاهده حسی و تجربه به دست آورد و باید یک راه تجربی دیگر برای آن پیدا کرد. او می‌گوید حس فقط می‌تواند اجسام و رنگ‌ها و شکل‌ها و اموری از این قبیل را به ما نشان دهد؛ مثلاً چشم می‌بیند که با آمدن خورشید به آسمان، زمین روشن می‌شود اما اینکه یک رابطه ضروری میان طلوع خورشید و روشنی زمین باشد، چنین چیزی با حس قابل مشاهده نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این عبارت نظر سایر تجربه‌گرایان غیر از هیوم است.

گزینه‌های «۲» و «۴»: هیوم معتقد نبود که این مفهوم ضرورت علی و معلولی از ابتدا در ذهن باشد؛ بلکه انسان از طریق مشاهده مکرر و تجربه مکرر برخی حوادث، برایش این گونه تداعی می‌شود که پس «ب» که همواره با «الف» می‌آید ضرورتاً از «الف» ناشی می‌شود و این تداعی، گرچه بر اثر تجربه و تکرار تجربی شکل گرفته، اما یک امر ذهنی و عادت ذهنی است.

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه ۱۶)

۲۱۷- گزینه «۲»

(مبیر پیرسینلو)

یکی از نتایج اصل سنخیت آن است که انسان از هر چیزی انتظار آثار متناسب با آن را دارد؛ به همین سبب، می‌کوشد ویژگی‌های هر شیء را بشناسد و به تفاوت‌های آن با اشیای دیگر پی ببرد تا بهتر بتواند آثار ویژه آن را شناسایی کند. البته برای این که بدانیم از هر علتی کدام معلول پدید می‌آید، باید از تجربه کمک بگیریم و از طرق مختلف تجربی، آثار و معلول‌های هر علتی را شناسایی کنیم. تنها در گزینه «۲» این روند طی شده است.

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۲۱۸- گزینه «۱»

(کیمیا طوماسبی)

طبق اصل وجوب علی و معلولی می‌توان گفت چنانچه علت وجود داشته باشد معلول نیز ضرورتاً وجود خواهد داشت و هم‌چنین از وجود معلول می‌توان به این پی برد که علت آن نیز وجود داشته است، زیرا معلول قطع نظر از علت امکان ذاتی دارد و با آمدن علت است که وجود معلول ضرورت می‌یابد.

عبارت صورت سوال و سایر گزینه‌ها به اصل سنخیت میان علت و معلول اشاره دارند.

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۲۱۹- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسبی)

حتی در صورتی که اصل وجوب علی و معلولی را نداشته باشیم باز هم امکان ذاتی شیء به تنهایی برای موجود شدن آن کافی نیست؛ زیرا عقلاً محال است که بدون وجود علت معلول از حالت امکان ذاتی خارج شود. در صورتی که علت وجوب‌دهنده نباشد، یعنی معلول از ناحیه علت خویش نیز ضرورت وجود دریافت نمی‌کند و هنوز هم در مرحله امکان ذاتی است (به عبارتی دیگر با فرض تحقق علت، معلول ضرورتاً موجود نمی‌شود و حال آن همان حالی است که پیش از تحقق علت داشت) پس فرض تحقق و عدم تحقق علت نسبت به معلول مساوی است؛ یعنی می‌توان فرض کرد که علت محقق شده اما معلول به وجود نمی‌آید. (تخلف معلول از علت خویش).

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۲۲۰- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسبی)

اگر کسی اصل سنخیت را نپذیرد، باید قبول کند که ممکن است هر چیزی از هر چیزی پدید بیاید و دیگر نظم عالم معنا و مفهومی نخواهد داشت. اگر کسی اصل علیت را انکار کند، نباید انتظار داشته باشد که با خوردن آب عطش او برطرف گردد، نباید با دیدن یک پدیده کلمه چرا بگوید، تحقیق و جست‌وجوی علمی را باید کنار بگذارد و در حقیقت دست به هیچ کاری نباید بزند.

ابیات زیر اشاره به اصل سنخیت دارند:

«جهان چون خط و خال و چشم و ابروست / که هر چیزی به جای خویش نیکوست

اگر یک ذره را برگیری از جای / خلل یابد همه عالم سراپای»

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه ۲۰)

منطق

۲۲۱- گزینه «۲»

(فرهاد قاسمی نژاد)

همه مفاهیم در گزینه «۲» کلی هستند. بهترین و اولین صفت هستند و کلی محسوب می شوند. شهر من نیز کلی است. (کدام شهر؟)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: آسیا جزئی است.

گزینه «۲»: خیابان مولوی جزئی است.

گزینه «۴»: میدان فردوسی جزئی است.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه های ۲۰ و ۲۱)

۲۲۲- گزینه «۲»

(کیمیا طهماسبی)

مفاهیمی مانند دایره مربع یا شریک خداوند که عقلاً و ذاتاً امکان وجود در جهان خارج را ندارد، مفاهیمی کلی به حساب می آیند؛ زیرا می توان در جهان ذهن برای آن ها مصادیق متعددی فرض کرد.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: کلماتی که با صفات اشاره این، همین، آن یا همان همراه شده اند، جزئی هستند.

گزینه «۳»: القاب و عناوین تاریخی (مانند: رهبر کبیر انقلاب یا ضامن آهو) مفاهیم کلی هستند؛ اما اگر در موردی به اسم خاص تبدیل شده باشند جزئی محسوب می شوند.

گزینه «۴»: یک مجموعه مشخص جزئی است، مثلاً «این کتاب ها» بنابراین آمدن ادات جمع «ها» آن را کلی نمی کند.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه های ۲۰ و ۲۱)

۲۲۳- گزینه «۱»

(میر پیرسینلو)

تمامی مفاهیم به کار رفته در این گزینه، جزئی اند به جز «ستون تخت جمشید» که کلی است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: تمامی مفاهیم به کار رفته در این گزینه، جزئی اند.

گزینه «۳»: همه مفاهیم به کار رفته در این گزینه، کلی هستند.

گزینه «۴»: تمام مفاهیم موجود در این گزینه، کلی اند.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه های ۲۰ و ۲۱)

۲۲۴- گزینه «۳»

(فرهاد قاسمی نژاد)

مفهومی که ممکن است یک مصداق خارجی داشته باشد: مانند «مولود کعبه» که کلی است و «مریم» (اشخاص) که جزئی است. مفهومی که ممکن است هیچ مصداق خارجی نداشته باشد: مانند «سیمرغ» که کلی است و «رستم شاهنامه» که جزئی است.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه های ۲۰ و ۲۱)

۲۲۵- گزینه «۴»

(میر پیرسینلو)

نسبت های به کار رفته در این گزینه، عموم و خصوص من وجه (شاعر، مداح) و عموم و خصوص مطلق (مسیحی، کاتولیک) هستند.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: نسبت های به کار رفته در این گزینه، عموم و خصوص مطلق (قلع، فلز) و تباین (درخت، شاخه) هستند.

گزینه «۲»: نسبت های به کار رفته در این گزینه، عموم و خصوص من وجه (بی سواد، چاق) و تباین (گل، خار) هستند.

گزینه «۳»: نسبت های به کار رفته در این گزینه، تباین (گل میخک، سنگ مرمر) و عموم و خصوص من وجه (ارزشمند، شیء) هستند.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه های ۲۲ و ۲۳)

۲۲۶- گزینه «۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

فرض کنیم «بعضی آسیایی ها ایرانی نیستند»: رابطه میان آسیایی و ایرانی عموم و خصوص مطلق است.

«بعضی لباس ها سفید نیستند»: رابطه میان لباس و سفید عموم و خصوص من وجه است.

«بعضی گیاه ها سنگ نیستند»: رابطه میان سنگ و گیاه تباین است.

بنابراین بین «الف» و «ب» فقط رابطه تساوی قابل تصور نیست.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه های ۲۲ و ۲۳)

۲۲۷- گزینه «۳»

(فرهاد قاسمی نژاد)

هیچ قرمزی غیر جسم نیست، هیچ غیر جسمی قرمز نیست.

نکته: فقط اجسام رنگ پذیر هستند.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه های ۲۲ و ۲۳)

۲۲۸- گزینه «۴»

(کیمیا طهماسبی)

تشریح گزینه های نادرست:

گزینه «۱»: در صورتی که قضیه سوم صادق باشد، رابطه تباین بین «د» و «ج» برقرار است.

گزینه «۲»: در صورتی که فقط یکی از دو قضیه اول برقرار باشد، بین این دو مفهوم رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار است.

گزینه «۳»: چنانچه بین «د» و «ج» هیچ یک از سه قضیه برقرار نباشد، رابطه بین آن دو عموم و خصوص من وجه است.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه های ۲۲ و ۲۳)

۲۲۹- گزینه «۳»

(فرهاد قاسمی نژاد)

مفهوم «ب» خاص تر از مفهوم «الف» است؛ پس رابطه «الف» و «ب» عموم و خصوص مطلق است.

مفهوم «ب» و «ج» با هم متباین هستند؛ در این حالت «ج» می تواند داخل دایره «الف» قرار گیرد یا بیرون از دایره مصادیق «الف» باشد یا اینکه با «الف» رابطه عموم و خصوص من وجه داشته باشد.

بنابراین «الف» و «ج» ممکن نیست رابطه تساوی داشته باشند.

مثلت و سه ضلعی رابطه تساوی دارند، پس فقط این رابطه قابل فرض نیست.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه های ۲۲ و ۲۳)

۲۳۰- گزینه «۲»

(فره‌ار قاسمی نژاد)

فرض کنیم «الف» و «ب»، لباس و سفید هستند که رابطهٔ عموم و خصوص منوجه دارند.

غیرلباس و غیرسفید نیز نسبت عموم و خصوص منوجه دارند.

غیرلباس و سفید و یا غیرسفید و لباس نیز عموم و خصوص منوجه هستند.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

فلسفه یازدهم

۲۳۱- گزینه «۲»

(مهیر پیرسینلو)

اگر ما اطرافیان خود را زیر نظر بگیریم (دقت در زندگیشان)، می‌توانیم از لابه‌لای حرف‌هایی که می‌زنند (دقت در گفتارشان) یا رفتارهایی که دارند

(دقت در افعالشان)، برخی از ریشه‌های فکری آنان را کشف کنیم و بدانیم

که آن‌ها چه عقیده و طرز فکری دارند و اگر بتوانیم این طرز فکرها و

عقیده‌ها را خوب تحلیل کنیم (دقت در اندیشه‌ها و باورهایشان)، می‌توانیم

حدس بزنیم که آن‌ها در زندگی خود به دنبال چه اهدافی هستند و زندگی

برای آنان چه معنایی دارد. در نتیجه کشف اهداف دیگران مستقیماً از طریق

بررسی افکار و باورهای ایشان میسر است.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

۲۳۲- گزینه «۱»

(مهیر پیرسینلو)

فطرت اول، امور روزمره و عادی است و افرادی که صرفاً در فطرت اول باقی

می‌مانند به همان چیزی که از دیگران شنیده‌اند قناعت می‌کنند و بیشتر

دنباله‌روی دیگرانند؛ زیرا اینان اهل تفکر فلسفی (فطرت ثانی) نیستند که

ویژگی‌اش تأمل در باورهای مرتبط با زندگی و آموختن چرایی این باورها و

... است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: باورهای انسان که فلسفه او را می‌سازند، نقش مؤثری در انتخاب

اهداف دارند (نه برعکس).

گزینه «۳»: برخی انسان‌ها (و نه همهٔ آن‌ها)، فارغ از اشتغالات روزانه،

لحظاتی به تفکر دربارهٔ باورهای خود می‌پردازند و نسبت به پذیرش آن

باورها می‌اندیشند. آنان می‌خواهند به ریشهٔ باورهای خود برسند و چرایی

قبول آن‌ها را مرور کنند.

گزینه «۴»: برخی از کسانی که به باورهای خود می‌اندیشند و تفکر

می‌کنند، (چون احتمال دارد در روش اندیشیدن خود خطا کنند و به نتایج

اشتباهی برسند) ممکن است نگرشی نادرست دربارهٔ جهان و انسان پیدا

کنند. اینان، در انتخاب هدف به خطا رفته و زندگی آنان معنای نادرستی به

خود گرفته است.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۲۳۳- گزینه «۴»

(الله خاضلی)

شبهات فیلسوف با فرد عادی در این است که هر دوی آن‌ها می‌توانند دربارهٔ مسائل بنیادین فلسفی مانند خدا، رنج، شادی و ... بیندیشند؛ اما تفاوت‌های

آن‌ها در موارد زیر است:

مبنای عقیده: مبنای عقیدهٔ فیلسوف تنها عقل و منطق است؛ اما فرد عادی

ممکن است مبنای عقایدش را تعصب، خیالات یا تبلیغات قرار دهد.

پذیرش نظرات: فرد عادی ممکن است بدون اندیشیدن هر دلیلی را بپذیرد؛

اما فیلسوف تنها دلایل و سخنان درست و مستدل را می‌پذیرد.

نحوهٔ اندیشیدن: نحوهٔ اندیشیدن فیلسوف، جدی و با روش درست است؛ اما

فرد عادی این‌گونه نیست.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳)

۲۳۴- گزینه «۳»

(الله خاضلی)

بیان حقایق هستی و مسائل بنیادین زندگی با گفتاری مناسب و بدون

مغالطه از وظایف مهم فیلسوفان است و آنها به این امر قادرند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فلسفه با کمک علم منطق قادر به انجام این امر است.

گزینه «۲»: تلاش فیلسوفان در راستای «کاستن» از مغالطات در باورهای

مردم برای ارائهٔ حقایق هستی است نه حذف آن‌ها که شاید تا حدودی

غیرممکن باشد.

گزینه «۴»: فیلسوفان به دلیل عبرت گرفتن مردم، از برخی مغالطات

استفاده کرده و آن‌ها را مثال می‌زنند.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۳۵- گزینه «۲»

(مهیر پیرسینلو)

این بیت خیام با ابراز تردید و انکار نسبت به وجود جهانی برتر از جهان

ماده، در مخالفت با نظر افلاطون (که معتقد به وجود جهان برتر بود و

زندگی دنیایی را به مانند اسارت در غار می‌دانست) قرار دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

سایر ابیات هر کدام به جنبه‌ای از تمثیل غار افلاطون اشاره و با آن قرابت

معنایی دارند.

گزینه «۱»: اشاره دارد به وضع زندان‌گونهٔ این جهان و تشویق به رهایی از

زندان؛ مشابه تمثیل غار افلاطون است.

گزینه «۳»: اشاره دارد به شخصی که از زندان دنیا رهایی می‌یابد.

گزینه «۴»: انبیا باعث آزادی انسان‌ها هستند (البته خودشان ابتدائاً از زندان

رها شده‌اند)؛ ایشان سعی در آزادی هموعان خود دارند و در ابتدا توسط

مردم مورد تمسخر قرار می‌گیرند. مثل انسانی که برای زندانیان غار از بیرون

خبر می‌آورد.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۲۳۶- گزینه «۴»

(الله فاضلی)

فیلسوفان افکار و عقایدی را که بر اثر مرور زمان یا انتقال از نسلی به نسل دیگر در میان مردم به صورت عادت درآمده است را مورد نقد و ارزیابی قرار می‌دهند و اگر منطبق با عقل و استدلال نبود، آن‌ها را نمی‌پذیرند و تلاش می‌کنند سایر مردم را نیز به باطل بودن آن افکار آگاه کنند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تنها بخشی از باورهای ما بر مبنای عادات و برخی دیگر بر مبنای عقل شکل گرفته‌اند.

گزینه «۲»: یک باور هر چند صحیح اگر پشتوانه عقلی نداشته باشد، ما را از آزاداندیشی دور می‌کند.

گزینه «۳»: همه عادت‌های ما بد نیستند و تنها آن دسته که بدون علت و متعصبانه شکل می‌گیرند ما را از آزاداندیشی دور می‌کنند.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۴)

۲۳۷- گزینه «۴»

(مهیر پیرمسینلو)

در ذیل تیتراستقلال در اندیشه در کتاب آمده است:

فیلسوف واقعی هیچ سخنی را بدون دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش را بر پایه خیالات، تبلیغات و تعصب بنا نمی‌کند. او درباره استدلال‌ها می‌اندیشد و اگر به درستی‌شان پی ببرد، آن‌ها را می‌پذیرد. در اینجا هم هایدگر تحت تاثیر تبلیغات یا قدرت نازی‌ها، سخن کاملاً غیر فیلسوفانه‌ای را بر زبان می‌آورد. سایر گزینه‌ها هم بی‌ارتباط نیست؛ اما آنچه مستقیماً طبق متن کتاب به این سوال مربوط می‌شود گزینه «۴» است.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳)

۲۳۸- گزینه «۳»

(الله فاضلی)

آن‌ها این سایه‌ها را واقعی پنداشته و گمان می‌کردند آن‌ها حقیقت‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اگر کسی با خروج از غار مستقیماً به روشنایی بنگرد روشنایی چشم‌هایش را خیره خواهد ساخت و نخواهد توانست عین‌اشیایی را که تا آن هنگام تنها سایه‌های آنها را می‌دید، درست ببیند؛ در نتیجه این امر عقیده‌اش هم نسبت به سایه‌ها استوارتر خواهد شد.

گزینه «۲»: هدف افلاطون از بیان تمثیل غار، این است که نشان دهد فلسفه چگونه انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند.

گزینه «۴»: آنها به پند فیلسوف می‌خندند و او را دیوانه خطاب می‌کنند؛ پس مسلماً نور حقیقت را در نیافته و سخنانش را باور نکرده‌اند.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۲۳۹- گزینه «۲»

(الله فاضلی)

فیلسوفان آگاهانه چندین مثال از مغالطات را برای عبرت گرفتن مردم بیان می‌کنند؛ اما مردم عادی ناآگاهانه به دام مغالطات می‌افتند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فیلسوف درباره استدلال‌ها می‌اندیشد و اگر به درستی‌شان پی ببرد، آنها را می‌پذیرد.

گزینه «۳»: شاید محتوای اندیشیدن فیلسوف و یک فرد عادی همانند هم باشد و هر دو آن‌ها به مسائل بنیادین بیندیشند، اما صورت اندیشیدن فیلسوف بر خلاف فرد عادی، جدی و از روش درست است.

گزینه «۴»: پاره کردن زنجیر عادت‌های متعصبانه و رسیدن به آزاداندیشی از طریق تفکر فلسفی و با همکاری منطق و فلسفه شکل می‌گیرد.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۲۴۰- گزینه «۱»

(کیمیا طهماسبی)

اینکه ارسطو در برخی مسائل فلسفی با افلاطون اختلاف نظر داشت و در هر موضوعی، تا خودش قانع نمی‌شد، آن را نمی‌پذیرفت، نمونه‌ای از استقلال در اندیشه است.

این عبارت مبتنی بر مغالطه تعمیم ناروا است؛ یکی از فواید آموختن منطق توانایی تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آن‌ها از باورهاست. فلسفه از این توانایی منطقی کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های فلسفی درست از تفکرات غلط تشخیص داده شود و راه رسیدن به اعتقادات درست هموار گردد.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

روان‌شناسی

۲۴۱- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۷)

۲۴۲- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

به همه چیزهایی که در دامنه توجه ما قرار می‌گیرد، آگاهی کامل نداریم. مثل زمانی که در جریان سخنرانی، کلمه‌ای ناخودآگاه به ذهن فرد می‌رسد، بدون اینکه بداند آن را کجا و چگونه آموخته است.

(روان‌شناسی، اساس، توفه، ادراک، صفحه‌های ۷۴)

۲۴۳- گزینه «۴»

(موری باهری)

یکی از تفاوت‌های مهم دوره نوجوانی با دوره کودکی این است که نوجوانان به دنبال چگونگی تقویت حافظه خود هستند؛ به عبارت دیگر می‌خواهند چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات را فرا بگیرند به این نوع مهارت‌آموزی فراحافظه می‌گویند. با توجه به پرسش علی مبنی بر راهکارهای تقویت حافظه، علی در دوره رشدی نوجوانی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۵)

۲۴۴- گزینه «۲»

(کوثر دستورانی)

الف) علی دارای انگیزگی ذهنی بالایی است (انگیزه زیادی دارد)
ب) محسن به علت آشنایی با درس ریاضی به‌طور جامع‌تر نسبت به هم‌کلاسی‌هایش، تحت تأثیر عامل آشنایی نسبی قرار می‌گیرد و تمرکز او از بین می‌رود.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۲۴۵- گزینه «۴»

(کوثر دستورانی)

الف) تمایل به حضور در بین همسالان (اجتماعی) / تحریک‌پذیری بالا (هیجانی)
ب) تشخیص اعمال درست و غلط (اخلاقی) / مشکل در تصمیم‌گیری (شناختی)

ج) اهداف شغلی (اجتماعی) - تمایز هویت (اجتماعی)

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۲)

۲۴۶- گزینه «۴»

(ممبرضا توکلی)

در گزینه «۴»، این شخص اساساً در انتظار یافتن یک چیز است و همچنین از اطلاعات پیشین حافظه خود نیز کمک می‌گیرد.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۴)

۲۴۷- گزینه «۴»

(فرهاد علی‌نژاد)

آماده‌سازی زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه به آن قرار گیرد. در مثال صورت سوال هم ارائه مکرر تصاویر نوشابه، احتمالاً باعث می‌شود آزمودنی‌ها آن را به آب ترجیح بدهند.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۲۴۸- گزینه «۳»

(مهمرد علی فرزندموتوپیوری)

آرمان‌گرایی و عیب‌جویی: هنگامی رخ می‌دهد که سطح توقع شما فراتر از حالت عادی است و ایرادهای غیرمنطقی می‌گیرید، مثل حمیده که با وجود رفتن به یک فروشگاه بزرگ لباس، هیچ لباسی را برای خریدن مناسب ندیده است. زمانی که اشاره می‌کند که مادرش برای او لباسی در نظر گرفته است منظور این است که لباس مناسب پیدا شده است، اما او از خرید امتناع کرده است.

مشکل در تصمیم‌گیری: زمانی است که انسان در اولویت‌های مختلف و گزینه‌های متعدد، باید تصمیم بگیرد و انتخاب کند. یکی از کلید واژه‌های مربوط به این موضوع، تصمیم‌گیری‌های روزانه است که در خصوص صنم بیان شده است که او هر روز تعلل می‌کند و اولویت‌های جدید برای خود، انتخاب می‌کند.

احساس منحصر به فرد بودن اغراق‌آمیز: حالتی است که در آن جلوه‌هایی از غرور، خود بزرگ‌بینی و اعتماد به نفس کاذب در فرد دیده می‌شود، مثل حالت شهلا که می‌گوید هیچ کس لیاقت دوستی با او را ندارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۶)

۲۴۹- گزینه «۳»

(فرهاد علی‌نژاد)

یکی از تفاوت‌های مهم نوجوانان با کودکان مهارت فراحافظه است؛ یعنی نوجوانان به دنبال چگونگی تقویت حافظه خود هستند و می‌خواهند چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات را فراگیرند. به این نوع مهارت‌آموزی، فراحافظه می‌گویند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۲۵۰- گزینه «۳»

(ممبرضا توکلی)

هر چند رشد درک اخلاقی به شکل‌گیری سایر عناصر شناخت وابسته است. اما در بسیاری از موارد صرف داشتن شناخت، به رفتار اخلاقی منجر نمی‌شود. برای اینکه شناخت به اخلاق منتهی شود، شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۳، ۵۵، ۵۶، ۶۱ و ۶۲)

روان‌شناسی - سؤال‌های «آشنا»

۲۵۱- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

نوجوانان، در مقایسه با کودکان، رشد فزاینده‌ای در توانایی‌های شناختی دارند، اما در نحوه به‌کارگیری این توانایی‌ها، پختگی لازم را ندارند و تغییرات شناختی آنان باعث پیامدهای ناسازگارانه‌ای می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۶)

۲۵۲- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

تغییراتی که جزئی از علائم رشد و قابل رؤیت‌اند، ویژگی‌های ثانویه نامیده می‌شوند. مثل رویش موی صورت در پسران.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۴)

۲۵۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد. افزایش روابط اجتماعی نوجوان، در مقایسه با دوران کودکی و بروز احساس خودمختاری و استقلال از والدین، باعث می‌شود با مسائل اخلاقی و ارزشی نیز بیشتر درگیر شود و زمینه‌های رشد ارزش‌های اخلاقی در وی افزایش یابد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۶۱)

۲۵۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

در روند طبیعی زندگی انتظار می‌رود که نوجوان برای رسیدن به خود آرمانی تلاش کند. در حالی که بسیاری از نوجوانان به جای تلاش برای کم‌کردن فاصله بین خود آرمانی و خود واقعی، رویاپردازی می‌کنند. هر چند این پدیده غیرطبیعی نیست، ولی استفاده مکرر از آن باعث افت در عملکرد تحصیلی و سایر عملکردها می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۶۳)

۲۵۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۷)

۲۵۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

وقتی موضوع مورد توجه همیشه به صورت یکنواخت (ثابت) ارائه شود، فرد به آن موضوع عادت می‌کند؛ در نتیجه، ابعاد جدید آن را در نمی‌یابد.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه ۷۶)

۲۵۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

میزان انگیزختگی ذهنی تحت تأثیر عوامل فیزیولوژیکی و روان‌شناختی است. افراد با ترسیم هدف مطالعه موضوع و دریافتن اهمیت آن، می‌توانند انگیزختگی ذهنی خود را افزایش دهند.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه ۷۷)

۲۵۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

هر چهار نفر بو را احساس می‌کنند، فرد «الف» و «ب» و «ج» به آن توجه می‌کنند و تنها فرد «ج» که در نتیجه تعبیر و تفسیر محرک درصد رفع آن برمی‌آید، مسئله را ادراک نموده است.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۲۵۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

تحریک اندام‌های حسی موجب احساس است.

انتخاب محرک‌های خاص از بین محرک‌های بی‌شمار، توجه نام دارد.

اگر یک موضوع را بتوان با چند حس دریافت کرد، دریافت ما قوی‌تر می‌شود.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه ۷۰)

۲۶۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

فرایند انتخاب محرک از بین محرک‌های حسی مختلف را «توجه» می‌نامند که با تمرکز متفاوت است.

به همه چیزهایی که در دامنه توجه ما قرار می‌گیرد، آگاهی کامل نداریم.

آماده‌سازی زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مربوط به مفهوم ادراک است. (افراد از درجه دشواری مطالب درسی درک متفاوتی دارند؛ برخی مطالب را سهل و برخی دیگر همان مطالب را دشوار می‌پندارند.)

گزینه «۲»: مربوط به مفهوم احساس است.

گزینه «۳»: مربوط به مفهوم تمرکز است.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)